

VIII OGÓLNOPOLSKA KONWENCJA
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
STUDIÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Instytucje międzynarodowe
a dynamika współczesnych
stosunków międzynarodowych

POZNAŃ, 8-9 LISTOPADA 2018 R.

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wydział Nauk Politycznych
i Dziennikarstwa

VIII OGÓLNOPOLSKA KONWENCJA
POLSKIEGO TOWARZYSTWA
STUDIÓW MIĘDZYNARODOWYCH

*Instytucje międzynarodowe
a dynamika współczesnych stosunków międzynarodowych*

Poznań, 8–9 listopada 2018 r.

Szanowni Państwo,

jest nam niezmiernie miło powitać Państwa w imieniu organizatorów i całej społeczności akademickiej Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu na VIII Konwencji Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych. Cieszymy się, że zaszczyt organizacji Konwencji przypadł nam w roku obchodów 10-lecia istnienia naszego Wydziału i że możemy Państwa gościć w naszych skromnych progach w tak ważnym dla nas momencie.

Nie bez przyczyny Poznań jest ważnym miejscem na mapie studiów międzynarodowych. Predestynuje nas do tego także historia naszego miasta, bliskość granicy z naszym zachodnim Sąsiadem, z którym od lat staramy się kształtować jak najlepsze relacje. Dowodem naszego - uniwersyteckiego wkładu jest Collegium Polonicum w Słubicach, gdzie m.in. organizujemy konferencję naukową „Europa XXI wieku” oraz bliskie relacje z Uniwersytetem Europejskim Viadrina we Frankfurcie. Warto też przypomnieć, że z Poznaniem i naszą Alma Mater związany był jeden z architektów polskiej odrodzonej dyplomacji, ekspert prawa międzynarodowego prof. Krzysztof Skubiszewski, a wieloletnim pracownikiem naszego wydziału był inny wybitny znawca spraw międzynarodowych prof. Czesław Mojsiewicz. Profesor Mojsiewicz jest patronem konkursu na najlepszą książkę o tematyce politologicznej, którego partnerem jest nasz Wydział.

Biorąc pod uwagę zainteresowania badawcze pracowników Wydziału oraz innych ośrodków naukowych z Wielkopolski, nasza obecność w ramach Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych jest nieodzowna. Poznański oddział powstał prawie dekadę temu i liczy obecnie kilkudziesięciu członków. Są oni zaangażowani w organizację/współorganizację wielu konferencji krajowych i międzynarodowych (jak np. *Мегаполис-территория инноваций: политика, экономика, культура, репутационный капитал*, Moskwa 2014 czy *Przestrzeń kosmiczna w XXI wieku*, Poznań 2017) oraz aktywny udział w redagowaniu czasopism naukowych (takich jak np. *Przegląd Strategiczny, Środkowoeuropejskie Studia Polityczne, Rocznik Integracji Europejskiej* czy *Przegląd Politologiczny*).

Życzymy Państwu owocnych obrad. Mamy nadzieję, że Konwencja będzie dla nas wszystkich kolejną dobrą okazją do spotkania i wymiany myśli, tak przecież potrzebnych dla należytego i prężnego rozwoju nauki. Zależy nam szczególnie na tym, by spotkanie w Poznaniu – w 100-lecie Uniwersytetu Poznańskiego oraz 10-lecie Wydziału – było okazją do pogłębiania współpracy pomiędzy przedstawicielami wszystkich ośrodków naukowych zajmujących się studiami międzynarodowymi.

Dziekan
Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Prof. UAM dr hab. Andrzej Stelmach

Przewodniczący Oddziału
Polskiego Towarzystwa Studiów
Międzynarodowych w Poznaniu

Prof. UAM dr hab. Łukasz Donaj

RADA PROGRAMOWA KONWENCJI

- prof. UAM dr hab. Andrzej Stelmach
- prof. dr hab. Edward Haliżak
- prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak
- prof. dr hab. Andrzej Gałganek
- prof. dr hab. Sebastian Wojciechowski
- prof. dr hab. Zbigniew Czachór
- prof. dr hab. Marek Pietraś
- prof. dr hab. Andrzej Mania
- prof. UAM dr hab. Łukasz Donaj
- prof. UAM dr hab. Anna Potyrała
- prof. UAM dr hab. Jolanta Bryła
- prof. UAM dr hab. Przemysław Osiewicz
- dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska

KOMITET ORGANIZACYJNY KONWENCJI

- prof. UAM dr hab. Łukasz Donaj
- prof. UAM dr hab. Przemysław Osiewicz
- prof. UAM dr hab. Magdalena Musiał-Karg
- dr Krzysztof Duda
- dr Karina Jędrzejowska
- dr Rafał Wiśniewski
- mgr Jarosław Kardaś
- mgr Sylwia Piechocińska-Para

PROGRAM RAMOWY

8 LISTOPADA 2018 R. (CZWARTEK)

10.30 – 17.00 REJESTRACJA UCZESTNIKÓW

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

11.00 – 11.15 OTWARCIE KONWENCJI

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

- dr hab. Andrzej Stelmach, prof. UAM – Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM
- prof. dr hab. Edward Haliżak – Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych
- dr hab. Łukasz Donaj, prof. UAM – Przewodniczący Oddziału PTSM w Poznaniu

11.15 – 11.30 WRĘCZENIE NAGRÓD PTSM

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

- prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak – Przewodnicząca Kapituły Konkursowej

11.30 – 12.15 WYKŁAD INAUGURACYJNY

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

Moderator: prof. dr hab. Andrzej Mania (Uniwersytet Jagielloński)

- Prof. dr hab. Janusz Symonides (Uniwersytet Warszawski) – *Reforma ONZ po Zimnej Wojnie. Próba diagnozy niepowodzenia*

12.15 – 14.15 SESJA PLENARNA

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

Moderator: dr hab. Jolanta Bryła, prof. UAM

- dr hab. Adriana Dudek (Uniwersytet Wrocławski) – *Między strachem a obietnicą: współpraca instytucjonalna państw*
- dr hab. Michał Łuszczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) – *Instytucje międzynarodowe: bufor czy poligon w stosunkach między mocarstwami?*
- dr hab. Jakub Zajączkowski (Uniwersytet Warszawski) – *Mocarstwa wschodzące a liberalny porządek międzynarodowy. Studium przypadku Indii - analiza w kategoriach neoliberalizmu instytucjonalnego*
- dr hab. Beata Przybylska-Maszner (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) – *Rada Europejska w procesie kształtowania działań zewnętrznych Unii Europejskiej*

14.15 – 15.00 LUNCH

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

15.00 – 16.45 SESJA PANELOWA I (TA)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

16.45 – 17.15 PRZERWA KAWOWA

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

17.15 – 19.00 SESJA PANELOWA II (TB)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

20.00 UROCZYSTA KOLACJA

miejsce: „Jowita”, ul. Zwierzyniecka 7B

OD 21.30 KLUB AKUMULATORY

miejsce: ul. Zwierzyniecka 7

9 LISTOPADA 2018 R. (PIĄTEK)

09.00 – 14.00 REJESTRACJA UCZESTNIKÓW

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

9.30 – 11.15 SESJA PANELOWA III (FA)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

11.15 – 11.45 PRZERWA KAWOWA

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

11.45 – 13.30 SESJA PANELOWA IV (FB)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

13.30 – 14.15 LUNCH

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

14.15 – 16.00 SESJA PANELOWA V (FC)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

16.00 – 16.30 UROCZYSTE ZAMKNIĘCIE KONWENCJI

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

- dr hab. Andrzej Stelmach, prof. UAM – Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM
- prof. dr hab. Edward Haliżak – Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych
- dr hab. Łukasz Donaj, prof. UAM – Przewodniczący Oddziału PTSM w Poznaniu

INFORMACJE ORGANIZACYJNE

Wszystkie obrady sesji plenarnej oraz sesje panelowe odbędą się w budynku Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu przy ul. Umultowskiej 89a. Tam również zapraszamy Państwa na poczęstunek.

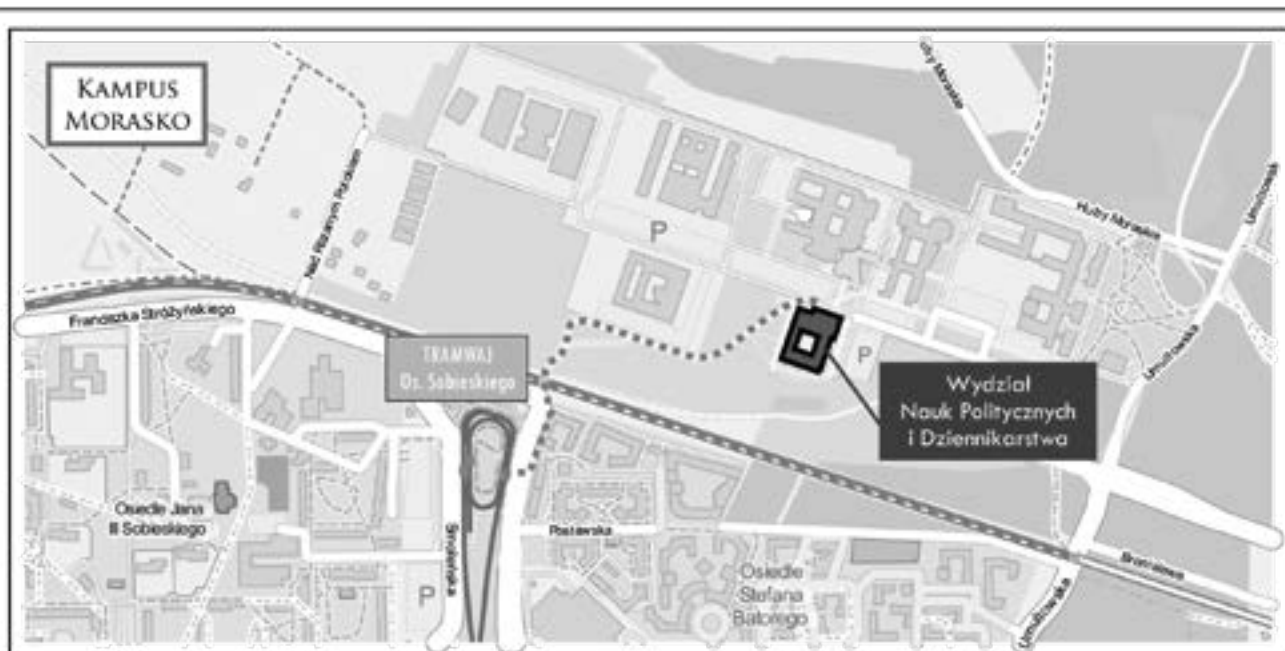
Przez cały czas kongresu czynne będzie stanowisko rejestracyjne, gdzie można uzyskać wszelkie informacje dotyczące obrad oraz złożyć do podbicia delegację służbową.

Uprzejmie informujemy, że organizatorzy mają niebieskie identyfikatory. Podział sesji panelowych przygotowany został z uwzględnieniem danego dnia konwencji, danej sesji panelowej oraz kolejnego panelu obrad.

DOSTĘP DO INTERNETU

SSID: Konwencja_PTSM

Hasło: wnpid2018KONF

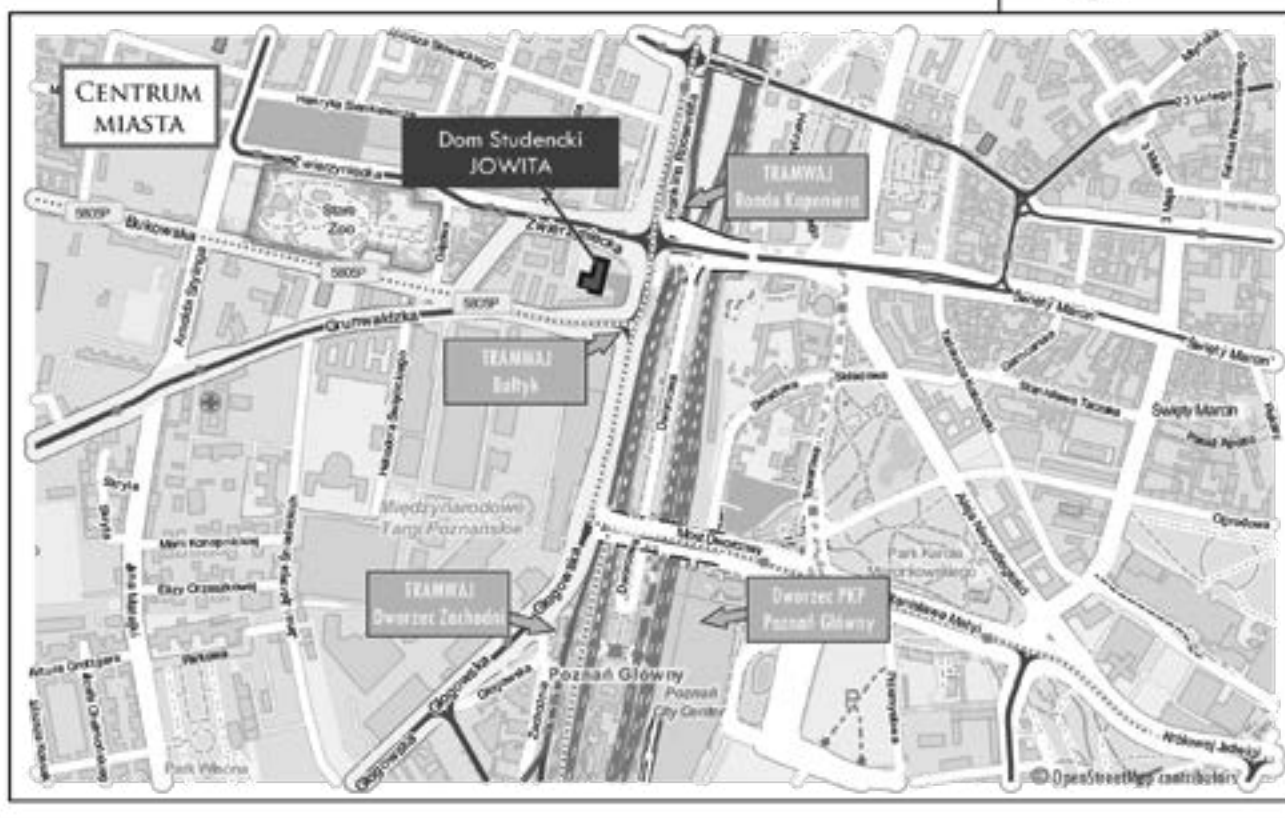
DOTARCIE DO KAMPUSU MORASKO:

WYDZIAŁ NAUK POLITYCZNYCH I DZIENNIKARSTWA UAM W POZNANIU ZNAJDUJE SIĘ NA KAMPUSIE MORASKO. DO KTÓREGO DOTRZEĆ MOŻNA DOGODNIE ZA POMOCĄ NASTĘPUJĄCYCH LINII TRAMWAJOWYCH:

- Z PRZYSTANKU DWORZEC ZACHODNI (PRZY DWORCU PKP POZNAŃ-GŁÓWNY): 12, 14
- Z PRZYSTANKU BAŁTYK: 15
- Z PRZYSTANKU RONDO KAPONIERA: 12, 14, 15

PRZYSTANEK DOCELOWY: OSIEDLE JANA III SOBIESKIEGO.

WYSIĄŚ NALEŻY NA PRZYSTANKU OSIEDLE JANA III SOBIESKIEGO.

PROGRAM KONFERENCJI

10.30 – 17.00 REJESTRACJA UCZESTNIKÓW

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

11.00 – 11.15 OTWARCIE KONWENCJI

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

- dr hab. Andrzej Stelmach, prof. UAM – Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM
- prof. dr hab. Edward Haliżak – Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych
- dr hab. Łukasz Donaj, prof. UAM – Przewodniczący Oddziału PTSM w Poznaniu

11.15 – 11.30 WRĘCZENIE NAGRÓD PTSM

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

- prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak – Przewodnicząca Kapituły Konkursowej

11.30 – 12.15 WYKŁAD INAUGURACYJNY

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

Moderator: prof. dr hab. Andrzej Mania (Uniwersytet Jagielloński)

- prof. dr hab. Janusz Symonides (Uniwersytet Warszawski) – Reforma ONZ po Zimnej Wojnie. Próba diagnozy niepowodzenia

12.15 – 14.15 SESJA PLENARNA

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

Moderator: dr hab. Jolanta Bryła, prof. UAM

- dr hab. Adriana Dudek (Uniwersytet Wrocławski) – *Między strachem a obietnicą: współpraca instytucjonalna państw*
- dr hab. Michał Łuszczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) – *Instytucje międzynarodowe: bufor czy poligon w stosunkach między mocarstwami?*
- dr hab. Jakub Zajączkowski (Uniwersytet Warszawski) – *Mocarstwa wschodzące a liberalny porządek międzynarodowy. Studium przypadku Indii – analiza w kategoriach neoliberalizmu instytucjonalnego*
- dr hab. Beata Przybylska-Maszner (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) – *Rada Europejska w procesie kształtowania działań zewnętrznych Unii Europejskiej*

14.15 – 15.00 LUNCH

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

15.00 – 16.45 SESJA PANELOWA I (TA)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL TA1 – INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE FAŁSZYWĄ OBIETNICĄ?

Sala: 133

Moderator: dr hab. Adriana Dudek (Uniwersytet Wrocławski)

Dyskutant: dr hab. Beata Surmacz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Referenci:

- prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski) - *Instytucje międzynarodowe w debacie neoliberalizm-neorealizm*
- dr hab. Ewa Trojnar (Uniwersytet Jagielloński) - *Instytucje międzynarodowe a status polityczny Tajwanu*
- dr Karol Chwedczuk-Szulc (Uniwersytet Wrocławski) - *Rozwój instytucji federacyjnych i supranarodowych. Perspektywa porównawcza UE i USA*

PANEL TA2 – INSTYTUCJONALIZACJA WSPÓŁPRACY TRANSATLANTYCKIEJ W EPOCE POZIMNOWOJENNEJ (TRANSATLANTIC RELATIONS INSTITUTIONALIZATION IN THE POST-COLD WAR ERA)

Sala: 134

Moderator: dr Tomasz Pugacewicz (Uniwersytet Jagielloński)

Dyskutant: prof. dr hab. Andrzej Mania (Uniwersytet Jagielloński)

Referenci:

- dr Aleksandra Jarczevska (Uniwersytet Warszawski) - *Perspektywy instytucjonalizacji stosunków między UE i USA w świetle negocjacji TTIP*
- dr hab. Paweł Laidler, prof. UJ - *Instytucjonalizacja polityki inwigilacyjnej w relacjach transatlantyckich po 11 września 2001 roku: współpraca czy rywalizacja?*
- dr Tomasz Pugacewicz (Uniwersytet Jagielloński) - *Instytucjonalizacja współpracy transatlantyckiej w ramach obrony przeciwrakietowej w epoce zimnowojennej*

PANEL TA3 – INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE I PROCESY INSTYTUCJONALIZACJI W AFRYCE. CZĘŚĆ I

Sala: 136

Moderator: dr hab. Robert Kłosowicz, prof. UJ

Dyskutant: dr hab. Andrzej Polus, prof. UW.

Referenci:

- dr hab. Wiesław Lizak (Uniwersytet Warszawski) - *Rola i znaczenie Unii Afrykańskiej jako instytucji bezpieczeństwa regionalnego*
- dr hab. Robert Kłosowicz, prof. UJ - *Instytucje międzynarodowe wobec problemu Sahary Zachodniej*
- dr Joanna Mormul (Uniwersytet Jagielloński) - *Instytucjonalizacja hiszpańskiej pomocy humanitarnej dla uchodźców saharyjskich w Algierii*

PANEL TA4 – NOWY JEDWABNY SZLAK - GEOPOLITYKA I RÓŻNE ASPEKTY CHIŃSKIEJ INICJATYWY

Sala: 137

Moderator: dr hab. Radosław Fiedler, prof. UAM

Dyskutant: dr hab. Radosław Fiedler, prof. UAM

Referenci:

- dr hab. Przemysław Osiewicz, prof. UAM - *Region Bliskiego Wschodu w chińskiej Inicjatywie Pasa i Drogi: Między rzeczywistością a idealizmem*
- dr Rafał Kwieciński (Uniwersytet Jagielloński) - *Inicjatywa Pasa i Szlaku jako współczesne Tianxia?*
- dr Rafał Wiśniewski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Inicjatywa Pasa i Drogi jako element geopolitycznej rywalizacji mocarstw*
- dr Gracjan Cimek (Akademia Marynarki Wojennej) - *Charakterystyka stosunków rosyjsko-chińskich w warunkach zmiany porządku międzynarodowego*
- dr Tomasz Brańka (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Inicjatywa Pasa i Drogi: Polarny Jedwabny Szlak*

PANEL TA5 – ROLA I ZNACZENIE INSTYTUCJI MIĘDZYNARODOWYCH W ZARZĄDZANIU KONFLIKTAMI I BEZPIECZEŃSTWEM MIĘDZYNARODOWYM

Sala: 138

Moderator: dr Piotr Bajor (Uniwersytet Jagielloński)

Dyskutant: dr Rafał Lisiakiewicz (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)

Referenci:

- dr hab. Agnieszka Kuszewska, prof. UJ - *Niewykorzystany potencjał „papierowego tygrysa”: SAARC i jego rola w deeskalacji konfliktu indyjsko-pakietańskiego*
- dr Marek Musioł (Uniwersytet Wrocławski) - *Rola i cechy regionalnego kompleksu bezpieczeństwa UE w systemie bezpieczeństwa zbiorowego ONZ*
- dr Michał Romańczuk (Uniwersytet Szczeciński) - *Działania Grupy Mińskiej OBWE - perspektywy pokojowego rozwiązania konfliktu*

o Górski Karabach

- dr Rafał Wordliczek (Uniwersytet Jagielloński) - *Społeczność międzynarodowa wobec konfliktu w Kolumbii*
- dr Marcin Rojszczak (Uniwersytet Warszawski) - *Rola UE w projekcie budowy ponadregionalnej bezpiecznej przestrzeni przetwarzania danych – szanse i zagrożenia*

PANEL TA6 – PROBLEM SPÓJNOŚCI STOSUNKÓW ZEWNĘTRZNYCH UE

Sala: 139

Moderator: dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr hab. Beata Piskorska (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)

Referenci:

- dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski) - *Spójność stosunków zewnętrznych Unii Europejskiej - analiza aspektów prawno-instytucjonalnych*
- dr Anna Skolimowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) - *Percepcja tożsamości Unii Europejskiej w relacjach międzynarodowych. Ujęcie teoretyczne*
- dr Magdalena Gora (Uniwersytet Jagielloński) - *Interesy narodowe czy podziały ideologiczne? Kontestacja Europejskiej Polityki Sąsiedzkiej w Parlamencie Europejskim i parlamentach narodowych*
- dr Filip Tereszkiwicz (Politechnika Opolska) - *Działania zewnętrzne Unii Europejskiej po Brexicie*
- dr Iwona Jakimowicz-Pisarska (Akademia Marynarki Wojennej) - *Greek government during the crisis time. Tzipras' promises*

PANEL TA7 – WOKÓŁ TEKSTÓW ŹRÓDŁOWYCH DLA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH: KORZENIE DYSCYPLINY - DO 1989 ROKU. PROMOCJA KSIĄŻKI

Sala: 140

Moderator: prof. dr hab. Elżbieta Stadtmüller (Uniwersytet Wrocławski)

Referenci:

- dr hab. Anna Wojciuk (Uniwersytet Warszawski)
- dr Hanna Schreiber (Uniwersytet Warszawski)
- dr Karina Jędrzejowska (Uniwersytet Warszawski)
- dr Łukasz Gołota (Uniwersytet Warszawski)

16.45 – 17.15 PRZERWA KAWOWA

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

17.15 – 19.00 SESJA PANELOWA II (TB)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL TB1 – ZASTOSOWANIE ANALITYCZNE MODELU „PODMIOT-STRUKTURA” W BADANIU INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I REŻIMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Sala: 133

Moderator: prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr hab. Michał Łuszczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Referenci:

- dr hab. Adriana Dudek (Uniwersytet Wrocławski) - *Problem relacji podmiotowość-struktura w badaniu procesu decyzyjnego w polityce zagranicznej*
- dr hab. Paweł Borkowski (Uniwersytet Warszawski) - *Autonomizacja i instrumentalizacja struktur w ramach polityki europejskiej (European politics)*
- dr Maciej Herbut (Uniwersytet Wrocławski) - *Wpływ państw członkowskich na proces zmian zachodzących w Unii Europejskiej*

PANEL TB2 – STOSUNKI MIĘDZY ORGANIZACJAMI MIĘDZYNARODOWYMI

Sala: 134

Moderator: dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr Olga Barbarska (Uniwersytet Warszawski)

Referenci:

- dr hab. Katarzyna Marzęda-Młynarska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Współpraca FAO i UE w obszarze bezpieczeństwa żywnościowego*
- dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski) - *Charakterystyka stanu badań teoretycznych dotyczących stosunków między organizacjami międzynarodowymi*
- dr Damian Szacawa (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Stosunki między organizacjami międzynarodowymi w świetle teorii zależności od zasobów*
- dr Piotr Uhma (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) - *OBWE jako organizacja wielostronnego dialogu: specyfika relacji instytucjonalnych*

PANEL TB3 – INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE I PROCESY INSTYTUCJONALIZACJI W AFRYCE. CZĘŚĆ II

Sala: 136

Moderator: dr hab. Andrzej Polus, prof. UW.

Dyskutant: dr hab. Robert Kłosowicz, prof. UJ

Referenci:

- dr hab. Andrzej Polus, prof. UW. - *Dawid i Goliat. Relacje rządu tanzańskiego z korporacjami wydobywającymi gaz*
- mgr Anna Cichecka (Uniwersytet Wrocławski) - *Struktura relacji tanzańskich organizacji pozarządowych i zagranicznych donatorów*
- mgr Emilia Bamwenda (Uniwersytet Wrocławski) - *Kto planuje przyszłość Tanzanii? - Identyfikacja instytucji biorących udział w procesie kształtowania planów rozwojowych*

PANEL TB4 – NOWY JEDWABNY SZLAK Z PERSPEKTYW UCZESTNIKÓW

Sala: 137

Moderator: dr hab. Radosław Fiedler, prof. UAM

Dyskutant: dr hab. Przemysław Osiewicz, prof. UAM

Referenci:

- dr Artur Pohl (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Znaczenie Europy Środkowej i Wschodniej w Inicjatywie Pasa i Drogi*
- dr hab. Radosław Fiedler, prof. UAM - *Pas i Droga: wyzwanie i możliwości dla Azji Centralnej*
- dr Joanna Ciesielska-Klikowska (Uniwersytet Łódzki) - *Chińska Inicjatywa Pasa i Szlaku - perspektywa Republiki Federalnej Niemiec*

PANEL TB5 – INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE NA OBSZARZE EURAZJATYCKIM

Sala: 138

Moderator: dr Piotr Bajor (Uniwersytet Jagielloński)

Dyskutant: dr hab. Agnieszka Kuszewska, prof. UJ

Referenci:

- dr Rafał Lisiakiewicz (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) - *Koncepcja miejsca Federacji Rosyjskiej w systemie międzynarodowym a jej model ekonomiczny*
- mgr Ewelina Morawska (Uniwersytet Jagielloński) - *Region Morza Kaspijskiego w polityce wybranych organizacji międzynarodowych*
- mgr Tomasz Waśkiel (Uniwersytet Wrocławski) - *Instytucjonalizacja współpracy w Azji Centralnej – poglądy prezydentów państw regionu*
- dr Piotr Bajor (Uniwersytet Jagielloński) - *Instytucje międzynarodowe wobec konfliktów międzynarodowych na obszarze eurazjatyckim*
- mgr Rafał Ciastoń (Akademia Sztuki Wojennej) - *Układ INF - zimnowojenny fundament bezpieczeństwa europejskiego*

PANEL TB6 – INSTYTUCJE BEZPIECZEŃSTWA NA BLISKIM WSCHODZIE I W AFRYCE

Sala: 139

Moderator: dr Margot Stańczyk-Minkiewicz (Uniwersytet Gdański)

Dyskutant: dr hab. Rafał Ożarowski, prof. WSAiB

Referenci:

- dr hab. Sylwester Gardocki (Uniwersytet Warszawski) - *Rosyjskie działania w zakresie instytucjonalizacji rozwiązania konfliktu w Syrii*
- dr Jarosław Jarząbek (Uniwersytet Wrocławski) - *Integracja czy dezintegracja - wojskowy wymiar współpracy Rady Państw Zatoki*
- dr Kinga Smoleń (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Funkcjonowanie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Turcji po nieudanym zamachu stanu z 2016 roku*
- dr Martina Ponižilová (University of West Bohemia) - *Problems of Regionalism in the Middle East: Obstacles to Regional Cooperation and Integration in the Troubled Region*
- dr Margot Stańczyk-Minkiewicz (Uniwersytet Gdański) - *Wpływ Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej ECOWAS na polityczną i gospodarczą sytuację Republiki Gambii*

PANEL TB7 – INSTYTUCJE W PROCESIE KSZTAŁTOWANIA DZIAŁAŃ ZEWNĘTRZNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Sala: 140

Moderator: dr hab. Beata Przybylska-Maszner (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Dyskutant: dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ

Referenci:

- dr Beata Curyło (Uniwersytet Opolski) - *Integracja w dezintegracji i dezintegracja w integracji w działaniach zewnętrznych Unii Europejskiej: próba konceptualizacji*
- dr hab. Jarosław Jańczak, prof. UAM - *Rada Europejska jako „rząd” Unii Europejskiej: rola i pozycja w kreowaniu aktywności zewnętrznych w percepcji państw członkowskich*
- dr Adam Jaskulski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Zmiany w zarządzaniu w Radzie Europejskiej i ich wpływ na politykę zagraniczną*
- dr Renata Kunert-Milcarz (Uniwersytet Wrocławski) - *Reformy instrumentów pomocy finansowej polityki sąsiedztwa UE*
- mgr Michał Rekowski (Uniwersytet Jagielloński) - *Ewolucja koncepcji Europejskiej Autonomii Strategicznej*

20.00 UROCZYSTA KOLACJA

miejsce: „Jowita”, ul. Zwierzyniecka 7B

OD 21.30 KLUB AKUMULATORY

miejsce: ul. Zwierzyniecka 7

9 LISTOPADA 2018 R. (PIĄTEK)

09.00 – 14.00 REJESTRACJA UCZESTNIKÓW

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

9.30 – 11.15 SESJA PANELOWA III (FA)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL FA1 – EUROPEIZACJA POLITYKI ZAGRANICZNEJ JAKO EFEKT WZAJEMNYCH ODDZIAŁYWAŃ MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ A PAŃSTWEM ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POLSKI

Sala: 133

Moderator: dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ

Dyskutant: dr Anna Skolimowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

Referenci:

- dr Piotr Bajda (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) - *Europeizacja polityki zagranicznej Republiki Słowackiej*
- dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ - *Polskie zachęty gospodarcze jako instrument polityki wobec Ukrainy na tle działań UE*
- mgr Joanna Karpińska-Olszewska (Uniwersytet Wrocławski) - *Unia Europejska a miasta partnerskie we współpracy Dolnego Śląska z Niemcami*

PANEL FA2 – ORGANIZACJE POZARZĄDOWE (NGOs) W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH. CZĘŚĆ I

Sala: 134

Moderator: dr Helena Giebień (Uniwersytet Wrocławski)

Dyskutant: dr Grzegorz Gil (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Referenci:

- dr hab. Larysa Leszczenko, prof. UW. - *Dylematy transformacyjne państw Partnerstwa Wschodniego. Wolność zrzeszania się w cieniu autorytaryzmu*
- dr Barbara Patlewicz (Uniwersytet Szczeciński) - *Działalność organizacji pozarządowych w świetle współczesnych przemian społeczno-politycznych w Republice Azerbejdżanu*
- dr Elena Kucheryavaya (Uniwersytet Warszawski) - *Rola organizacji pozarządowych w stosunkach międzynarodowych na przykładzie Polski i Rosji*
- dr Renata Kunert-Milczar (Uniwersytet Wrocławski) - *Aktywności międzynarodowych organizacji pozarządowych na rzecz wspierania praw człowieka (w obszarze wybranych państw Europy Wschodniej i Kaukazu Południowego)*
- dr Helena Giebień (Uniwersytet Wrocławski) - *Funkcjonowanie NGOs w Rosji, Ukrainie i Białorusi - różnice i podobieństwa*

PANEL FA3 - DYPLMACJA JAKO INSTYTUCJA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH. CZĘŚĆ I

Sala: 136

Moderator: dr Anna Umińska-Woroniecka (Uniwersytet Wrocławski)

Dyskutant: prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak (DSZ Wrocław)

Referenci:

- dr hab. Beata Surmacz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Cechy dyplomacji jako instytucji stosunków międzynarodowych*
- dr Piotr Pochyły (Uniwersytet Zielonogórski) - *Rola Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu w dyplomacji parlamentarnej*
- dr Diana Stelowska-Morgulec (Uniwersytet Warszawski) - *Dyplomacja kulturalna w XXI wieku - jednostronna promocja, czy zapowiedź współpracy?*
- dr hab. Hanna Dumala, prof. UMCS - *Nowe formy wielostronnej paradyplomacji subpaństwowych jednostek terytorialnych w Europie*

PANEL FA4 – INSTYTUCJONALNE FORMY OBECNOŚCI RELIGII W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH – WYMIAR PAŃSTWOWY, REGIONALNY I GLOBALNY

Sala: 137

Moderator: dr Anna Solarz (Uniwersytet Warszawski), dr Joanna Kulska (Uniwersytet Opolski)

Dyskutant: dr Hanna Schreiber (Uniwersytet Warszawski)

Referenci:

- dr Anna Solarz (Uniwersytet Warszawski) - *Sekularyzacja i „powrót religii” w badaniu stosunków międzynarodowych*
- mgr Paweł Kusiak (Akademia Marynarki Wojennej) - *Kościół katolicki jako aktor polityczny w globalizującym się świecie. Wybrane problemy*
- dr Julia Kornijczuk (Uniwersytet Warszawski) - *Organizacje religijne w polityce zagranicznej współczesnej Ukrainy*
- mgr Aleksandra Spancerska (Uniwersytet Łódzki) - *Turcja na forum Organizacji Współpracy Islamskiej*
- dr Joanna Kulska (Uniwersytet Opolski) - *Między sacrum i profanum: postsekularyzm i „demitologizacja” religii*

PANEL FA5 – PANEL STUDENCKI

Sala: 138

Moderator: mgr Rafał Szymanowski

Referenci:

- mgr Paula Tomaszewska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), lic. Sara Tomaszewska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Finansowanie i inwestycje w ramach inicjatywy „Pasa i Drogi”. Potencjalne szanse i wyzwania*
- lic. Daria Sadowska (Akademia Marynarki Wojennej) - *Think tank a władza. Rola wybranych ośrodków wpływu na politykę Federacji Rosyjskiej w XXI wieku*
- lic. Tadeusz Jarmołowicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Czy Polska może zostać pominięta w procesie rozwijania Nowego Jedwabnego Szlaku z powodu długich czasów przejazdów pociągów przez jej terytorium?*

11.15 – 11.45 PRZERWA KAWOWA

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

11.45 – 13.30 SESJA PANELOWA IV (FB)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL FB1 – TEORIE W KRYTYCZNYCH STUDIACH BEZPIECZEŃSTWA

Sala: 133

Moderator: prof. dr hab. Andrzej Gałganek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Dyskutant: dr Iwona Krzyżanowska-Skowronek (Uniwersytet Jagielloński)

Referenci:

- dr Łukasz Fijałkowski (Uniwersytet Wrocławski) - *Teoria sekurytyzacji jako ramy analizy bezpieczeństwa. Między konstruktywizmem, poststrukturalizmem a realizmem*
- dr hab. Łukasz Donaj, prof. UAM - *Krytyczne studia bezpieczeństwa w ujęciu szkoły walijskiej*
- prof. dr hab. Andrzej Gałganek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Międzynarodowa socjologia polityczna jako krytyczne studia bezpieczeństwa*
- dr hab. Anna Potyrała, prof. UAM - *Studia nad bezpieczeństwem z perspektywy szkoły angielskiej i szkoły kopenhaskiej na przykładzie kryzysów migracyjnych*
- mgr Piotr Kaczmarek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Perspektywa postkolonialna w studiach nad bezpieczeństwem międzynarodowym*
- dr hab. Jakub Potulski, prof. UG - *Geografia krytyczna Y. Lacosta w studiach nad bezpieczeństwem międzynarodowym*

PANEL FB2 – ANALIZA WYBRANYCH KIERUNKÓW ROZWOJU STOSUNKÓW ZEWNĘTRZNYCH UE I ICH PERSPEKTYW

Sala: 134

Moderator: dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr Anna Skolimowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

Referenci:

- dr hab. Beata Piskorska (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) - *Partnerstwo Wschodnie w czasach kryzysu: ocena i perspektywy polityki wschodniej Unii Europejskiej*
- dr Olga Barburska (Uniwersytet Warszawski) - *Uwarunkowania zewnętrzne polityki wschodniej Unii Europejskiej*
- dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ - *Relacje Unia Europejska-Rada Współpracy Arabskich Państw Żatoki pod koniec drugiej dekady XXI wieku*
- dr hab. Łukasz Gacek, prof. UJ - *Instytucjonalizacja współpracy energetycznej między Chinami a Unią Europejską*
- dr Marta Pachocka, dr Jan Misiuna (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie) - *Are borders a new fetish? Comparative analysis of the US and EU approaches to border management*

PANEL FB3 - NIE TYLKO ASEAN. ROLA INSTYTUCJI MIĘDZYNARODOWYCH W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW W AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ

Sala: 136

Moderator: dr hab. Małgorzata Pietrasiak, prof. UŁ

Dyskutant: dr Marcin Grabowski (Uniwersytet Jagielloński)

Referenci:

- dr hab. Dominik Mierzejewski (Uniwersytet Łódzki) - *Rola prowincji Yunnan w chińskiej polityce wobec ASEAN*
- dr hab. Agata Ziętek, prof. UMCS - *Zasady postępowania stron na Morzu Południowochińskim*
- dr Tomasz Kamiński (Uniwersytet Łódzki) - *Instytucjonalna współpraca międzynarodowa miast Azji Południowo-Wschodniej w zakresie polityki środowiskowej*
- dr Michał Zaręba (Uniwersytet Łódzki) - *Komisja Rzeki Mekong wobec sporu o budowę elektrowni wodnych w Laosie*
- dr hab. Małgorzata Pietrasiak, prof. UŁ - *Rosja wobec procesów integracyjnych w Azji Południowo-Wschodniej*

PANEL FB4 – ENCYKLOPEDIA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Sala: 137

Moderator: prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak (DSZ Wrocław)

Referenci:

- prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski) - *Badanie instytucji międzynarodowych*
- dr hab. Andrzej Polus, prof. UW. - *Anarchia międzynarodowa*
- dr Mateusz Filary-Szczepanik (Akademia Ignatianum w Krakowie) - *Idee regulatywne nauki a dyscyplina stosunki międzynarodowe*

PANEL FB5 – ORGANIZACJE POZARZĄDOWE (NGOs) W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH. CZĘŚĆ II

Sala: 138

Moderator: dr Helena Giebień (Uniwersytet Wrocławski)

Dyskutant: dr hab. Larysa Leszczenko, prof. UW.

Referenci:

- dr Dorota Heidrich (Uniwersytet Warszawski) - *Procesy instytucjonalizacji współpracy organizacji pozarządowych w dziedzinie pomocy humanitarnej*
- dr Anna Wróbel (Uniwersytet Warszawski) - *Rola organizacji pozarządowych w polityce handlowej*
- mgr Jakub Wołyniec (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Funkcjonowanie i znaczenie brytyjskich organizacji pozarządowych*
- mgr Agnieszka Batko (Uniwersytet Jagielloński) - *Reconciliation Process in International Politics: the Potential of Non-state Actors*
- mgr Tomasz Bratek (Sui Generis Global) - *Rola organizacji pozarządowych w przemianach społeczno-politycznych w państwach Partnerstwa Wschodniego*

PANEL FB6 – MIĘDZYNARODOWE INSTYTUCJE FINANSOWE - EWOLUCJA I REFORMA

Sala: 139

Moderator: dr Karina Jędrzejowska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr Mateusz Smolaga (Uniwersytet Szczeciński)

Referenci:

- dr hab. Katarzyna Kołodziejczyk (Uniwersytet Warszawski) - *Europejska unia gospodarcza i walutowa jako instytucjonalizacja współpracy ekonomicznej. Implikacje na przyszłość*
- mgr Małgorzata Smagorowicz-Chojnowska (Instytut Studiów Politycznych PAN) - *Rada Stabilności Finansowej – SWOT*
- mgr Michał Zaremba (Uniwersytet Łódzki) - *Działalność inwestycyjna Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych*
- mgr Kinga Jasiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Pokryzysowa działalność Międzynarodowego Funduszu Walutowego wśród państw grupy PIIGS*
- dr Karina Jędrzejowska (Uniwersytet Warszawski) - *Ewolucja roli Banku Rozrachunków Międzynarodowych w światowym systemie finansowym*

PANEL FB7 – DYPLMACJA JAKO INSTYTUCJA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH. CZĘŚĆ II

Sala: 140

Moderator: dr hab. Beata Surmacz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Dyskutant: dr hab. Hanna Dumała, prof. UMCS

Referenci:

- dr hab. Anna Szczepańska-Dudziak, prof. US - *Dyplomacja ekonomiczna Polski - od powstania do zmian strukturalnych*
- dr Monika Szkarłat (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Dyplomacja dla nauki jako nowy wymiar dyplomacji*
- dr Anna Umińska-Woroniecka (Uniwersytet Wrocławski) - *Kultura dyplomatyczna - między unifikacją a dekompozycją*

PANEL FB8 – INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE W EUROPIE PÓŁNOCNEJ I ARKTYCE W OBliczu NOWYCH WYZWAŃ

Sala: 141

Moderator: dr hab. Michał Łuszczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Dyskutant: dr Damian Szacawa (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Referenci:

- dr Damian Szacawa (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Ewolucja roli struktur współpracy subregionalnej w Europie Północnej w XXI wieku*
- dr hab. Kazimierz Musiał, prof. UG - *Instytucje miękkiego bezpieczeństwa wobec narastającej niepewności w Europie północnej. Studium przypadku strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego*
- mgr Wojciech Szczerbowski (Uniwersytet Wrocławski) - *Instytucje międzynarodowe w Arktyce jako przejawy procesu konstruowania regionu*
- dr hab. Michał Łuszczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Instytucjonalizacja współpracy międzynarodowej w Arktyce w XXI wieku: depolityzacja czy repolityzacja?*

13.30 – 14.15 LUNCH

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

14.15– 16.00 SESJA PANELOWA V (FC)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL FC1 – KRYTYCZNE STUDIA BEZPIECZEŃSTWA MIĘDZYNARODOWEGO: CASE STUDY

Sala: 133

Moderator: prof. dr hab. Andrzej Gałganek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Dyskutant: dr hab. Jakub Potulski, prof. UG

Referenci:

- dr Iwona Krzyżanowska-Skowronek (Uniwersytet Jagielloński) - *Pokonać strach – rola instytucji w zapewnianiu bezpieczeństwa z perspektywy studiów krytycznych*
- dr Anna Moraczewska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Instytucjonalizacja zarządzania ryzykiem w środowisku międzynarodowym*
- dr hab. Jolanta Bryła, prof. UAM - *Bezpieczeństwo kosmiczne w świetle teorii sekurytyzacji*
- dr Jeroen van den Bosch (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Tyrants & Terror: Regime Type, "State" Terror & Terrorism*
- dr Samanta Kowalska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Non-State Terrorist Actors – zagrożeniem i destabilizatorem stosunków międzynarodowych*

PANEL FC2 – INTERNATIONAL COURTS: FUNCTIONING, EFFECTIVENESS AND ROLE IN THE CONTEMPORARY INTERNATIONAL RELATIONS

Sala: 134

Moderator: dr hab. Rafał Ożarowski, prof. WSAiB

Dyskutant: dr hab. Anna Potyrała, prof. UAM

Referenci:

- dr Dorota Heidrich (Uniwersytet Warszawski) - *Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office for Kosovo as a transitional justice mechanism*
- dr hab. Rafał Ożarowski, prof. WSAiB - *Special Tribunal for Lebanon - International Court established for carrying out the investigation in internal case. The results of activity*
- dr hab. Magdalena Bainczyk (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) - *National constitutional courts vs. jurisprudence of international tribunals*
- dr Beata Bochorodycz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Going to Court to Challenge Foreign Policy of Tokyo and Washington: Legal Battles of Okinawa Governors Against US military Bases in Okinawa*

PANEL FC3 - INSTYTUCJONALIZACJA WSPÓŁPRACY ROZWOJOWEJ

Sala: 136

Moderator: dr Mateusz Smolaga (Uniwersytet Szczeciński)

Dyskutant: dr Karina Jędrzejowska (Uniwersytet Warszawski)

Referenci:

- mgr Magdalena Kania (Uniwersytet Jagielloński) - *Rola Komisji Europejskiej w instytucjonalizacji zdecentralizowanej współpracy na rzecz rozwoju. Między ambicjami a rzeczywistością*
- dr Mateusz Smolaga (Uniwersytet Szczeciński) - *Regionalne systemy współpracy rozwojowej*
- dr Joanna Goćłowska-Bolek (Uniwersytet Warszawski) - *Understanding the role of the IMF in developing countries: institutional and political economy approaches*
- dr Marcin Fatałski (Uniwersytet Jagielloński) - *Ways of Development in Latin America: from Alliance for Progress to Neoliberalism (Zagadnienie rozwoju w Ameryce Łacińskiej: od Sojuszu dla Postępu do neoliberalizmu)*

PANEL FC4 – INSTITUTIONALIZATION OF REGIONAL INTEGRATION IN SOUTH AND EAST ASIA – COMPARATIVE PERSPECTIVE

Sala: 137

Moderator: mgr Aleksandra Jaskólska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: mgr Barbara Kratiuk (Uniwersytet Warszawski)

Referenci:

- mgr Barbara Kratiuk (Uniwersytet Warszawski) - *ASEAN Security community: integration and enmeshment as elements of non-traditional security*
- mgr Aleksandra Jaskólska (Uniwersytet Warszawski) - *Role of India in the institutionalization of regional integration in South Asia*
- mgr Simant Shankar Bharti (Uniwersytet Warszawski) - *Strengthening the Partnership between EU and South Asia: A Contemporary Debate*

PANEL FC5 – STRATEGIE INSTYTUCJONALNEGO RÓWNOWAŻENIA W REGIONIE INDO-PACYFIKU

Sala: 138

Moderator: prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski), dr hab. Jakub Zajączkowski (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski)

Referenci:

- dr Marcin Grabowski (Uniwersytet Jagielloński) - *Rozwój instytucji regionalnych w regionie Azji i Pacyfiku: Analiza porównawcza region Azji Wschodniej i Basenu Pacyfiku*
- dr Łukasz Gołota (Uniwersytet Warszawski) - *Rola i znaczenie prowincji Chin w procesie ekonomicznego rozwoju*
- dr hab. Jakub Zajączkowski (Uniwersytet Warszawski) - *Znaczenie nieformalnego sojuszu QUAD dla regionalnej równowagi sił w regionie Indo-Pacyfiku*
- mgr Tomasz Łukaszuk (Uniwersytet Warszawski) - *Rola Indii w kształtowaniu morskiej regionalnej równowagi sił w regionie Indo-Pacyfiku*
- mgr Rafał Ciastoń (Akademia Sztuki Wojennej) - *Od Hollywood do Bollywood. Koncepcja Indo-Pacyfiku jako próba równoważenia Chin*

PANEL FC6 – MIĘDZYNARODOWE REŻIMY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Sala: 139

Moderator: dr hab. Agata Ziętek, prof. UMCS

Dyskutant: dr hab. Wiesław Lizak (Uniwersytet Warszawski)

Referenci:

- dr Hanna Schreiber (Uniwersytet Warszawski) - *(Nie)zrównoważone reżimy ochrony kultury na arenie UNESCO: autoetnografia w praktyce stosunków międzynarodowych*
- mgr Dorota Jurkiewicz-Eckert (Uniwersytet Warszawski) - *UE wobec dziedzictwa kulturowego: nowe trendy, nowe dyskursy i działania*

- dr Małgorzata Eysymontt (Uniwersytet SWPS) - *Rola Polski w tworzeniu międzynarodowego reżimu ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego a zabezpieczanie interesów narodowych - równowaga czy równia pochyła?*
- dr Grzegorz Gil (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Reżim ochrony dóbr kultury w razie konfliktów niepaństwowych*
- dr hab. Agata Ziętek, prof. UMCS - *Morze Południowochińskie w reżimie ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego*

16.00 – 16.30 UROCZYSTE ZAMKNIĘCIE KONWENCJI

miejsce: sala 120, I piętro, WNPiD UAM

- dr hab. Andrzej Stelmach, prof. UAM – Dziekan Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM
- prof. dr hab. Edward Haliżak – Przewodniczący Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych
- dr hab. Łukasz Donaj, prof. UAM – Przewodniczący Oddziału PTSM w Poznaniu

ABSTRAKTY

SESJA PANELOWA I (TA)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL TA1 – INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE FAŁSZYWĄ OBIETNICĄ?

Sala: 133

Moderator: dr hab. Adriana Dudek (Uniwersytet Wrocławski)

Dyskutant: dr hab. Beata Surmacz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Celem debaty i refleksji naukowej podczas panelu będzie próba odpowiedzi na wątpliwość czy instytucje międzynarodowe są tylko realistycznym narzędziem polityki państwa czy też liberalne odwoływanie się w ich działaniach do wartości i bonum commune nie wiedzie na poznawcze manowce. Panel jest skierowany zatem do badaczy, którzy z jednej strony mają określony pogląd na temat znaczenia instytucji międzynarodowych w polityce zagranicznej państwa czy stosunków międzynarodowych sensu largo, lecz z drugiej są otwarci na rewizję własnych przekonań w duchu merytorycznej, prowadzonej zgodnie z zasadą sine ira et studio, dyskusji. Szczególnie cennym będzie odwołanie się w wystąpieniach do określonych podejść badawczych (indywiduwanie lub w duchu eklektyzmu) i potraktowanie ich jako narzędzia do zbadania wybranych przypadków. Nie chodzi bowiem o dowodzenie, który z 'izmów' jest uniwersalnym kluczem do badania rzeczywistości lecz pokazanie, na określonym wycinku rzeczywistości, jego eksplanacyjnego potencjału. Pytanie zatem brzmi: czy instytucje międzynarodowe dają tylko fałszywe obietnice państwom karmiąc je złudzeniami współpracy? Merytoryczna i przyjazna atmosfera debaty podczas panelu zbliży nas, badaczy do odpowiedzi, a tym samym wyjaśnienia i zrozumienia tego wielopłaszczyznowego problemu, ponieważ wszyscy jesteśmy poszukiwaczami wyjaśnień.

Referenci:

- prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski) - *Instytucje międzynarodowe w debacie neoliberalizm-neorealizm*

Celem referatu jest odniesienie się do ważnej interparadygmatycznej debaty w nauce o stosunkach międzynarodowych: debaty neoliberalizm-neorealizm, która została zapoczątkowana w dekadzie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku. Przedmiotem tej debaty są instytucje międzynarodowe, a w szczególności takie kwestie jak: motywy tworzenia instytucji przez państwa czy funkcjonalność instytucji względem państw i całego systemu międzypaństwowego. Najbardziej interesującym wątkiem tej debaty jest to, że w jej trakcie przedstawiciele obydwu stron modyfikują swoje stanowiska odnośnie do formułowania założeń wyjściowych, teorii i metodologii, mając integracyjny w swej istocie charakter debata ta przyczynia się do postępu naukowego.

- dr hab. Ewa Trojnar (Uniwersytet Jagielloński) - *Instytucje międzynarodowe a status polityczny Tajwanu*

Szczególną troską władz w Tajpej pozostają starania na rzecz instytucjonalizacji obecności Tajwanu na arenie międzynarodowej. W 2018 r. uznanie międzynarodowe Republiki Chińskiej (Tajwanu) deklarowało 17 państw świata – najmniej we współczesnych dziejach, podczas gdy pozostałe związały się z Chińską Republiką Ludową (ChRL) na zasadzie wyłączności, zgodnie z zasadą jednych Chin. Tajwan posiadał członkostwo w 36 międzynarodowych organizacjach międzyrządowych i ich agendach, a status obserwatora w 16, większości o charakterze technicznym. Na szczególną uwagę badawczą zasługują rozwiązania przyjmowane przez instytucje międzynarodowe, które otwierają się na współpracę z Tajwanem, mimo zmiany uznania państw chińskich na rzecz ChRL w Organizacji Narodów Zjednoczonych na podstawie rezolucji 2758 z 1971 r. Zgromadzenia Ogólnego. Ponadto warto prześledzić strategię polityczną władz w Tajpej w celu zmiany tej sytuacji, a także ocenić dotychczasowe osiągnięcia w zakresie poszerzenia przestrzeni międzynarodowej poprzez instytucje międzynarodowe. Rozważając rolę instytucji międzynarodowych w utrzymaniu statusu politycznego Tajwanu, pytamy szerzej o ich znaczenie we współczesnych stosunkach międzynarodowych.

- dr Karol Chwedczuk-Szulc (Uniwersytet Wrocławski) - *Rozwój instytucji federacyjnych i supranarodowych. Perspektywa porównawcza UE i USA*

Integracja europejska jest dziś dość powszechnie oceniana, jako proces, który utknął w kryzysie i znajduje się na rozdrożu. Zakres problemów, które stoją przed Unią Europejską jest tak szeroki, że konieczne jest podejmowanie decyzji na temat przyszłości projektu zjednoczonej Europy. Główne pytania stawiane w przestrzeni publicznej oparte są o dychotomię: czy UE powinna stanowić luźne stowarzyszenie państw, czy też stać się Stanami Zjednoczonymi Europy? Pytania te przez wiele lat, a także i dziś, stawiali (stawiają) sobie Amerykanie. Ponieważ rozwój "integracji amerykańskiej", zwłaszcza w wymiarze instytucjonalnym, posunął się o wiele dalej niż w przypadku UE, oba systemy polityczne są dobrym materiałem na badania porównawcze. Celem niniejszego

referatu jest porównanie rozwoju instytucji (społecznych, politycznych, ekonomicznych, prawnych etc.) w obu przypadkach, w ujęciu historycznym i dynamicznym. Perspektywa badawcza obejmuje paradygmat konstruktywistyczny z pragmatycznym i eklektycznym podejściem do metod badawczych.

PANEL TA2 – INSTYTUCJONALIZACJA WSPÓŁPRACY TRANSATLANTYCKIEJ W EPOCE POZIMNOWOJENNEJ (TRANSATLANTIC RELATIONS INSTITUTIONALIZATION IN THE POST-COLD WAR ERA)

Sala: 134

Moderator: dr Tomasz Pugacewicz (Uniwersytet Jagielloński)

Dyskutant: prof. dr hab. Andrzej Mania (Uniwersytet Jagielloński)

Celem panelu jest odpowiedzenie na pytanie w jakich obszarach i dlaczego występuje proces instytucjonalizacji relacji transatlantycznych, a w jakich obszarach i dlaczego brak takiego mechanizmu? W wyniku działań podejmowanych przez władze państwowe oraz informacji ujawnionych opinii publicznej, kwestia przyszłości relacji transatlantycznych z perspektywy instytucjonalizacji stanowi w ostatnich latach znaczący przedmiot zainteresowania nauki (zob. np. Fisher et al. 2014; Dunin-Wąsowicz & Jarczewska 2015; Fahey 2018). W szczególności dotyczy to współpracy partnerów transatlantycznych w zakresie przetwarzania danych (np. w kontekście m.in. dyskusji związanej z ujawnieniem programu PRISM), bezpieczeństwa (np. w kontekście walki z terroryzmem) oraz handlu (np. w kontekście negocjacji Transatlantycznego Porozumienia w dziedzinie Handlu i Inwestycji).

Referenci:

- dr Aleksandra Jarczewska (Uniwersytet Warszawski) - *Perspektywy instytucjonalizacji stosunków między UE i USA w świetle negocjacji TTIP*

Referat ma na celu zaprezentowanie problemu instytucjonalizacji relacji transatlantycznych w kontekście negocjacji układu Transatlantycznego Partnerstwa w dziedzinie Handlu i Inwestycji. Rozpoczęcie negocjacji układu TTIP za prezydentury Baracka Obamy stwarzało nadzieje na wzmocnienie więzi transatlantycznych oraz stworzenie nowych instytucji – szczególnie w sferze ekonomicznej. Nowa administracja prezydenta Donalda Trumpa zdecydowała jednak o odrzuceniu inicjatyw poprzednika oraz zmianie strategii w polityce handlowej. Jednakże, mimo znacznego pogorszenia relacji między UE i USA, z obu stron pojawiają się zapowiedzi ponownego otwarcia negocjacji i powrotu do rozmów. Celem wystąpienia jest rozważenie na ile Transatlantyczne Partnerstwo w dziedzinie Handlu i Inwestycji może przyczynić się do poprawy instytucjonalnej bazy stosunków transatlantycznych oraz być wykorzystywane w znacznie szerszym kontekście strategicznym w polityce zagranicznej obu podmiotów.

- dr hab. Paweł Laidler, prof. UJ - *Instytucjonalizacja polityki inwigilacyjnej w relacjach transatlantycznych po 11 września 2001 roku: współpraca czy rywalizacja?*

Polityka inwigilacyjna stanowi dziś jeden z najważniejszych filarów szeroko pojętej polityki bezpieczeństwa narodowego i jest realizowana przede wszystkim przez agencje o zasięgu międzynarodowym. Dla skutecznej realizacji tej polityki konieczne jest zachowanie tajności działań agencji (secrecy), a relacje z tożsamymi jednostkami państw obcych znamionuje przede wszystkim rywalizacja, a nie współpraca. Jednak po zamachach terrorystycznych z 11.09.2001 roku (9/11) zapowiadano konieczność zacieśnienia współpracy między państwami w zakresie zapobiegania terroryzmowi, co również objęło jednostki odpowiedzialne za wdrażanie polityki inwigilacyjnej. Celem referatu jest analiza zmian w relacjach transatlantycznych po 9/11 w zakresie polityki inwigilacyjnej i odpowiedź na pytanie o zakres instytucjonalizacji tych relacji.

- dr Tomasz Pugacewicz (Uniwersytet Jagielloński) - *Instytucjonalizacja współpracy transatlantycznej w ramach obrony przeciwrakietowej w epoce zimnowojennej*

Celem wystąpienia jest odpowiedź na pytanie, czy udało się zrealizować ogłoszone na początku okresu zimnowojennego szerokie plany współpracy transatlantycznej w obszarze obrony przeciwrakietowej? Chociaż współcześnie współpraca USA i państw UE w obszarze bezpieczeństwa kojarzy się najczęściej ze zwalczaniem terroryzmu, wspólnymi operacjami zbrojnymi poza obszarem traktatowym NATO, kontrowersjami w zakresie wymiany wrażliwych danych osobowych oraz inwigilacji obywateli, to współpraca w odniesieniu do obrony przeciwrakietowej pozostaje jednym z najważniejszych przedsięwzięć pod względem skali i finansowania. W pracy postawiono hipotezę, że udało się zrealizować znaczną część planów współpracy transatlantycznej w omawianym zakresie, ale w oparciu o większą marginalizację państw europejskich niż pierwotnie zakładano. Wystąpienie składa się z trzech części. W pierwszej omówiono początki współpracy transatlantycznej w obszarze obrony przeciwrakietowej w okresie zimnej wojny. W części drugiej wskazano jak kształtowała się wizja współpracy transatlantycznej w tym obszarze w okresie zimnowojennym. W ostatecznej części przedstawiono jak w praktyce realizowano plany przyjęte na początku okresu zimnej wojny. W podsumowaniu dokonano zestawienia planów z przyjętą wizją. Projekt ma charakter historycznego studium przypadku i bazuje na jakościowej analizie tekstu.

PANEL TA3 - INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE I PROCESY INSTYTUCJONALIZACJI W AFRYCE. CZĘŚĆ I

Sala: 136

Moderator: dr hab. Robert Kłosowicz, prof. UJ

Dyskutant: dr hab. Andrzej Polus, prof. UW.

Celem panelu jest dyskurs naukowy nad instytucjami międzynarodowymi w Afryce oraz ich wpływem na państwa i społeczeństwa afrykańskie w zakresie politycznym, ekonomicznym, społecznym czy militarnym, zarówno w wymiarze regionalnym, subregionalnym jak też globalnym. Celem będzie też refleksja nad zagadnieniem dotyczącym zakresu oddziaływania tych instytucji oraz próba oceny, na ile jest on pozytywny dla omawianego regionu.

Referenci:

- dr hab. Wiesław Lizak (Uniwersytet Warszawski) - *Rola i znaczenie Unii Afrykańskiej jako instytucji bezpieczeństwa regionalnego*

Jednym z głównych celów powstałej na początku stulecia Unii Afrykańskiej jest stworzenie efektywnego mechanizmu umacniania pokoju i bezpieczeństwa w Afryce. Przybrało to postać tzw. Afrykańskiej Architektury Pokoju i Bezpieczeństwa (APSA), w skład której wchodzi Rada Pokoju i Bezpieczeństwa, Afrykańskie Siły Pokojowe, Afrykański System Wczesnego Ostrzegania, Rada Mędrców oraz Fundusz Pokoju. Mechanizm ten przybiera postać regionalnego systemu bezpieczeństwa zbiorowego. Okres kilkunastu lat funkcjonowania APSA charakteryzuje się stałym dążeniem do zwiększenia jej efektywności i skuteczności w dążeniu do wygaszenia regionalnych konfliktów. Referat będzie miał za zadanie wskazanie głównych tendencji rozwojowych systemu, zarówno w wymiarze instytucjonalnym, jak i funkcjonalnym.

- dr hab. Robert Kłosowicz, prof. UJ - *Instytucje międzynarodowe wobec problemu Sahary Zachodniej*

Nierozwiązana kwestia Sahary Zachodniej jest od wielu lat przyczyną napięć w relacjach politycznych pomiędzy państwami regionu Afryki Północnej – Marokiem a Algierią i Mauretanią. Jednakże konflikt ten przeniósł się także na forum Unii Afrykańskiej, a także innych organizacji regionalnych działających w regionie Afryki, oraz organizacji międzynarodowych o zasięgu globalnym jak np. ONZ. Referat ma na celu przedstawienie problemu Sahary Zachodniej z perspektywy regionalnych i globalnych instytucji międzynarodowych, szczególnie w kontekście ostatnich lat.

- dr Joanna Mormul (Uniwersytet Jagielloński) - *Instytucjonalizacja hiszpańskiej pomocy humanitarnej dla uchodźców saharyjskich w Algierii*

W wyniku nierozwiązanego konfliktu o Saharę Zachodnią od ponad 40 lat tysiące Saharyjczyków żyje w obozach dla uchodźców na terytorium Algierii, gdzie są praktycznie całkowicie zależni od zewnętrznej pomocy humanitarnej. Hiszpania, do której Sahara Zachodnia należała w czasach kolonialnych, nie utrzymuje oficjalnych relacji z Saharyjską Arabską Republiką Demokratyczną (SARD) – państwem uznawanym na arenie międzynarodowej de facto jedynie częściowo, a mimo to postrzeganym jako reprezentant ludności saharyjskiej i zgłaszającym prawo do zwierzchności nad całym terytorium Sahary Zachodniej. Mimo braku stosunków dyplomatycznych, hiszpański rząd oraz hiszpańskie społeczeństwo udzielają na dużą skalę pomocy humanitarnej saharyjskim uchodźcom. Kolejne hiszpańskie rządy nie są zainteresowane zaangażowaniem politycznym w istniejący konflikt, niemniej jednak z pomocy Saharyjczykom w obozach dla uchodźców w Algierii czynią jeden ze swoich priorytetów humanitarnych. Należy przy tym podkreślić, iż hiszpańska pomoc humanitarna jest świadczona nie tylko przez Hiszpańską Agencję Współpracy Międzynarodowej na rzecz Rozwoju (Agencia Española de Cooperación Internacional para el Desarrollo, AECID), ale również przez szereg organizacji pozarządowych – głównie regionalnych stowarzyszeń przyjaźni z narodem saharyjskim. Wystąpienie jest próbą analizy i oceny stopnia instytucjonalizacji hiszpańskiej pomocy humanitarnej świadczonej Saharyjczykom, biorąc również pod uwagę jej postrzeganie przez samych Saharyjczyków.

PANEL TA4 – NOWY JEDWABNY SZLAK - GEOPOLITYKA I RÓŻNE ASPEKTY CHIŃSKIEJ INICJATYWY

Sala: 137

Moderator: dr hab. Radosław Fiedler, prof. UAM

Dyskutant: dr hab. Radosław Fiedler, prof. UAM

Chińska Inicjatywa Pasa i Drogi (Belt and Road Initiative – BRI) stanowi ambitny projekt zmiany geoeconomicznego i geopolitycznego układu sił w Eurazji. Jednocześnie jest to główna oś polityki zagranicznej Przewodniczącego ChRL Xi Jingpinga. Projekt ten budzi ogromne nadzieje, jak również obawy ze strony licznych państw potencjalnie zaangażowanych w jego realizację. Celem panelu jest podjęcie szerokiej refleksji nad miejscem BRI w strategii polityki zagranicznej ChRL; szeroko pojętymi uwarunkowaniami jej realizacji (politycznymi, gospodarczymi, militarnymi, społecznymi), jak również ocena możliwych konsekwencji implementacji tej wizji dla regionalnego i globalnego ładu międzynarodowego.

Referenci:

- dr hab. Przemysław Osiewicz, prof. UAM - *Region Bliskiego Wschodu w chińskiej Inicjatywie Pasa i Drogi: Między rzeczywistością a idealizmem*

Realizacja chińskiej inicjatywy Pasa i Drogi (Belt and Road Initiative - BRI) może pozwolić na rozwiązanie wielu problemów i przyczynić się do usunięcia wielu linii podziałów na Bliskim Wschodzie. Nie ulega wątpliwości, że Chiny będą musiały zaangażować się politycznie w niektóre procesy regionalne, by móc jednocześnie realizować cele założone w ramach BRI. Można nawet zaryzykować stwierdzenie, iż Bliski Wschód będzie stanowił kluczowy obszar z punktu widzenia powodzenia realizacji całego projektu. Nawet pobieżna analiza przebiegu planowanych połączeń lądowych oraz morskich pozwala zauważyć, że będą one prowadziły przez Bliski Wschód. Jednakże, póki co, realne zagrożenie dla chińskiej strategii oraz dalszego rozwoju Chin stanowią zarówno polityczna niestabilność, jak również nieprzewidywalność sytuacji w regionie. Bez wątpienia współpraca oraz świadomość istnienia wspólnych interesów stanowią najlepsze środki celem poprawy relacji politycznych, gospodarczych czy wreszcie wzmocnienia poczucia wzajemnego bezpieczeństwa. Zarówno ChRL, jak również państwa Bliskiego Wschodu, mogą dużo zyskać dzięki implementacji BRI. Pojawia się jednak pytanie czy założenia BRI w odniesieniu do tego regionu nie są zbyt idealistyczne i mają szansę zostać zrealizowane.

- dr Rafał Kwieciński (Uniwersytet Jagielloński) - *Inicjatywa Pasa i Szlaku jako współczesne Tianxia?*

Rozwijana od 2013 r. inicjatywa Pasa i Szlaku (OBOR) ma przede wszystkim stanowić system komunikacyjnych połączeń między Wschodem i Zachodem. W podstawowym zakresie obejmuje zatem szereg projektów związanych z rozbudową infrastruktury drogowej, kolejowej, ale także morskiej i lotniczej. W inicjatywie OBOR wyróżniamy również inne aspekty ekonomiczne i polityczne. Jedną z możliwych interpretacji tego przedsięwzięcia, jest ta, która mówi o budowie „pasa transmisyjnego” wpływów politycznych Chin. Ocena inicjatywy Pasa i Szlaku w świetle różnych paradygmatów teorii stosunków międzynarodowych przyniesie odmienne wnioski. Zwolennicy paradygmatu neoliberalnego zwrócą uwagę na użyteczność teorii współzależności, być może podkreślą znaczenie instytucjonalizacji tego procesu wskazując na znaczenie AIIB (R. Keohane, J. Nye). Wierni szeroko pojętemu paradygmatowi realistycznemu znajdą odniesienie do pojęcia „imperializmu gospodarczego” (H. Morgenthau), przewartościowań w strukturze systemu międzynarodowego, będącego efektem zmian w rozkładzie potencjałów (K. Waltz), albo zinterpretują to ważne przedsięwzięcie ChRL jako efekt odpowiedzi Chin na wyzwanie systemu międzynarodowego w sytuacji, kiedy zasoby państwa, rosnący nacjonalizm i autorytarny system polityczny można uznać za czynniki wspierające inicjatywę (R. Schweller, J. Taliaferro, W. Wohlforth, F. Zakaria). Czy możliwa jest jednak jeszcze inna interpretacja inicjatywy Pasa i Szlaku? Czy OBOR to współczesne Tianxia?

- dr Rafał Wiśniewski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) - *Inicjatywa Pasa i Drogi jako element geopolitycznej rywalizacji mocarstw*

Inicjatywa Pasa i Drogi nie jest jedynie przedsięwzięciem handlowym i inwestycyjnym. Jest ona również pomyślana jako środek dla osiągnięcia przez Chińską Republikę Ludową statusu kluczowego mocarstwa na obszarze Eurazji. Z tego powodu BRI stało się elementem geopolitycznej rywalizacji Chin z innymi mocarstwami aktywnymi na tym obszarze. W pierwszej kolejności dotyczy to USA, ale także Japonii, Indii, jak również (paradoksalnie) Rosji. Celem referatu jest ukazanie roli BRI w ewoluującej strategii polityki zagranicznej ChRL, określenie możliwych konsekwencji jej realizacji dla układu sił w Eurazji oraz wskazanie zgodności i rozbieżności między realizowanymi tą drogą interesami ChRL a interesami innych kluczowych mocarstw.

- dr Gracjan Cimek (Akademia Marynarki Wojennej) - *Charakterystyka stosunków rosyjsko-chińskich w warunkach zmiany porządku międzynarodowego*

Celem referatu jest przedstawienie wybranych, symptomatycznych zjawisk charakteryzujących stosunki chińsko-rosyjskie w warunkach przemian porządku międzynarodowego w kilku ostatnich latach. Chodzi o kwestie ekonomiczne, polityczne i militarne. Weryfikuję hipotezę, że relacje obu mocarstw można określić mianem sojuszu – kontrhegemonicznego, chociaż w oficjalnych dokumentach pojawia się kategoria „wszechstronnego partnerstwa strategicznego”. Tendencja kształtowania tego sojuszu staje się bardziej oczywista wraz ze słowami rzecznika prezydenta Rosji, D. Pieskowa w kontekście ćwiczeń wojskowych „Wostok 2018” o umocnieniu stosunków sojuszniczych we wszystkich sferach.

- dr Tomasz Brańka (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) - *Inicjatywa Pasa i Drogi: Polarny Jedwabny Szlak*

Chińska Inicjatywa Jeden Pas, Jedna Droga objęła swym zasięgiem również obszary arktyczne. Szczególne zainteresowanie Państwa Środka budzi wykorzystanie strategicznych arktycznych szlaków transportowych oraz eksploatacja złóż surowców mineralnych. Chiny zainteresowane są również inwestycjami w infrastrukturę turystyczną regionu. W celu realizacji tej polityki Chiny aktywnie współpracują z państwami arktycznymi oraz ludnością tubylczą, wskazując na ważną rolę ich tradycji i potrzebę ochrony ich kultury. Wielu ekspertów widzi w tej inicjatywie walkę o strefy wpływów. Projekt zyskał miano „Polarnego Jedwabnego Szlaku”, a chińscy politycy zaczęli pozycjonować swoje państwo jako „arktycznego interesariusza”.

PANEL TA5 – ROLA I ZNACZENIE INSTYTUCJI MIĘDZYNARODOWYCH W ZARZĄDZANIU KONFLIKTAMI I BEZPIECZEŃSTWEM MIĘDZYNARODOWYM

Sala: 138

Moderator: dr Piotr Bajor (Uniwersytet Jagielloński)

Dyskutant: dr Rafał Lisiakiewicz (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie)

Panel „Rola i znaczenie instytucji międzynarodowych w zarządzaniu konfliktami i bezpieczeństwem międzynarodowym” ma na celu analizę funkcjonowania instytucji międzynarodowych przez pryzmat ich roli w zakresie konfliktów w różnych regionach świata, jak również wpływu na dynamikę współczesnych stosunków międzynarodowych. W ramach panelu przedstawione zostaną wyniki badań dotyczące efektywności działania struktur międzynarodowych w zakresie zapobiegania, jak również działań skierowanych na uregulowanie konfliktów we współczesnym świecie. Omówione zostaną najważniejsze procesy związane z działalnością instytucji międzynarodowych w zakresie konfliktów w różnych regionach świata, z kluczową analizą funkcjonowania poszczególnych struktur Organizacji Narodów Zjednoczonych, jak również Rady Bezpieczeństwa tej organizacji. W ramach panelu omówione zostaną również najważniejsze procesy związane z funkcjonowaniem i efektywnością organizacji regionalnych, działających na poszczególnych kontynentach. Przedmiotem prac panelu będzie również analiza zjawisk prawnych związanych z funkcjonowaniem poszczególnych instytucji międzynarodowych i ewolucja prawa międzynarodowego w odniesieniu do prawa konfliktów zbrojnych. Przedstawione w ramach panelu wyniki badań dotyczyć będą również działania misji pokojowych poszczególnych struktur oraz ich roli w zakresie przywracania pokoju w różnych regionach świata.

Referenci:

- dr hab. Agnieszka Kuszewska, prof. UJ - *Niewykorzystany potencjał „papierowego tygrysa”: SAARC i jego rola w deeskalacji konfliktu indyjsko-pakistańskiego*

Celem referatu jest przedstawienie roli SAARC, Południowoazjatyckiego Stowarzyszenia Współpracy Regionalnej, w inicjatywach regionalnej integracji Azji Południowej. Niestety, ze względu na przewlekły konflikt indyjsko-pakistański, region ten pozostaje jednym z najmniej zintegrowanych pod względem ekonomicznym i politycznym na świecie. Bieżące relacje między Nowym Delhi i Islamabadem bezpośrednio wpływają na interakcje regionalne na forum SAARC. Ogromny potencjał, jaki niesie za sobą większa integracja ekonomiczna regionu i jej potencjalne korzyści dla mieszkańców, jest nie do przecenienia. Jednocześnie brak skuteczności działania SAARC skłania badaczy do określenia tego ugrupowania mianem „papierowego tygrysa”. Z drugiej strony, pomimo fatalnych relacji między Indiami i Pakistanem, SAARC niejednokrotnie stanowił forum rozmów i umożliwiał podjęcie wspólnych inicjatyw, takich jak Południowoazjatycka Strefa Wolnego Handlu (SAFTA), porozumienie podpisane podczas 12 szczytu SAARC w Islamabadzie w 2004 roku i ratyfikowane przez Indie i Pakistan w 2009. Czy unia ekonomiczna Azji Południowej to mrzonka? Jakie są szanse na realną rolę SAARC w deeskalacji konfliktu na subkontynencie i pogłębieniu regionalnej współpracy? Referat stanowi analizę kwestii spornych między państwami SAARC oraz szansy na ich uregulowanie, rozważając przy tym potencjał stabilizujący tego regionalnego forum.

- dr Marek Musioł (Uniwersytet Wrocławski) - *Rola i cechy regionalnego kompleksu bezpieczeństwa UE w systemie bezpieczeństwa zbiorowego ONZ*

Traktat lizboński został przyjęty 13 grudnia 2007 r. i wszedł w życie 1 grudnia 2009 r. Był kamieniem milowym w rozszerzaniu roli UE na poziomie bezpieczeństwa regionalnego i międzynarodowego. Przede wszystkim, Unia Europejska uzyskała podmiotowość prawną, co z pewnością uprościło jej funkcjonowanie jako organizacji międzynarodowej. Po drugie, uregulował i przeorganizował prawo traktatowe UE. Po trzecie, w Traktacie o Unii Europejskiej określono, że zasadniczym aspektem bezpieczeństwa UE jest klauzula wzajemnej obrony w celu ochrony wszystkich państw członkowskich. Dlatego mój artykuł ma na celu przeanalizowanie obecnego charakteru Regionalnego Kompleksu Bezpieczeństwa UE po wdrożeniu Traktatu Lizbońskiego i rewizję wszystkich elementów tego zintegrowanego obszaru bezpieczeństwa przy użyciu metodologii Barry'ego Buzana i Ole Wavera. Postaram się również odpowiedzieć na następujące pytania badawcze: czy UE jako odrębny Regionalny Kompleks Bezpieczeństwa nadal spełnia kryteria Teorii Regionalnych Kompleksów Bezpieczeństwa, i jaki jest wpływ tej struktury i klauzuli wzajemnej obrony na architekturę i kształt systemu bezpieczeństwa zbiorowego ONZ.

- dr Michał Romańczuk (Uniwersytet Szczeciński) - *Działania Grupy Mińskiej OBWE - perspektywy pokojowego rozwiązania konfliktu o Górski Karabach*

W toku dezintegracji ZSRR doszło do gwałtownego wzrostu konfliktów zbrojnych, sporów terytorialnych i etnicznych na obszarze postradzieckim. Konflikt o Górski Karabach oddziałuje na stabilność Kaukazu Południowego, który jest regionem ważnym pod względem geostrategicznym i geoeconomicznym. Problemowi konfliktu o Górski Karabach i działaniom na rzecz jego rozwiązania warto poświęcić uwagę również ze względu na ich wpływ na życie polityczne, przebieg transformacji ustrojowej oraz charakter reżimów politycznych Armenii i Azerbejdżanu. Celem referatu będzie analiza czynników utrudniających rozwiązanie konfliktu o Górski Karabach, kwestii spornych, jak i licznych inicjatyw oraz planów formułowanych w tej kwestii. W referacie zostanie poddana weryfikacji hipoteza, że negocjacje prowadzone w ramach Grupy Mińskiej OBWE nie zdołały zlikwidować przeszkód dla pokojowego rozwiązania konfliktu o Górski Karabach, a wieloletni charakter rozmów i nieskuteczność kolejnych inicjatyw

pokojowych prowadzi do usztywnienia stanowiska zważnionych stron i utrudnia osiągnięcie konsensusu i wypracowanie satysfakcjonującego rozwiązania.

- dr Rafał Wordliczek (Uniwersytet Jagielloński) - *Społeczność międzynarodowa wobec konfliktu w Kolumbii*

Trwający kilkadziesiąt lat konflikt zbrojny w Kolumbii miał olbrzymie znaczenie z perspektywy międzynarodowego systemu bezpieczeństwa. Wielu aktorów międzynarodowej sceny politycznej zaangażowało się w rozwiązanie konfliktu w Kolumbii. Celem referatu jest przedstawienie działań podjętych przez różnych uczestników stosunków międzynarodowych, które doprowadziły do zakończenia w 2016 roku długotrwałej wojny domowej w Kolumbii.

- dr Marcin Rojszczak (Uniwersytet Warszawski) - *Rola UE w projekcie budowy ponadregionalnej bezpiecznej przestrzeni przetwarzania danych – szanse i zagrożenia*

Postępująca globalizacja usług cyfrowych zwiększa presję na ustanowienie skutecznych i egzekwowlanych zasad ochrony informacji. Z uwagi na swój charakter, regulacja zjawisk mających miejsce w cyberprzestrzeni nierzadko wymyka się spod regulacji istniejących norm prawnych. Typowym przykładem jest ochrona prywatności, której znaczenie jest wzmacniane zaliczeniem jej do katalogu praw podstawowych, z drugiej zaś strony jest szczególnie narażona na naruszenia pochodzące z Internetu. Problem wprowadzenia skutecznych mechanizmów ochrony prywatności w cyberprzestrzeni jest zagadnieniem poruszonym przez instytucje UE od przeszło dwudziestu lat. Wraz z przyjęciem reformy lizbońskiej, zrównującej moc prawną Karty praw podstawowych z traktatami, oraz rozpoczęciem stosowania ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, Unia rozpoczyna nowy etap próby eksterytorialnej regulacji sposobu ochrony danych dotyczących mieszkańców UE. Działania te mają oczywiste konsekwencje nie tylko dla skuteczności ochrony praw jednostek, ale również dla współpracy gospodarczej z partnerami zagranicznymi oraz powodzenia budowy projektu e-społeczeństwa. Dotychczasowe doświadczenia – zwłaszcza związane z unieważnieniem przez TSUE warunków realizacji programu Bezpieczna przystań (wymiana danych handlowych z USA) czy wydaniem negatywnej opinii do planowanej umowy UE-Kanada dotyczącej wymiany danych PNR, mogą wskazywać, że przyjęty przez UE model prawny de facto uniemożliwia lub znacznie ogranicza przystąpienie przez UE do międzynarodowych porozumień dotyczących budowy bezpiecznej przestrzeni przetwarzania danych, jeżeli porozumienia te będą zakładały inny – niż obowiązujący w Unii – model ochrony danych. Celem referatu będzie przedstawienie powyższej problematyki, ze szczególnym zwróceniem uwagi na możliwe praktyczne konsekwencje wynikające z obecnego prawa UE dla dalszego zacieśniania współpracy gospodarczej z jej głównymi partnerami handlowymi.

PANEL TA6 – PROBLEM SPÓJNOŚCI STOSUNKÓW ZEWNĘTRZNYCH UE

Sala: 139

Moderator: dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr hab. Beata Piskorska (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)

Celem panelu jest dokonanie analizy obecnego stanu rozwoju różnych obszarów stosunków zewnętrznych UE od szeroko rozumianych działań zewnętrznych (wspólna polityka handlowa, współpraca na rzecz rozwoju, współpraca gospodarcza, finansowa i techniczna z państwami trzecimi, pomoc humanitarna itd.) poprzez wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Politykę Sąsiedztwa UE. Problematyka wystąpień może dotyczyć zarówno podstaw teoretycznych oraz metodologicznych badania stosunków zewnętrznych UE, jak też zagadnień prawno-instytucjonalnych oraz funkcjonalnych. Analizie poddane mogą także zostać zagadnienia spójności stosunków zewnętrznych UE oraz perspektywy rozwoju poszczególnych dziedzin, jak też stosunków zewnętrznych jako całości.

Referenci:

- dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski) - *Spójność stosunków zewnętrznych Unii Europejskiej - analiza aspektów prawno-instytucjonalnych*

Jednym z podstawowych problemów stosunków zewnętrznych Unii Europejskiej jest kwestia zapewnienia ich spójności jako jednej z podstawowych determinant efektywności działań tej organizacji na arenie międzynarodowej. Biorąc pod uwagę fakt, że UE działa w tym obszarze w ramach różnych dziedzin, takich jak działania zewnętrzne (wspólna polityka handlowa, współpraca na rzecz rozwoju, pomoc humanitarna, stosunki z organizacjami międzynarodowymi itd.), wspólna polityka zagraniczna i bezpieczeństwa, a także EPS – rzeczą niezwykle trudną w poszczególnych przypadkach jest zapewnienie właściwej spójności (koherencji) całokształtu stosunków zewnętrznych podejmowanych przez UE wobec konkretnych podmiotów. Celem artykułu jest dokonanie charakterystyki podstawowych rozwiązań prawno-instytucjonalnych, służących zachowaniu owej spójności, jak też rozwiązań utrudniających jej praktyczną realizację.

- dr Anna Skolimowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) - *Percepcja tożsamości Unii Europejskiej w relacjach międzynarodowych. Ujęcie teoretyczne*

Celem referatu będzie przedstawienie stanu debaty teoretycznej nad zagadnieniem percepcji tożsamości Unii Europejskiej w relacjach międzynarodowych. Kanwą referatu będzie zakończone badanie nad percepcją UE w takich państwach, jak m.in.: Rosja, USA czy w regionie Afryki.

- dr Magdalena Gora (Uniwersytet Jagielloński) - *Interesy narodowe czy podziały ideologiczne? Kontestacja Europejskiej Polityki Sąsiedzkiej w Parlamencie Europejskim i parlamentach narodowych*

Europejska Polityka Sąsiedztwa (EPS) jest kluczowym elementem relacji zewnętrznych UE i jednocześnie wspomaga realizację żywotnych choć często sprzecznych preferencji państw członkowskich w ich relacjach z najbliższym sąsiedztwem UE. EPS funkcjonująca od 14 lat nie przyniosła jednak spodziewanych rezultatów i dzisiaj boryka się z pogłębiającymi się zagrożeniami i destabilizacją w krajach ościennych UE. Państwa członkowskie coraz częściej wyrażają daleko idącą krytykę tej polityki, dostrzegając jednocześnie jej znaczenie dla bezpieczeństwa tak krajów UE jak i całej organizacji. Podobnie, na poziomie opinii publicznej działania UE budzą rosnące kontrowersje. W odpowiedzi Komisja Europejska oraz Wysoki Przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa zainicjowali w 2015 roku konsultacje społeczne mające na celu zgromadzenie opinii na temat reformy EPS. Proponowany referat prezentuje, w oparciu o analizę debat parlamentarnych w wybranych krajach UE oraz w Parlamencie Europejskim oraz materiału z konsultacji publicznych, wzorce kontestacji EPS. Dodatkowo, analiza pozwala określić, jaką rolę odgrywają preferencje narodowe, a jaką podziały ideologiczne w zakresie kontestacji EPS. W sensie teoretycznym prezentowana analiza wywodzi się z refleksji nad kontestacją (Wiener 2014) i upolitycznieniem (de Wilde 2011; Costa 2018) w polityce zagranicznej. W końcu, analiza obszarów najbardziej krytykowanych pozwala na określenie kierunku, w jakim zmierza EPS w swoim zreformowanym kształcie.

- dr Filip Tereszkiwicz (Politechnika Opolska) - *Działania zewnętrzne Unii Europejskiej po Brexicie*

W wystąpieniu zostaną przeanalizowane konsekwencje dla działań zewnętrznych UE, które mogą wyniknąć z opuszczenia wspólnoty przez Wielką Brytanię. Państwo to jeszcze do niedawna uznawane było za fundament zjednoczonej Europy, przede wszystkim ze względu na swój potencjał ekonomiczny, dyplomatyczny i militarny. Dlatego też pozycja międzynarodowa Unii po części wynikała z faktu, iż wśród jej państw członkowskich znajdowało się Zjednoczone Królestwo. Po Brexicie na przykład na nowo trzeba będzie ułożyć stosunki w ramach Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, z której odejdą brytyjscy dyplomaci, czy uzupełnić wkład Londynu w politykę wsparcia rozwojowego i politykę sąsiedztwa. Osłabnie również potencjał operacyjny w ramach wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony. Przyjęta hipoteza badawcza zakłada, że Brexit doprowadzi do znacznego osłabienia działań zewnętrznych UE zarówno w wymiarze instytucjonalnym, jak i finansowym. Jednak będzie oznaczał on również zmianę percepcji roli, którą Unia ma odgrywać na arenie międzynarodowej. Wielka Brytania była bowiem do tej pory głównym hamulcowym pogłębiania integracji w tym obszarze. Paradoksalnie może okazać się, że Unia po Brexicie, chociaż posiadająca słabszy potencjał, to jednak będzie bardziej spójnym, a przez to efektywniejszym, aktorem międzynarodowym.

- dr Iwona Jakimowicz-Pisarska (Akademia Marynarki Wojennej) - *Greek government during the crisis time. Tzипras' promises*

Tzипras' government promised the Greeks fight about Greek dignity and protest against UE clues. After 4 years they signed the agreement with Brussels and announced their success. Where is the truth? How did the Greek government work during the crisis? What do the Greeks think about it? The government is one of the most important institution which creates the main factors of modern policy. The question is how this institution was working during the last four years of Greek crisis. The issue is the role of government in Greek political system and the tools which can be used by the ministers.

PANEL TA7 – WOKÓŁ TEKSTÓW ŹRÓDŁOWYCH DLA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH: KORZENIE DYSCYPLINY - DO 1989 ROKU. PROMOCJA KSIĄŻKI

Sala: 140

Moderator: prof. dr hab. Elżbieta Stadtmüller (Uniwersytet Wrocławski)

Panel przybliży kulisy powstania i pracy nad antologią tekstów źródłowych, pochodzących z kluczowych dla stosunków międzynarodowych publikacji, które kształtowały tę dyscyplinę nauki do 1989 roku, w zdecydowanej większości po raz pierwszy przetłumaczonych na język polski. Zbiór otwiera tekst Edwarda H. Carr'a z 1939 roku dotyczący porażki liberalnego ładu w dwudziestolecie międzywojennym, a kończy praca z 1988 roku autorstwa Roberta D. Putnama wyjaśniająca logikę gier dwupoziomowych. W pracy znaleźli się także autorzy tacy jak: Hans J. Morgenthau, Karl W. Deutsch, Raymond Aron, Graham T. Allison, Stanley Hoffmann, Alexander E. Wendt, Kenneth N. Waltz, Immanuel Wallerstein, Hedley Bull, Morton A. Kaplan, Robert Jervis, Joseph Nye, Peter Gourevitch, Robert Gilpin, Susan Strange, Robert Cox, Stephen D. Krasner, Johan Galtung, Ernst B. Haas, James Rosenau, Martin Wight, Michael W. Doyle czy Robert O. Keohane. W efekcie współpracy wielu osób powstała wyjątkowa publikacja dydaktyczno-naukowa, umożliwiająca nie tylko lekturę i interpretację najważniejszych tekstów dotyczących stosunków międzynarodowych, lecz także dyskusję na ich temat, zarówno podczas zajęć ze studentami, jak i w toku pracy

naukowej. Książka została wydana pod redakcją naukową Hanny Schreiber i Anny Wojciuk w Wydawnictwach Uniwersytetu Warszawskiego (Warszawa 2018).

Referenci:

- dr hab. Anna Wojciuk (Uniwersytet Warszawski)
- dr Hanna Schreiber (Uniwersytet Warszawski)
- dr Karina Jędrzejowska (Uniwersytet Warszawski)
- dr Łukasz Gołota (Uniwersytet Warszawski)

SESJA PANELOWA II (TB)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL TB1 – ZASTOSOWANIE ANALITYCZNE MODELU „PODMIOT-STRUKTURA” W BADANIU INSTYTUCJI, ORGANIZACJI I REŻIMÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Sala: 133

Moderator: prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr hab. Michał Łuszczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Za sprawą opublikowanego w 1987 roku przez Alexandra Wendt'a artykułu badanie stosunków międzynarodowych w kategoriach podmiot-struktura stało się powszechne. Ten model analityczny opiera się na założeniu ontologicznej równości podmiotu i struktury. Mając powyższe na uwadze, celem panelu będzie odpowiedź na następujące pytania: jaki jest status podmiotu w organizacjach i reżimach międzynarodowych? W czym przejawia się dualizm organizacji międzynarodowej jako podmiotu i struktury zarazem? Jak przejawia się relacja podmiot-struktura w instytucjach globalnych Global Governance i regionalnych, typu UE?

Referenci:

- dr hab. Adriana Dudek (Uniwersytet Wrocławski) - *Problem relacji podmiotowość-struktura w badaniu procesu decyzyjnego w polityce zagranicznej*
- dr hab. Paweł Borkowski (Uniwersytet Warszawski) - *Autonomizacja i instrumentalizacja struktur w ramach polityki europejskiej (European politics)*

Opracowanie przedstawia dwie przeciwstawne tendencje dotyczące struktur kształtujących pole „gry” w ramach polityki europejskiej (European politics): autonomizację, która dotyczy nie tylko instytucji unijnych ale także zespołów reguł oraz instrumentalizację tychże, dokonywaną przez najaktywniejsze podmioty, świadomie wykorzystujące ewoluujący i hybrydowy zestaw instytucji związanych z Unią Europejską do osiągania celów politycznych, przede wszystkim legitymizowania własnej narracji o tym, co europejskie. Analiza mieści się w ramach konstruktywizmu konwencjonalnego i zwraca uwagę na niematerialne elementy i wartości obecne w europejskiej grze interesów.

- dr Maciej Herbut (Uniwersytet Wrocławski) - *Wpływ państw członkowskich na proces zmian zachodzących w Unii Europejskiej*

Stworzenie teorii prostej i jednocześnie oddającej złożoność świata jest jednym z głównych wyzwań nauk społecznych. Tym, co sprawiło, że neorealizm przez lata był dominującym paradygmatem w SM, była jego prostota, elegancja i „mechanistyczne” rozumienie rzeczywistości międzynarodowej. Ta „prostota” i „elegancja” miały jednak swoją cenę. Neorealizm, podobnie jak neoliberalizm, dokonał uproszczenia rzeczywistości międzynarodowej poprzez „reifikację” struktury, która traktowana była jako obiekt niezależny od działań jej podmiotów. Alexander Wendt w swojej pracy „Social Theory of International Relations” zaprezentował pewien modus vivendi, dzięki któremu umożliwił „upodmiotowienie” podmiotów struktury przy jednoczesnym zachowaniu walorów teorii strukturacji A. Giddensa. Rozróżnienia pomiędzy „bytami społecznymi” oraz „bytami naturalnymi”, wprowadzenie trzech typów kultury: hobbsofskiej, lockowskiej i kantowskiej, umożliwiło bardziej dynamiczne podejście do SM. Celem wystąpienia, poprzez zastosowanie teorii Alexandra Wendta, będzie ukazanie dynamicznego procesu zmiany strukturalnej w Unii Europejskiej dokonanej przez podmioty struktury, w tym wypadku państwa członkowskie.

PANEL TB2 – STOSUNKI MIĘDZY ORGANIZACJAMI MIĘDZYNARODOWYMI

Sala: 134

Moderator: dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr Olga Barbarska (Uniwersytet Warszawski)

Celem panelu jest wniesienie wkładu do analizy stosunków między organizacjami międzynarodowymi. Priorytetem jest analiza stosunków między międzyrządowymi organizacjami międzynarodowymi, ale w panelu znaleźć się mogą także wystąpienia na temat stosunków między organizacjami międzyrządowymi oraz organizacjami pozarządowymi, jak też między samymi organizacjami pozarządowymi. Jest to niezwykle ciekawa, a w Polsce nowa dziedzina badań. Stąd też w panelu mogą znaleźć się wystąpienia na tematy podstaw teoretycznych oraz metodologicznych badań stosunków między organizacjami międzynarodowymi, jak też kwestie prawnoinstytucjonalne oraz związane z rozwojem stosunków między organizacjami w konkretnych zakresach funkcjonalnych.

Referenci:

- dr hab. Katarzyna Marzęda-Młynarska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Współpraca FAO i UE w obszarze bezpieczeństwa żywnościowego*

Celem referatu jest analiza procesu instytucjonalizacji współpracy w obszarze bezpieczeństwa żywnościowego, jej skutków oraz perspektyw.

- dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski) - *Charakterystyka stanu badań teoretycznych dotyczących stosunków między organizacjami międzynarodowymi*

Zakończenie podziału zimnowojennego w wielu przypadkach stworzyło warunki do rozwoju coraz bardziej dynamicznych stosunków między wieloma organizacjami międzynarodowymi, a wielopłaszczyznowe zmiany zachodzące w całym systemie międzynarodowym sprawiły, że stosunki między organizacjami międzynarodowymi o charakterze międzyrządowym zyskały nową dynamikę. Jednym z rezultatów tego procesu jest sukcesywny rozwój literatury na ten temat chociaż obecnie w większości przypadków jest to literatura selektywna, niemająca całościowego, uogólniającego i w pełni systematyzującego, teoretycznego charakteru. W tym zakresie można wskazać jedynie na powstanie w ostatnim okresie, tj. przede wszystkim w ciągu dwudziestu ostatnich lat, kilku rodzajów podejść o cząstkowym charakterze teoretycznym. Celem referatu jest dokonanie charakterystyki najbardziej reprezentatywnych podejść tego rodzaju.

- dr Damian Szacawa (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Stosunki między organizacjami międzynarodowymi w świetle teorii zależności od zasobów*

Głównym celem referatu jest analiza interakcji organizacji międzyrządowych poprzez pryzmat teorii zależności od zasobów. Zakres podmiotowy analizy wyznacza Platforma Bezpieczeństwa Kooperatywnego (ang. Platform for Co-operative Security) – dokument operacyjny, będący częścią Karty Bezpieczeństwa Europejskiego przyjętej podczas Szczytu w Stambule w listopadzie 1999 r. Świadomym założeniem badawczym jest analiza instytucji międzynarodowych w szerokim kontekście środowiska międzynarodowego.

- dr Piotr Uhma (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) - *OBWE jako organizacja wielostronnego dialogu: specyfika relacji instytucjonalnych*

Celem wystąpienia jest krytyczne przedstawienie relacji Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie z partnerami instytucjonalnymi w świetle specyfiki OBWE jako szczególnej organizacji międzynarodowej – forum wielostronnego dialogu.

PANEL TB3 - INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE I PROCESY INSTYTUCJONALIZACJI W AFRYCE. CZĘŚĆ II

Sala: 136

Moderator: dr hab. Andrzej Polus, prof. UW.

Dyskutant: dr hab. Robert Kłosowicz, prof. UJ

Panel ma na celu zebranie zarówno studiów przypadku jak i prac teoretycznych poświęconych instytucjom funkcjonującym na kontynencie afrykańskim, ze szczególnym uwzględnieniem Afryki Subsaharyjskiej. W trakcie dyskusji nacisk kładziony będzie na inkorporację tradycyjnych instytucji do reżimów politycznych państw subsaharyjskich i korelacje tych procesów z polityką zagraniczną państw afrykańskich oraz na szeroko rozumiane rozwiązania instytucjonalne wprowadzane/narzucone poszczególnym państwom afrykańskim z zewnątrz.

Referenci:

- dr hab. Andrzej Polus, prof. UW. - *Dawid i Goliat. Relacje rządu tanzańskiego z korporacjami wydobywającymi gaz*

Celem artykułu jest prezentacja relacji pomiędzy subsaharyjskim państwem a międzynarodowymi korporacjami, działającymi w przemyśle wydobywczym. Analiza przeprowadzona została w kontekście koncepcji zorientowanego na rozwój państwa neopatrymonialnego (ang. developmental neopatrymonial state). Główne pytanie badawcze dotyczyło możliwości kreowania przez Tanzanię warunków, na jakich prowadzona będzie na jej terytorium działalność międzynarodowych korporacji wydobywczych. Tekst oparty jest na wynikach badań terenowych w Tanzanii.

- mgr Anna Cichecka (Uniwersytet Wrocławski) - *Struktura relacji tanzańskich organizacji pozarządowych i zagranicznych donatorów*

Jednym z elementów determinujących funkcjonowanie sektora pozarządowego w Tanzanii jest obecność zagranicznych donatorów. Wskazuje się, że możliwość pozyskiwania środków od darczyńców z zewnątrz determinuje cele i sposób działania lokalnych NGOs, a ponadto oddziałuje także na relacje tychże podmiotów z pozostałymi aktorami w państwie, m. in. z rządem. W narracjach rozmówców reprezentujących sferę polityczną pojawiają się argumenty świadczące o tym, że dostęp do funduszy z zewnątrz szkodzi współpracy w wymiarze lokalnym, ponieważ w rezultacie NGOs stają się mniej skłonne do realizowania strategii opartych o „rzeczywiste” potrzeby społeczne. Zasadnym jest, zatem przyjrzenie się temu zagadnieniu oraz określenie stanowiska NGOs wobec donatorów zagranicznych. Niniejszy artykuł stanowi krytyczną analizę odnoszącą się do wskazanej problematyki. Artykuł został przygotowany w oparciu o literaturę przedmiotu oraz wyniki badań terenowych prowadzonych w Tanzanii. Badania te były finansowane w ramach grantu z Narodowego Centrum Nauki – PRELUDIUM 9 Nr: 2015/17/N/HS5/00408.

- mgr Emilia Bamwenda (Uniwersytet Wrocławski) - *Kto planuje przyszłość Tanzanii? - Identyfikacja instytucji biorących udział w procesie kształtowania planów rozwojowych*

Od połowy XX wieku toczy się akademicka debata na temat fundamentalnych przyczyn wpływających na dysproporcje w globalnym rozwoju społeczno-gospodarczym. Interdyscyplinarny charakter badań przyczynił się do teoretycznych zmian podczas rozważań na temat determinantów statusu quo na kontynencie afrykańskim. Większość krajów rozwijających się zmagają z tymi samymi problemami, a liczne strategie i plany rozwojowe nie osiągają zamierzonych celów. Przedstawiciele podejścia instytucjonalnego wskazali na korelację między pułapem dotychczasowego rozwoju a jakością i skutecznością instytucji, które formułują politykę rozwoju. Celem niniejszego wystąpienia będzie identyfikacja instytucji formalnych, biorących udział w procesie kształtowania długo i średniookresowych planów rozwojowych dla Tanzanii. Plany rozwojowe są w większości przypadków skutkiem decyzji dokonywanych w obrębie pewnego ładu instytucjonalnego. Zakłada się więc, iż sprawność danej gospodarki może być uzależniona od instytucji biorących aktywny udział w jej w planowaniu. Analiza pozwoli na wyjaśnienie rozbieżności między wizjami rozwoju Tanzanii promulgowanymi przez zmieniające się państwowe ideologie polityczne a neoliberalnymi organizacjami międzynarodowymi.

PANEL TB4 – NOWY JEDWABNY SZLAK Z PERSPEKTYW UCZESTNIKÓW

Sala: 137

Moderator: dr hab. Radosław Fiedler, prof. UAM

Dyskutant: dr hab. Przemysław Osiewicz, prof. UAM

Chińska Inicjatywa Pasa i Drogi (Belt and Road Initiative – BRI) stanowi ambitny projekt zmiany geoeconomicznego i geopolitycznego układu sił w Eurazji. Jednocześnie jest to główna oś polityki zagranicznej Przewodniczącego ChRL Xi Jinpinga. Projekt ten budzi ogromne nadzieje, jak również obawy ze strony licznych państw potencjalnie zaangażowanych w jego realizację. Celem panelu jest podjęcie szerokiej refleksji nad miejscem BRI w strategii polityki zagranicznej ChRL; szeroko pojętymi uwarunkowaniami jej realizacji (politycznymi, gospodarczymi, militarnymi, społecznymi), jak również ocena możliwych konsekwencji implementacji tej wizji dla regionalnego i globalnego ładu międzynarodowego.

Referenci:

- dr Artur Pohl (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Znaczenie Europy Środkowej i Wschodniej w Inicjatywie Pasa i Drogi*

Jednym z celów zainicjowanego przez przewodniczącego Chińskiej Republiki Ludowej (ChRL) Xi Jinpinga w 2013 r. projektu wskrzeszenia Jedwabnego Szlaku pod nazwą „Belt and Road Initiative” (BRI) jest zbliżenie gospodarcze pomiędzy ChRL oraz państwami Europy. Ma się to odbyć poprzez budowę korytarza gospodarczego umożliwiającego przepływ towarów, kapitału czy technologii, związaną m.in. z rozwojem infrastruktury transportowej, w tym portów, lotnisk, połączeń kolejowych, dróg, elektrowni, gazociągów oraz ropociągów. Niebagatelne znaczenie w możliwości realizacji projektu odgrywa region Europy Środkowej i Wschodniej, przez który wiedzie jeden z lądowych korytarzy zakładanego pasa – Belt Initiative. Zacieśnienie relacji Chin z państwami tego obszaru, zainteresowanie ich i zachęcenie do włączenia się w budowę projektu stanowi bowiem istotny krok umożliwiający wzmocnienie chińskiej ekspansji gospodarczej w państwach Europy Zachodniej.

- dr hab. Radosław Fiedler, prof. UAM - *Pas i Droga: wyzwanie i możliwości dla Azji Centralnej*
- dr Joanna Ciesielska-Klikowska (Uniwersytet Łódzki) - *Chińska Inicjatywa Pasa i Szlaku – perspektywa Republiki Federalnej Niemiec*

Chińska Republika Ludowa osiągnęła pozycję jednego z głównych graczy na arenie międzynarodowej i odważnie realizuje politykę ekspansji zagranicznej. Jej podstawowym instrumentem jest inicjatywa Pasa i Szlaku (Belt and Road Initiative, BRI), która w ostatnich latach jest jednym z najważniejszych projektów chińskich władz, zakładającym zintensyfikowanie współpracy gospodarczej i wymianę kulturalną krajów wzdłuż Nowego Jedwabnego Szlaku. Niemcy, czołowe państwo UE i kluczowy partner Chin w Europie, są silnym zwolennikiem inicjatywy BRI. Ponieważ jednak koncepcja ta obejmuje państwa członkowskie Unii

Europejskiej, wymaga również silnej reakcji ze strony Wspólnoty. I chociaż stosunki UE z ChRL leżą w interesie gospodarczym wszystkich jej państw członkowskich, w ostatnich latach nie były one wolne od komplikacji. Referat analizuje znaczenie społecznego postrzegania i postaw aktorów państwowych Republiki Federalnej Niemiec wobec projektu Pasa i Szlaku od 2013 r., stosując liberalne podejście wyjaśniające. Celem artykułu jest przeanalizowanie reakcji Niemiec na inicjatywę Nowego Jedwabnego Szlaku w dwóch różnych fazach: pierwszej (2013-2016) i drugiej fazie (2016-), w której wypracowano model współpracy i świadomość występujących konfliktów. Ponadto artykuł próbuje zidentyfikować problemy istniejące w stosunkach między Unią Europejską a Chinami, ze szczególnym naciskiem na stosunki między Chińską Republiką Ludową a Republiką Federalną Niemiec. Analizę zakończy krótki wniosek teoretyczny oraz rekomendacje polityczne.

PANEL TB5 – INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE NA OBSZARZE EURAZJATYCKIM

Sala: 138

Moderator: dr Piotr Bajor (Uniwersytet Jagielloński)

Dyskutant: dr hab. Agnieszka Kuszewska, prof. UJ

Panel „Instytucje międzynarodowe na obszarze eurazjatyckim” ma na celu analizę działania i efektywności instytucji o charakterze politycznym, gospodarczym i militarnym w tym regionie świata w kontekście dynamiki współczesnych stosunków międzynarodowych. W ramach panelu przedstawione zostaną wyniki badań dotyczące funkcjonowania i wpływu na system międzynarodowy poszczególnych struktur, które powstały na tym obszarze po rozpadzie Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich w 1991 r., takich jak Wspólnota Niepodległych Państw, Organizacja Układu Bezpieczeństwa Zbiorowego, jak również Szanghajską Organizacją Współpracy. W ramach panelu, zasadnym będzie również przeanalizowanie interesów poszczególnych państw na obszarze eurazjatyckim oraz ich realizacja za pomocą multilateralnych form współpracy. Kolejnym aspektem omawianym w ramach panelu, będzie ewolucja działania poszczególnych struktur, jak również ich rola w kształtowaniu systemu międzynarodowego, a także wpływ na poziom bezpieczeństwa regionalnego. Prezentowane w ramach prac panelu wyniki badań mogą dotyczyć również kwestii wzajemnych relacji pomiędzy instytucjami międzynarodowymi na tym obszarze. Istotnym elementem będzie również analiza roli i znaczenia poszczególnych struktur w zakresie uregulowania konfliktów i sporów terytorialnych na obszarze eurazjatyckim w okresie po rozpadzie ZSRR.

Referenci:

- dr Rafał Lisiakiewicz (Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie) - *Koncepcja miejsca Federacji Rosyjskiej w systemie międzynarodowym a jej model ekonomiczny*

Teza referatu opiera się na założeniu, iż istnieje związek pomiędzy rosyjskimi koncepcjami miejsca w systemie międzynarodowym a jej modelem ekonomicznym. Związek ten determinuje kontakty z instytucjami międzynarodowymi jak Unia Europejska, NATO, WNP oraz instytucje i partnerzy azjatyccy.

- mgr Ewelina Morawska (Uniwersytet Jagielloński) - *Region Morza Kaspijskiego w polityce wybranych organizacji międzynarodowych*

Region Morza Kaspijskiego odgrywa ważną rolę we współczesnych stosunkach międzynarodowych. Swoje strategiczne położenie zawdzięcza bogatym złożom surowców energetycznych. Szacuje się, iż kaspijskie złoża ropy naftowej i gazu ziemnego stanowią blisko 5% światowych złóż. Położenie geograficzne powoduje, iż w regionie tym przecina się wiele szlaków handlowych i tras przesyłu energii. Ponadto, możliwy jest rozwój nowych połączeń eksportu energii do Europy, Azji Południowej, Zachodniej i Wschodniej oraz pośrednictwa w tranzycie z Azji Centralnej. Jest również miejscem, gdzie krzyżują się różne cywilizacje, kultury, religie i języki. Ze względu na strategiczne położenie regionu, mocarstwa rywalizują ze sobą o zdobycia przewagi i kontroli nad tym obszarem. Celem wystąpienia jest analiza efektywności wybranych organizacji międzynarodowych, tj. Organizacji Układu o Bezpieczeństwie Zbiorowym, Wspólnoty Niepodległych Państw, Szanghajskiej Organizacji Współpracy oraz Unii Eurazjatyckiej, w regionie Morza Kaspijskiego. Wskazane zostaną interesy poszczególnych instytucji na tym obszarze oraz ich rola w kształtowaniu bezpieczeństwa regionalnego.

- mgr Tomasz Waśkiel (Uniwersytet Wrocławski) - *Instytucjonalizacja współpracy w Azji Centralnej – poglądy prezydentów państw regionu*

Większość działających w Azji Centralnej organizacji międzynarodowych ma charakter ponadregionalny. Oprócz pięciu państw regionu (Kazachstanu, Uzbekistanu, Kirgistanu, Tadżykistanu i Turkmenistanu), organizacje obejmują także co najmniej jednego, silnego aktora zewnętrznego. W literaturze można spotkać się z poglądem, że taki stan rzeczy nie powoduje wzrostu powiązań regionalnych, a wręcz przeciwnie ma on negatywny wpływ na proces regionalizacji. Z wyżej wymienionych względów warto prześledzić poglądy liderów centralnoazjatyckich republik w kwestii organizacji międzynarodowych. Czy prezydenci państw Azji Centralnej widzą konieczność instytucjonalizacji współpracy, stworzenia platformy obejmującej jedynie państwa regionu? Jeśli tak, to jakie są ich propozycje w tym zakresie i jakich obszarów powinna ona dotyczyć? W celu odpowiedzi na te pytania wykorzystana została analiza dyskursu. Przeanalizowano wystąpienia prezydentów państw Azji Centralnej (od grudnia 2016 roku do lipca 2018 roku), w których odnoszą się oni do rozwoju współpracy.

- dr Piotr Bajor (Uniwersytet Jagielloński) - *Instytucje międzynarodowe wobec konfliktów międzynarodowych na obszarze eurazjatyckim*

Proponowany referat dotyczył będzie problematyki roli i znaczenia instytucji międzynarodowych w zakresie rozwiązywania konfliktów międzynarodowych na obszarze euroazjatyckim. Analizie poddane zostaną przede wszystkim konflikty w tym regionie, które wybuchły po rozpadzie Związku Radzieckiego i które do dzisiaj w różnej formie wpływają na bezpieczeństwo i stabilność regionalną. Szczególna uwaga w trakcie wystąpienia poświęcona zostanie konfliktowi na Ukrainie i międzynarodowym inicjatywom w zakresie pokojowego uregulowania walk we wschodnich obwodach tego państwa. W tym zakresie omówione zostaną działania formatu genewskiego oraz formatu normandzkiego, a także ustalenia przyjęte w ramach procesu mińskiego, mające na celu zakończenie tego konfliktu.

- mgr Rafał Ciastoń (Akademia Sztuki Wojennej) - *Układ INF - zimnowojenny fundament bezpieczeństwa europejskiego*

Podpisany przez Stany Zjednoczone i Związek Radziecki 8 grudnia 1987 r. układ INF (Intermediate-range Nuclear Forces) wyeliminował z europejskiego teatru działań wojennych pociski balistyczne i samosterujące bazowania lądowego o zasięgu mieszczącym się w przedziale od 500 do 5500 km. Był to pierwszy układ rozbrojeniowy który całkowicie eliminował całą klasę broni, stając się przy tym jedną z głównych podwalin bezpieczeństwa Starego Kontynentu w dobie kończącej się Zimnej Wojny. O jego znaczeniu przypomniano sobie wraz z powracającymi doniesieniami o prawdopodobnym łamaniu traktatu przez Rosję. Jeśli systemy uzbrojenia tej klasy na nowo pojawią się na uzbrojeniu armii FR, podkopie to stabilność strategiczną w Europie. Poniższy artykuł będzie stanowił próbę odpowiedzi na pytanie o znaczenie traktatu w postzimnowojennych uwarunkowaniach strategicznych. Jednocześnie będzie on próbą zweryfikowania następującej hipotezy: o ile w dobie negocjacji strona radziecka próbowała wiązać układ INF ze Strategiczną Inicjatywą Obronną (SDI) R. Reagana, o tyle po wycofaniu się Stanów Zjednoczonych z układu ABM i w epoce nowej rywalizacji geopolitycznej i militarnej z Moskwą, szanse na jego zachowanie wydają się maleć. Dla Rosji bowiem odejście od zapisów układu stanowi doskonały oręż w walce o podzielenie państw europejskich.

PANEL TB6 – INSTYTUCJE BEZPIECZEŃSTWA NA BLISKIM WSCHODZIE I W AFRYCE

Sala: 139

Moderator: dr Margot Stańczyk-Minkiewicz (Uniwersytet Gdański)

Dyskutant: dr hab. Rafał Ożarowski, prof. WSAiB

Dynamika zjawisk związanych z zagrożeniami bezpieczeństwa powoduje, że w każdym regionie powstają i działają różnorodne instytucje (organizacje rządowe, organizacje pozarządowe, i wszelkie inne formy zorganizowania się między państwami czy w ramach poszczególnych państw), tak aby łatwiej było stawić czoła współczesnym zagrożeniom i wyzwaniom w sferze bezpieczeństwa. Bliski Wschód i Afryka są szczególnie narażone na zjawisko dysfunkcyjności państw, niestabilności, konfliktów militarnych, napięć polityczno-społecznych, ubóstwa i braku wody. Do udziału w panelu zachęca się wszystkich badaczy zajmujących się problematyką bezpieczeństwa na tych dwóch powiązanych ze sobą obszarach.

Referenci:

- dr hab. Sylwester Gardocki (Uniwersytet Warszawski) - *Rosyjskie działania w zakresie instytucjonalizacji rozwiązania konfliktu w Syrii*
- dr Jarosław Jarząbek (Uniwersytet Wrocławski) - *Integracja czy dezintegracja - wojskowy wymiar współpracy Rady Państw Zatoki*

Iracka inwazja na Kuwejt z roku 1990 uświadomiła przywódcom państw członkowskich Rady Państw Zatoki, że nie jest ona instytucją zdolną do zapewnienia, ani nawet wsparcia ich bezpieczeństwa. Zapoczątkowała dyskusję, w której padały liczne deklaracje wzmocnienia współpracy wojskowej państw członkowskich oraz rozbudowy ich wspólnego potencjału militarnego. Postępy w tym zakresie okazały się być jednak znacznie wolniejsze niż zakładano, zaś narastające pod koniec drugiej dekady XXI wieku spory i różnice zdań pomiędzy członkami GCC stawiają cały projekt ich wojskowej integracji pod dużym znakiem zapytania. Celem referatu będzie przedstawienie aktualnego stanu współpracy wojskowej Rady Państw Zatoki oraz analiza przyczyn, dla których procesy dezintegracyjne w ramach tej organizacji zaczynają przeważać nad chęcią do pogłębiania współpracy.

- dr Kinga Smoleń (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Funkcjonowanie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Turcji po nieudanym zamachu stanu z 2016 roku*

Celem wystąpienia jest analiza funkcjonowania i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Turcji po nieudanym zamachu stanu z 2016 roku. Od tego czasu nastąpił bardzo intensywny proces kontrolowania, a także zwalczania opozycji oraz wszelkich inicjatyw społecznych, które wyrażają się w postaci istnienia organizacji pozarządowych, wszelkiego rodzaju stowarzyszeń, niezależnych mediów itp.

- dr Martina Ponižilová (University of West Bohemia) - *Problems of Regionalism in the Middle East: Obstacles to Regional Cooperation and Integration in the Troubled Region*

The content of my conference paper called "Problems of Regionalism in the Middle East: Obstacles to Regional Cooperation and Integration in the Troubled Region" is a thorough analysis of the functioning of the main regional organizations and regimes in the Middle East with a goal to explain what are the largest problems of regional institutions in this region and why the overall level of institutionalism is relatively low in the Middle East comparing this region with other areas in the international system. In my presentation, I will explain which difficulties inhibiting an effective functioning different Mid-East regional institutions must face up. Failures or even disintegrations of some institutions were caused by regional power rivalries, mutual distrust among member states, cultural dissimilarities, different level of economic development, authoritarian regimes, unwillingness to make compromises and surrender a part of own's sovereignty to a higher body, significant changes in the domestic politics of member states and others. As I will show on the example of the League of Arab States, the Gulf Cooperation Council, the Organisation of Islamic Cooperation, the Arab Maghreb Union or the Arab Cooperation Council, different institutions have to stand up to different obstacles in achieving their goals and fulfilling their functions.

- dr Margot Stańczyk-Minkiewicz (Uniwersytet Gdański) - *Wpływ Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej ECOWAS na polityczną i gospodarczą sytuację Republiki Gambii*

Założeniem autorki referatu jest wykazanie niebagatelnej roli Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej – ECOWAS na aktualną sytuację Republiki Gambii. Organizacja ta ma diametralny wpływ na stan kraju zarówno w aspekcie politycznym, gospodarczym, jak i społecznym w wymiarze krajowym i ponadpaństwowym.

PANEL TB7 – INSTYTUCJE W PROCESIE KSZTAŁTOWANIA DZIAŁAŃ ZEWNĘTRZNYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Sala: 140

Moderator: dr hab. Beata Przybylska-Maszner (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Dyskutant: dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ

Tematyka referatów wygłoszonych podczas panelu powinna koncentrować się na następujących zagadnieniach: teoretycznych wyzwaniach w badaniach działań zewnętrznych Unii, w szczególności w zakresie badań nad relacjami międzyinstytucjonalnymi; metodologicznych problemach badań procesu kształtowania działań zewnętrznych UE w odniesieniu do roli instytucji odpowiedzialnych za kreowanie polityk w tym obszarze; zakresie zmian w funkcjonowaniu instytucji odpowiedzialnych za kształtowanie działań zewnętrznych Unii; motywach tworzenia i reformowania instytucji UE w obszarze działań zewnętrznych; specyfice funkcjonowania instytucji Unii odpowiedzialnych za kształtowanie działań zewnętrznych w okresie strukturalnych zmian podporządkowanych zarządzaniu kryzysowemu; efektach procesu instytucjonalizacji polityk w obszarze działań zewnętrznych UE.

Referenci:

- dr Beata Curyło (Uniwersytet Opolski) - *Integracja w dezintegracji i dezintegracja w integracji w działaniach zewnętrznych Unii Europejskiej: próba konceptualizacji*

Instytucjonalna aranżacja działań zewnętrznych Unii Europejskiej wykazuje szereg cech o naturze dychotomicznej, m.in. w obszarze zależności między Komisją Europejską i Europejską Służbą Działań Zewnętrznych. W konsekwencji, na arenie międzynarodowej polityka zewnętrzna UE jawi się częstokroć jako niespójna w wymiarze kontynuacji działań, konwergencji stanowisk różnych jej podmiotów i faktycznego przywództwa. W procesie analizy tych niespójności przydatna okazuje się diagnoza mechanizmów europeizacji, która skutkuje wnioskiem, że w działaniach zewnętrznych UE mamy do czynienia zarówno z integracją w dezintegracji, jak i dezintegracją w integracji. W kontekście powyższego, celem referatu jest próba konceptualizacji integracji w dezintegracji i dezintegracji w integracji w kontekście działań zewnętrznych UE oraz diagnoza uwarunkowań i zależności, które determinują te kategorie.

- dr hab. Jarosław Jańczak, prof. UAM - *Rada Europejska jako „rząd” Unii Europejskiej: rola i pozycja w kreowaniu aktywności zewnętrznych w percepcji państw członkowskich*

Celem prezentowanych badań jest krytyczna analiza koncepcji Rady Europejskiej jako „rządu” Unii Europejskiej w kontekście relacji zewnętrznych. Zaproponowana perspektywa przyjmuje optykę państw członkowskich, co pozwala na postawienie pytania badawczego, jak postrzegają one rolę i pozycję Rady Europejskiej w działaniach zewnętrznych UE, oraz jak istniejące percepcje przekładają się na uznanie jej za centralny element zarządzania w ramach tego ugrupowania? Metodologicznie badanie oparte jest na podejściu jakościowym – wywiadach przeprowadzonych wśród pracowników stałych przedstawicielstw państw członkowskich przeprowadzonych w kwietniu 2018 roku w Brukseli. Analiza podzielona jest na sześć sekcji. Po wstępnych uwagach przedstawione zostaną założenia teoretyczne studiów nad porządkiem instytucjonalnym Unii Europejskiej. Pozwoli to przedstawić wyniki badań empirycznych w obszarze Rady Europejskiej postrzeganej jako „rząd” Unii Europejskiej. Pogłębiona

analiza da możliwość zróżnicowania „widoczności” i percepcji roli tej instytucji podczas zwyczajnych i nadzwyczajnych szczytów, przedstawienia dynamiki uwagi mediów oraz opinii o efektywności wdrażania decyzji.

- dr Adam Jaskulski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Zmiany w zarządzaniu w Radzie Europejskiej i ich wpływ na politykę zagraniczną*

Celem wystąpienia będzie prezentacja wyników badań odnośnie zmian w wewnętrznej dynamice w pracach Rady Europejskiej i ocena ewentualnych konsekwencji dla polityki zagranicznej UE.

- dr Renata Kunert-Milcarz (Uniwersytet Wrocławski) - *Reformy instrumentów pomocy finansowej polityki sąsiedztwa UE*

W maju 2018 roku Komisja Europejska zapowiedziała radykalną zmianę finansową polityki sąsiedztwa i pomocy rozwojowej, która ma obowiązywać w nowej perspektywie finansowej na lata 2021-2027. Propozycja Komisji przewiduje likwidację dotychczasowych instrumentów pomocy, w tym Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, funkcjonującego od 2014 roku. Celem referatu będzie zaprezentowanie instrumentów pomocy finansowej polityki sąsiedztwa, w szczególności dla państw Partnerstwa Wschodniego wraz ze wskazaniem stanowiska KE i uzasadnieniem proponowanych zmian, a także przedstawieniem ich możliwych skutków.

- mgr Michał Rekowski (Uniwersytet Jagielloński) - *Ewolucja koncepcji Europejskiej Autonomii Strategicznej*

Celem proponowanego referatu jest prześledzenie ewolucji koncepcji Europejskiej Autonomii Strategicznej (EAS) w ostatnim dwudziestoleciu. Referat stawia tezę, że przekształcenia koncepcji EAS bezpośrednio związane są z występowaniem i przeciwdziałaniem kryzysom pojawiającym się w bezpośrednim środowisku geopolitycznym Unii Europejskiej. Zależność ta dotyczy także nowej koncepcji EAS, która od kilku lat jest coraz silniej artykułowana na forach UE. Jednocześnie EAS zaczyna odgrywać centralną rolę w działaniach Komisji Europejskiej w obszarze obronności. Pojęcie strategicznej autonomii oznacza zdolności militarne niezbędne do swobodnego działania w zakresie realizacji celów strategicznych. Współcześnie uważa się, że strategiczna autonomia posiada trzy płaszczyzny: polityczną, operacyjną i przemysłową. Jak wskazuje Felix Arteaga, w historii WPBiO stosunek pomiędzy płaszczyznami ulegał zmianom. W okresie 1999-2003 poprzez strategiczną autonomię w ramach Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obronności rozumiano przede wszystkim zdolności operacyjne wyrażone w Celach Operacyjnych. Stopniowo jednak pojęcie Europejskiej Autonomii Strategicznej (EAS) zaczęło przesuwać się w stronę autonomii przemysłowej, zaś trend ten został utrwalony w dokumentach Unii Europejskiej w latach 2013-2018, z których wyłania się nowa dominująca koncepcja EAS, która za fundament autonomii uznaje rozwój bazy technologiczno-przemysłowej.

SESJA PANELOWA III (FA)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL FA1 – EUROPEIZACJA POLITYKI ZAGRANICZNEJ JAKO EFEKT WZAJEMNYCH ODDZIAŁYWAŃ MIĘDZY UNIĄ EUROPEJSKĄ A PAŃSTWEM ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POLSKI

Sala: 133

Moderator: dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ

Dyskutant: dr Anna Skolimowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

Pojęcie europeizacji polityki zagranicznej jest definiowane na wiele sposobów, które łączy uwzględnienie wzajemnych interakcji między Unią Europejską a krajami członkowskimi. Z jednej strony nacisk jest położony na oddziaływanie UE na politykę zagraniczną kraju członkowskiego (downloading), a z drugiej strony – na przekazywanie narodowych preferencji na poziom UE (uploading). Celem panelu jest, po pierwsze, odpowiedź na pytanie, w jakim stopniu UE wpływa na politykę zagraniczną Polski i wybranych państw członkowskich. Analizowane będą konkretne instrumenty oddziaływania na politykę zagraniczną ze strony unijnych instytucji (Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego i in.). Po drugie, pytanie dotyczy sposobów oddziaływania państwa na politykę UE. Warto uwzględnić uwarunkowania wewnętrzne (np. w przypadku Polski wpływ polaryzacji sceny politycznej na działania UE), a także międzynarodowe, które wpływają na przekazywanie narodowych preferencji na poziom UE. W tym kontekście zwraca uwagę aktywność dyplomatyczna w formie wewnątrzunijnych form współpracy (takich jak np. Grupa Wyszehradzka, Trójkąt Weimarski, Trójmorze). W panelu najwięcej uwagi poświęcone zostanie Polsce, ale przedmiotem analizy może być także polityka zagraniczna innych państw w kontekście europeizacji ich polityki zagranicznej.

Referenci:

- dr Piotr Bajda (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie) - *Europeizacja polityki zagranicznej Republiki Słowackiej*

Dla małego państwa UE europeizacja jej polityki zagranicznej jest jedną z podstawowych strategii. Republikę Słowacką można potraktować jako modelowe małe państwo EU, którego przywódcy świadomie opowiedzieli się za ograniczeniem swojej obecności na arenie międzynarodowej do wymiaru europejskiego. Celem referatu będzie ukazanie procesu i rezultatów europeizacji polityki zagranicznej Słowacji.

- dr hab. Paulina Matera, prof. UŁ - *Polskie zachęty gospodarcze jako instrument polityki wobec Ukrainy na tle działań UE*

Rok 2014 był przełomowy dla Ukrainy. Miała wtedy miejsce aneksja Krymu przez Rosję i rozpoczęcie przez nią działań we wschodniej części kraju w celu destabilizacji państwa. Obalony został też prezydent Wiktor Janukowycz, a nowe ukraińskie władze zdecydowały o przyjęciu prozachodniego kursu polityki zagranicznej. UE wsparła te ambicje: podpisano umowę stowarzyszeniową, a w jej ramach porozumienie o wolnym handlu. Otworzyło to drogę do zastosowania zachęt gospodarczych, uwarunkowanych wprowadzeniem przez rząd w Kijowie konkretnych reform. Polski rząd również był zaangażowany w tę politykę. Działając w ramach UE, zaproponował swojemu wschodniemu sąsiadowi niezależne wsparcie, głównie w postaci pomocy rozwojowej w dziedzinie wspierania reform, ale także małych i średnich przedsiębiorstw, oraz wspierania polskiego biznesu: handlu i inwestycji. Stabilność Ukrainy i niezależność od Rosji są priorytetami polskiej polityki zagranicznej. Zachęty gospodarcze miały pomóc w zapewnieniu bezpieczeństwa, zatrzymaniu agresywnej polityki Rosji w Europie Wschodniej, umocnieniu pozycji Polski w UE, otwarciu i stabilizacji rynku ukraińskiego, zacieśnieniu relacji dwustronnych. Celem wystąpienia jest ocena skuteczności polskich zachęt gospodarczych, jak również identyfikacja czynników, które ją wzmacniają i osłabiają. Problem zostanie przedstawiony na podstawie analizy dokumentów, materiałów statystycznych oraz wywiadów z ekspertami ministerstw i agencji polskiego rządu. Teoretyczną podstawą są prace dotyczące stosowania narzędzi gospodarczych w polityce zagranicznej, szczególnie zachęt gospodarczych jako części Economic statecraft.

- mgr Joanna Karpińska-Olszewska (Uniwersytet Wrocławski) - *Unia Europejska a miasta partnerskie we współpracy Dolnego Śląska z Niemcami*

W politykę realizowaną na poziomie Unii Europejskiej wpisana jest zasada partnerstwa oraz budowania lokalnej samorządności. Zadanie referatu stanowi zdefiniowanie roli Unii Europejskiej w ramach kreowania i rozwijania partnerstwa miast na przykładzie współpracy zagranicznej Dolnego Śląska z Niemcami. Przeprowadzona analiza pozwoli również na określenie efektów programów proponowanych przez Unię Europejską na polskim gruncie lokalnym, w oparciu o wybrane województwo. Badanie zrealizowane zostanie w ramach dwustopniowej analizy. Rozgraniczone zostanie zaangażowanie i wpływ instytucji oraz programów unijnych.

Współdziałanie miast partnerskich to jedna z najczęściej wybieranych, na poziomie samorządu, form realizacji kontaktów z podmiotami w polityce zagranicznej. Stanowi ona źródło wymiany kulturowej, społecznej, jak również możliwość rozwoju gospodarczego poprzez wzajemne inwestycje. Niemcy natomiast to przykład partnera aktywnie współpracującego z Dolnym Śląskiem. Wnioski końcowe referatu potwierdzą i zobrazują regionalny wymiar Unii Europejskiej i jej bezpośredni wpływ na „samorządową politykę zagraniczną”.

PANEL FA2 – ORGANIZACJE POZARZĄDOWE (NGOs) W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH. CZĘŚĆ I

Sala: 134

Moderator: dr Helena Giebień (Uniwersytet Wrocławski)

Dyskutant: dr Grzegorz Gil (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Zagadnienia poruszane w panelu dotyczyć będą analizy funkcjonowania organizacji pozarządowych na świecie w świetle współczesnych teorii stosunków międzynarodowych. Wśród zagadnień, na których chcemy skupić uwagę znajdują się m. in.: podstawy prawne funkcjonowania organizacji pozarządowych we współczesnym świecie; wpływ NGOs na funkcjonowanie państw, na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe; rola międzynarodowych organizacji pozarządowych w polityce międzynarodowej i ich możliwości wpływania na stosunki międzynarodowe; specyfika organizacji pozarządowych jako aktorów stosunków międzynarodowych; NGOs a budowanie kapitału społecznego; problemy i wyzwania współczesnego trzeciego sektora; funkcje i metody działań NGOs w społeczeństwie; dziedziny działalności organizacji pozarządowych; doświadczenie funkcjonowania NGOs w państwach z wieloletnią tradycją demokratyczną i państwach z fasadową demokracją; wpływ organizacji pozarządowych na sferę prawa międzynarodowego.

Referenci:

- dr hab. Larysa Leszczenko, prof. UWr. - *Dylematy transformacyjne państw Partnerstwa Wschodniego. Wolność zrzeszania się w cieniu autorytaryzmu*

W referacie zostaną poruszone kwestie teoretyczne dotyczące tak problematyki próby dostosowania zasad demokracji liberalnej do otoczenia autorytarnego, jak również zostanie podkreślona specyfika polityczna państw objętych Programem Partnerstwo Wschodnie warunkująca funkcjonowanie NGO's lub ugrupowań politycznych. Poruszony zostanie także aspekt zagwarantowania przestrzegania przez państwa PW wolności zrzeszania się jako kategorii wolności politycznej, umożliwiającej (w założeniu liberalnym) jednostce aktywny udział w rządzeniu państwem oraz kształtowaniu jego polityki.

- dr Barbara Patlewicz (Uniwersytet Szczeciński) - *Działalność organizacji pozarządowych w świetle współczesnych przemian społeczno-politycznych w Republice Azerbejdżanu*

Pierwsze lata po odzyskaniu w 1991 r. niepodległości były dla Azerbejdżanu, tak jak dla pozostałych zakaukaskich republik, trudne i pełne konfliktów. Kraje te dotknął ekonomiczny kryzys, będący konsekwencją cywilizacyjnego zacofania i raptownego zerwania więzi gospodarczych z rosyjskimi przedsiębiorstwami. Brakowało zorganizowanej opozycji, a społeczeństwa hołdowały zasadom radzieckiego internacjonalizmu. Przejęcie władzy w Azerbejdżanie miało charakter raczej symboliczny. W rzeczywistości sprawowali ją nadal przedstawiciele dawnej nomenklatury, choćby były pierwszy sekretarz Komunistycznej Partii Azerbejdżanu Ajaz Mutalibow. Po jego odsunięciu, w pierwszych, tzw. demokratycznych wyborach przeprowadzonych w czerwcu 1992 r., zwyciężył Abulfaz Elczibej, przywódca Ludowego Frontu Azerbejdżanu, naukowiec-orientalista, dysydent i były polityczny więzień. To właśnie podczas jego prezydentury uwidoczniły się problemy typowe dla republik poradzieckich. Brakowało kompetentnych urzędników, niezwiązanych z dotychczasowym aparatem partyjnym. Nepotyzm był na porządku dziennym, a wszelkie przejawy demokratyzacji w tym próby tworzenia organizacji pozarządowych były skutecznie tłumione. W miarę upływu lat organizacji zaczęło przybywać, a ich działalność zaczęła mieć większy wpływ na jawność życia publicznego w tym kraju.

- dr Elena Kucheryavaya (Uniwersytet Warszawski) - *Rola organizacji pozarządowych w stosunkach międzynarodowych na przykładzie Polski i Rosji*

W referacie będą zaprezentowane wybrane wyniki badań naukowych, zrealizowanych przez autorkę na Uniwersytecie Warszawskim. Podstawowym zadaniem było określenie roli organizacji pozarządowych (NGOs) i znaczenia ich działań na polu międzynarodowym dla rozwoju stosunków polsko-rosyjskich. Wyniki projektu badawczego potwierdzają hipotezę, że mimo skomplikowanych stosunków politycznych właśnie współpraca organizacji pozarządowych i tzw. „diplomacja obywatelska” pomagają w zbliżeniu sąsiadujących ze sobą krajów. Współpraca ta, z reguły często nowatorska, uzupełnia utarte przez administrację formy. Analiza działalności polskich i rosyjskich NGOs w ostatnich 25 latach demonstruje ważną rolę tych organizacji w stosunkach międzynarodowych. W referacie będą omówione także najistotniejsze projekty i inicjatywy międzynarodowe zrealizowane przez NGOs z Polski i Rosji.

- dr Renata Kunert-Milcarz (Uniwersytet Wrocławski) - *Aktywności międzynarodowych organizacji pozarządowych na rzecz wspierania praw człowieka (w obszarze wybranych państw Europy Wschodniej i Kaukazu Południowego)*

Mnogość i różnorodność międzynarodowych organizacji pozarządowych na świecie sprawia, że mają one coraz większy wpływ na procesy zachodzące we współczesnym świecie. Część z nich zajmuje się mechanizmami ochrony praw człowieka, podejmuje działania w zakresie wspierania i upowszechniania demokracji oraz rządów prawa. Organizacje te stały się nieodłącznym elementem w międzynarodowym systemie ochrony praw człowieka. Ewaluacja skuteczności ich działań jest skomplikowana, ponieważ ich aktywność rozłożona jest na długi okres czasu. Celem referatu będzie zaprezentowanie aktywności wybranych międzynarodowych organizacji pozarządowych na rzecz wspierania i promocji praw człowieka, szczególnie w obszarze państw Europy Wschodniej i Kaukazu Południowego oraz próba odpowiedzi na pytania o ich funkcje, główne zadania i problemy.

- dr Helena Giebień (Uniwersytet Wrocławski) - *Funkcjonowanie NGOs w Rosji, Ukrainie i Białorusi - różnice i podobieństwa*

Celem referatu pt. „Funkcjonowanie NGOs w Rosji, Ukrainie i Białorusi - różnice i podobieństwa” będzie analiza działalności organizacji pozarządowych w świetle obowiązującego ustawodawstwa w ww. państwach. Przedstawiona zostanie kwestia stosunku władz do działalności NGOs, a także społeczeństwa. Ponadto ukazane zostaną przyczyny trudności w prowadzeniu działalności NGOs, a także sposoby radzenia sobie z nimi. Podjęta będzie próba przedstawienia perspektyw rozwoju organizacji pozarządowych w Rosji, Ukrainie i Białorusi.

PANEL FA3 - DYPLMACJA JAKO INSTYTUCJA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH. CZĘŚĆ I

Sala: 136

Moderator: dr Anna Umińska-Woroniecka (Uniwersytet Wrocławski)

Dyskutant: prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak (DSZ Wrocław)

Dyplomacja jako instytucja stosunków międzynarodowych oznacza zbiór reguł, praktyk, formalnych i nieformalnych norm, symbolicznych działań i rytuałów, które standaryzują interakcje pomiędzy aktorami międzynarodowymi, w pierwszej kolejności między państwami. Instytucje społeczności międzynarodowej są wskaźnikami strukturalnych przeobrażeń ładu międzynarodowego (Holsti). Na instytucję dyplomacji oddziałują zmiany parametrów środowiska międzynarodowego, w tym procesy globalizacji i fragmentacji. W konsekwencji mamy do czynienia z hybrydyzacją współczesnej dyplomacji, charakteryzującą się współistnieniem cech dyplomacji westfalskiej oraz nowych cech, które są warunkowane wskazanymi procesami globalizacji i fragmentacji oraz rewolucją informatyczną. Celem panelu jest próba wskazania nowych obszarów badawczych i dyskusja nad aktualnymi problemami rozwoju teorii i praktyki w ramach wskazanych obszarów tematycznych: 1) Proces instytucjonalizacji dyplomacji, w tym wskazanie podstawowych zasad warunkujących przebieg tego procesu; 2) Czynniki ewolucji instytucji dyplomacji; 3) Pluralizacja podmiotów dyplomacji, pojawienie się nowych aktorów działań dyplomatycznych; 4) Zmiany zakresu i sposoby wykonywania funkcji dyplomatycznych.

Referenci:

- dr hab. Beata Surmacz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Cechy dyplomacji jako instytucji stosunków międzynarodowych*

Dyplomacja analizowana jako instytucja oznacza zbiór reguł, norm, zwyczajów i ról umożliwiających aktorom międzynarodowym (przede wszystkim państwom) przetrwanie i interakcje w zdecentralizowanym środowisku. Warunkiem wstępnym funkcjonowania dyplomacji jako systemu norm i zasad regulujących stosunki między państwami jest istnienie wspólnej dla wszystkich państw podstawy instytucjonalnej. Z jednej więc strony dyplomacja może być konceptualizowana jako pole organizacyjne w rozumieniu Paula DiMaggio i Waltera Powella, dystrybuujące wspólne struktury do wszystkich państw. Z drugiej strony, dyplomacja może być konceptualizowana jako wyraz transnarodowo podzielanej logiki stosowności, w rozumieniu J. Marcha i J. Olsena, kształtującej wspólnie podzielane znaczenia, tożsamości i oczekiwania państw. Traktując obydwa podejścia komplementarnie, dyplomację możemy zdefiniować jako zbiór reguł i procedur określających stosowne działania państw w środowisku międzynarodowym w kategoriach związków pomiędzy ich rolami jako państw a sytuacjami. Dyplomację jako instytucję charakteryzują następujące cechy: międzynarodowo akceptowany zespół reguł prawnych; międzynarodowo akceptowane normy i zasady (takie jak wzajemność, precedencja czy immunitety); międzynarodowo uznawany profesjonalny język dyplomacji; międzynarodowo uznawane instrumenty i metody (formy negocjacji, formy komunikacji pisemnej, protokół dyplomatyczny); międzynarodowo podzielane wartości profesjonalne i tożsamość pochodzące z podobnych procedur rekrutacji i socjalizacji w ministerstwach spraw zagranicznych (kultura dyplomatyczna).

- dr Piotr Pochyły (Uniwersytet Zielonogórski) - *Rola Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu w dyplomacji parlamentarnej*

W referacie dokonana zostanie analiza oficjalnych spotkań Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu z delegacjami zagranicznych parlamentów i przedstawicielami organizacji międzynarodowych czy członkami opozycji na Białorusi, którzy przyjeżdżają oficjalnie do Sejmu i uczestniczą w jej posiedzeniach. Wskazana zostanie rola tych debat i wymiany doświadczeń w rozwijającym się procesie kształtowania dyplomacji parlamentarnej.

- dr Diana Stelowska-Morgulec (Uniwersytet Warszawski) - *Dyplomacja kulturalna w XXI wieku - jednostronna promocja, czy zapowiedź współpracy?*

Dyplomacja kulturalna pojawia się już w starożytnej Grecji, gdzie posłańcy, oprócz wiadomości, przekazywali podarunki związane ze sztuką i kulturą swoich władców. Takie gesty miały na celu zyskanie przychylności sąsiadów, ale też edukację i propagowanie danych tradycji. Pytaniem, jakie zadaje sobie autorka referatu, jest: "Czy obecnie dyplomacja kulturalna jest wciąż istotnym elementem stosunków międzynarodowych, czy też jedynie formą reklamy poszczególnych państw na arenie międzynarodowej?" Wg. Nicholasa Culla z University of Southern California, Los Angeles, dyplomacja kulturalna, jako część dyplomacji publicznej, oparta jest na filarach wzajemności oraz pogłębiania zrozumienia ("deepening mutual understanding") pomiędzy mieszkańcami różnych krajów. Tak rozumiana dyplomacja kulturalna prowadzi do kontaktów i oddziaływań, które mogą bezpośrednio wpływać na stosunki międzynarodowe w regionie, a nawet na arenie światowej. W swoim referacie autorka chciałaby, bazując na teoriach neoliberalnych i konstruktywistycznych, przedstawić przykłady współczesnej dyplomacji kulturalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dyplomacji sztuki, zarówno państw, jak i instytucji międzynarodowych (Stany Zjednoczone, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Polska, Organizacja Narodów Zjednoczonych, Unia Europejska, Rada Europy). Celem referatu jest zapoczątkowanie dyskusji o zasadności i skuteczności działań w zakresie dyplomacji kulturalnej, zarówno na poziomie państw, jak i instytucji międzynarodowych.

- dr hab. Hanna Dumała, prof. UMCS - *Nowe formy wielostronnej paradyplomacji subpaństwowych jednostek terytorialnych w Europie*

Subpaństwowe jednostki terytorialne – SJT (regiony, miasta, gminy) traktowane są coraz częściej jako samodzielni uczestnicy życia międzynarodowego. Ich działalność zewnętrzna, dla odróżnienia od działań państw, nazywana jest paradyplomacją. Paradyplomacja SJT przybiera różne formy. W wystąpieniu przedstawione zostaną nowe formy działań wielostronnych, które pojawiły się w Europie w związku z regulacjami przyjętymi zarówno na forum Rady Europy (euroregionalne ugrupowanie współpracy – EUW; ang. Euroregional Co-Operation Groupings – EGC), jak i Unii Europejskiej (europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej – EUWT; ang. European Grouping of Territorial Cooperation – EGTC). Cechą szczególną tych nowych form jest ich podmiotowość prawa prywatnego lub publicznego państwa, w których mają siedzibę.

PANEL FA4 – INSTYTUCJONALNE FORMY OBECNOŚCI RELIGII W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH – WYMIAR PAŃSTWOWY, REGIONALNY I GLOBALNY

Sala: 137

Moderator: dr Anna Solarz (Uniwersytet Warszawski), dr Joanna Kulska (Uniwersytet Opolski)

Dyskutant: dr Hanna Schreiber (Uniwersytet Warszawski)

Wśród wielu nowych zjawisk kształtujących współczesną rzeczywistość społeczną należy wskazać m.in. procesy desekularyzacji i powrotu religii do sfery publicznej. Procesy te można dostrzec zarówno na poziomie państwowym, jak i międzynarodowym. Nasiloną po zakończeniu zimnej wojny globalizacja zmieniła środowisko międzynarodowe, w którym działa państwo - wciąż najważniejszy uczestnik tej sfery relacji społecznych - dowartościowując także podmioty pozapaństwowe - sub- i transnarodowe. Tradycyjnie w stosunkach międzypaństwowych obecny i aktywny jest Kościół katolicki - największa wspólnota chrześcijańska, która staje dziś przed wieloma wyzwaniami. Katolicy działają w stosunkach międzynarodowych poprzez Stolicę Apostolską, utrzymującą bliskie relacje z państwami i organizacjami międzynarodowymi, prowadzącą ożywiony dialog ekumeniczny i międzyreligijny, także dziś - w czasach, które można określić jako „odwrót od dialogu”. Organizacja Współpracy Islamskiej, skupiająca 57 państw, to jedyna międzyrządowa instytucja, której podstawą współpracy stała się religia. Działają także bardzo liczne organizacje pozarządowe, odwołujące się do religii, które za cel stawiają sobie budowanie pokoju i pojednania czy pomoc najuboższym. Trudno też zapomnieć o instytucjach tworzonych przez ekstremistów religijnych o zasięgu krajowym, regionalnym i globalnym, wśród nich w szczególności o organizacjach terrorystycznych. Wyjątkowym przykładem obecności w stosunkach międzynarodowych wartości wynikających z religii i tradycji jest „żydowska polityka zagraniczna”, o której pisze m.in. Shmuel Sandler. Po raz pierwszy podczas Kongresu PTSM zapraszamy do podjęcia tematów, które wiążą się z obecnością religii w stosunkach międzynarodowych. Jak się wydaje, w XXI w. to właśnie religia stała się największym i najmniej zrozumianym wyzwaniem dla bezpieczeństwa i rozwoju współczesnego świata.

Referenci:

- dr Anna Solarz (Uniwersytet Warszawski) - *Sekularyzacja i „powrót religii” w badaniu stosunków międzynarodowych*

Szeroko rozumiane instytucje religijne - od zorganizowane związków wyznaniowych, wspólnot i Kościołów, religijnych organizacji międzynarodowych, do norm i wartości opartych na religii - zawsze w różnych formach były obecne w stosunkach międzynarodowych. Jednak do niedawna ich wpływ na rzeczywistość międzynarodową był powszechnie ignorowany. W referacie pragnę zmierzyć się z problemem sekularyzacji w stosunkach międzynarodowych i jej konsekwencji dla badania tej sfery. Celem wystąpienia będzie m.in. próba znalezienia odpowiedzi na pytanie czy obserwowany od dwóch dekad „powrót religii z wygnania” ma szansę w istotny sposób wpłynąć na tożsamość dyscypliny.

- mgr Paweł Kusiak (Akademia Marynarki Wojennej) - *Kościół katolicki jako aktor polityczny w globalizującym się świecie. Wybrane problemy*

Przedmiot niniejszego referatu stanowi współczesny Kościół katolicki. Autor bada działalność tej instytucji w perspektywie politologicznej. Sam Kościół rozumie zaś jako działającą racjonalnie organizację, która realizuje określone cele. Celem niniejszej pracy jest odpowiedź na pytanie: Jak współczesny Kościół katolicki rozumie zjawisko globalizacji i w jaki sposób się do niego ustosunkowuje? Autor pragnie ponadto zarysować prawdopodobną prognozę tego w jaki sposób globalizujący się świat będzie wpływał na Kościół katolicki.

- dr Julia Kornijczuk (Uniwersytet Warszawski) - *Organizacje religijne w polityce zagranicznej współczesnej Ukrainy*

Rewolucja Godności stała się początkiem wielkoskalowego procesu przemyslenia przez ukraińskie społeczeństwo samego siebie – własnej tożsamości, zasobów społecznych, ponownego odnajdywania swojego miejsca w systemie stosunków międzynarodowych. Znaczny oddolny charakter protestacyjnych ruchów stworzył warunki do przyłączenia się do tego procesu szerokiej gamy jednostek społecznych na różnych poziomach, w tym organizacji religijnych. Celem referatu jest próba uogólnienia instytucjonalnych form obecności organizacji religijnych w stosunkach zewnętrznych współczesnej Ukrainy (po Rewolucji Godności). W szczególności wyróżnione i zbadane są dwa kierunki takiej instytucjonalizacji. Pierwszy – stworzenie zsekularyzowanych przedstawicielstw organizacji religijnych w instytucjach państwowych (takich jak doradcze oraz publiczne rady, zwłaszcza przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych Ukrainy). Druga to wybudowanie własnych niezależnych, struktur religijnych, skupiających się na międzynarodowych działaniach politycznych (na przykład, przedstawicielstw organizacji religijnych przy głównych europejskich organizacjach międzynarodowych, organizacje w diasporze itp.). Autorka bada interakcje między różnymi formami takich organizacji i ich rolę w polityce zagranicznej państwa ukraińskiego.

- mgr Aleksandra Spancerska (Uniwersytet Łódzki) - *Turcja na forum Organizacji Współpracy Islamskiej*

Obszar Bliskiego Wschodu, stanowi istotną płaszczyznę aktywności Organizacji Współpracy Islamskiej (OWI). Ten wewnętrznie zróżnicowany region, znamionują między innymi napięcia pomiędzy sunnizmem a szyizmem, a także rywalizacja polityczna pomiędzy mocarstwami światowymi. Turcja poprzez więzy kulturowe oraz religijne przynależy do świata islamu. Celem wystąpienia, jest próba odpowiedzi na pytanie, czy przynależność instytucjonalna Turcji do Organizacji Współpracy Islamskiej, stanowi jedynie forum prezentowania poglądów, czy jest narzędziem, za pośrednictwem którego rząd w Ankarze stara się zdobywać wpływy na arenie międzynarodowej.

- dr Joanna Kulska (Uniwersytet Opolski) - *Między sacrum i profanum: postsekularyzm i „demitologizacja” religii*

Punktem wyjścia do rozważań dotyczących oddziaływania czynnika religijnego w sferze stosunków międzynarodowych jest odniesienie się do dominującej w naukach społecznych przez ponad dwa stulecia teorii sekularyzacji. W punkcie szczytowym swojego rozwoju implikowała ona marginalizację, albo wręcz wykluczenie religii ze wszystkich obszarów życia społecznego, ale również z naukowej analizy w sferze nauk społecznych. W pojawiającym się od lat 90. XX wieku podejściu relacja między sferą świecką i religijną wydaje się bliższa i bardziej wzajemnie transformatywna niż sądzono w przeszłości. Postsekularyzm jako koncepcja aspirująca do nowego paradygmatu, nie tylko w obszarze nauki o stosunkach międzynarodowych, ale szerzej również w naukach społecznych, jest rozumiany dwojako. W pierwszym ujęciu, w znaczeniu bardziej opisowym, postsekularyzm oznacza powrót, lub trwanie tradycji religijnych we współczesnym świecie. W drugim ujęciu postsekularyzm jest rozumiany jako forma refleksji teoretycznej i krytyki wynikającej z założenia, że wartości, takie jak demokracja, wolność, równość, inkluzja i sprawiedliwość muszą mieścić się wyłącznie w ramach paradygmatu sekularnego. Efektem toczonej debaty jest zmiana percepcji religii jako czynnika o charakterze zasadniczo dysfunkcyjnym, a także relacji między sferą sacrum i sferą profanum, których wzajemne oddziaływanie jest postrzegane nie tylko jako nieuniknione, ale również jako pożądane. Wyrazem tego procesu jest rosnąca obecność aktorów religijnych w sferze stosunków międzynarodowych, ale również postępująca instytucjonalizacja na styku „religijne-świeckie”

PANEL FA5 – PANEL STUDENCKI

Sala: 138

Moderator: mgr Rafał Szymanowski

Referenci:

- mgr Paula Tomaszewska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu), lic. Sara Tomaszewska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Finansowanie i inwestycje w ramach inicjatywy „Pasa i Drogi”. Potencjalne szanse i wyzwania*

Celem wystąpienia będzie scharakteryzowanie systemu finansowania inicjatywy „Pasa i Drogi” oraz dokonanie analizy znaczenia tej koncepcji dla kształtującego się ładu ekonomicznego. Prelegentki wykażą możliwe szanse, ale także wyzwania związane z dalszą realizacją projektów w ramach tej inicjatywy. Wyjaśnią dlaczego pojawia się w niektórych państwach obawa wobec potencjalnego chińskiego neokolonializmu gospodarczego, a także zbytniego uzależnienia się od ChRL. Określą również

profil, wielkość oraz obszar projektów realizowanych w ramach inicjatywy „Pasa i Drogi”. Udzielią odpowiedzi na pytania: jakie instytucje powołano do finansowania projektów realizowanych w zakresie tej inicjatywy? Czy można ocenić wykonalność finansową przyszłych projektów? Czy istnieje ryzyko, że współpraca w ramach inicjatywy „Pasa i Drogi” nie będzie korzystna w aspekcie polityczno-gospodarczym dla wszystkich zaangażowanych stron?

- lic. Daria Sadowska (Akademia Marynarki Wojennej) - *Think tank a władza. Rola wybranych ośrodków wpływu na politykę Federacji Rosyjskiej w XXI wieku*

W dzisiejszych czasach suwerenna władza pozostaje pojęciem czysto leksykalnym, nie znajdującym desygnatu w obiektywnie istniejącej rzeczywistości. Najbardziej podstawowe definicje państwa wskazują na to, że jednym z czterech warunków jego istnienia jest właśnie suwerenność. W najprostszym znaczeniu oznacza ona tyle, co zasada niepodzielnej oraz absolutnej władzy. Suwerenność polityczna (nawiązująca do nieograniczonej władzy politycznej) może być wewnętrzna – względem subiektów z terytorium danego państwa lub zewnętrzna – odnosząca się do tych spoza jego granic. Czy w XXI wieku państwo ma szansę działać jako niezależna, autonomiczna jednostka? Sojusze, organizacje transnarodowe ograniczają państwo, trudno zatem mówić o suwerenności zewnętrznej państwa. Czy państwo jest suwerenne wewnętrznie? Istnieje wiele subiektów w państwie, które wywierają wpływ na władzę. Za przykład mogą służyć centra eksperckie, tzw. think tanki. Referat stanowi próbę charakterystyki tego rodzaju instytucji. Analiza najważniejszych ośrodków wpływu działających w obrębie Federacji Rosyjskiej pozwoli na udowodnienie ich niebagatelnego wpływu na decyzyjność Kremla w kształtowaniu swojej polityki.

- lic. Tadeusz Jarmołowicz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Czy Polska może zostać pominięta w procesie rozwijania Nowego Jedwabnego Szlaku z powodu długich czasów przejazdów pociągów przez jej terytorium?*

Pociągi kontenerowe łączące Niemcy z Chinami kursują od jesieni 2008 roku. W 2013 roku prezydent Chin Xi Jinping ogłosił projekt Nowego Jedwabnego Szlaku. Trasa z Chin do Niemiec od pierwszego pociągu przebiegała przez Mongolię, Rosję, Białoruś i Polskę. Z czasem transporty objęły kolejne kraje. Mimo to położenie geograficzne linii kolejowych, tworzących ciąg Berlin – Poznań – Warszawa – Małaszewicze – Brześć – Mińsk – Moskwa, zdaje się być kluczowe dla całego tranzytu pomiędzy podmiotami zachodnioeuropejskimi a chińskimi. Jednakże w 2017 roku zamknięto dla ruchu pociągów odcinek Września – Konin (jeden z tworzących wyżej wspomniany ciąg). Pociągi kontenerowe musiały zacząć jeździć objazdami. Czas jazdy się wydłużył. Rok później zaczęły się prace przy terminalu w Małaszewiczach i odcinka linii kolejowej Biała Podlaska – Małaszewicze – Terespol. Przepustowość odcinka znowu spadła. Czas jazdy pociągów się wydłużył. Stąd pojawiły się pomysły, żeby pomijać polskie odcinki kolejowe, wykorzystując linie kolejowe Słowacji, Austrii, czy Morze Bałtyckie. Mimo to, Polska ma szansę znowu być atrakcyjnym krajem dla prowadzenia przewozów. Jednak w tym celu musiałoby się zmienić systemowe podejście do kolei w tym kraju, jak i sama organizacja pracy poszczególnych podmiotów, tworzących polski system kolejowy.

SESJA PANELOWA IV (FB)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL FB1 – TEORIE W KRYTYCZNYCH STUDIACH BEZPIECZEŃSTWA

Sala: 133

Moderator: prof. dr hab. Andrzej Gałganek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Dyskutant: dr Iwona Krzyżanowska-Skowronek (Uniwersytet Jagielloński)

Temat panelu jest rezultatem konstatacji o braku w polskiej literaturze poświęconej studiom bezpieczeństwa, perspektywy badawczej określanej jako krytyczne studia bezpieczeństwa. Celem panelu jest wprowadzenie do polskich studiów perspektywy krytycznych studiów bezpieczeństwa i odpowiedź na pytanie czy krytyczne studia bezpieczeństwa ukazują drogę wyjścia z impasu związanego z dominującym w studiach tradycyjnych sposobem myślenia o bezpieczeństwie. Chodzi o przedstawienie zawartości (inspiracje, założenia teoretyczne, problemy badawcze, najważniejsi przedstawiciele) poszczególnych nurtów w ramach krytycznych studiów bezpieczeństwa. Przedmiotem prezentacji będą: krytyczna teoria bezpieczeństwa; teoria sekurytyzacji; feministyczne studia bezpieczeństwa; poststrukturalne studia bezpieczeństwa i międzynarodowa socjologia polityczna; postkolonialne studia bezpieczeństwa; green security i in. Liczymy, że obok przedstawienia zawartości poszczególnych nurtów, Autorzy wystąpień dokonają analizy wybranego problemu bezpieczeństwa międzynarodowego w omawianej przez siebie perspektywie jako ilustracji jej krytycznego lub innego potencjału.

Referenci:

- dr Łukasz Fijałkowski (Uniwersytet Wrocławski) - *Teoria sekurytyzacji jako ramy analizy bezpieczeństwa. Między konstruktywizmem, poststrukturalizmem a realizmem*

Teorię sekurytyzacji zaliczyć należy do jednej z najbardziej wpływowych koncepcji dotyczących analizy bezpieczeństwa, jakie pojawiły się w latach 90. XX wieku. Stworzona początkowo przez Ole Wævera w celu uchwycenia przemian w bezpieczeństwie europejskim jakie nastąpiły po zakończeniu zimnej wojny, szybko stała się elementem szerszych studiów poświęconych zróżnicowanemu zagadnieniu, od chorób po zmiany środowiskowe. Istotą teorii sekurytyzacji jest skupienie się na politycznym

i społecznym wymiarze bezpieczeństwa. W wymiarze teoretycznym odnajdujemy tutaj zarówno elementy tradycyjne (dominacja państwa i skupienie na zagrożeniach egzystencjalnych), jak i związane z szerokim nurtem krytycznym w studiach bezpieczeństwa (konstruktywizm, poststrukturalizm). Jednocześnie w ramach rozwijanych studiów nad sekurytyzacją pojawiają się przynajmniej dwa nurty: skupiający się na praktyce społecznej oraz analizie dyskursu bezpieczeństwa. Celem referatu będzie przedstawienie w syntetyczny sposób obecnego stanu debaty teoretycznej w ramach teorii sekurytyzacji (zarówno krytyki, jak i postulowanych kierunków rozwoju), zilustrowanej przykładami m.in. z dotychczas przeprowadzonych przez referenta badań dotyczących np. aspektów sekurytyzacji w Indonezji i Singapurze.

- dr hab. Łukasz Donaj, prof. UAM - *Krytyczne studia bezpieczeństwa w ujęciu szkoły walijskiej*

Przedmiotem wystąpienia będzie próba zaprezentowania zawartości (inspiracji, założeń teoretycznych, problemów badawczych, najważniejszych przedstawicieli) szkoły walijskiej. Będzie to „tylko” próba uporządkowania dotychczasowych ustaleń, gdyż choć badacze teorii krytycznej bezpieczeństwa ze szkoły walijskiej opowiadają się za oddzieleniem jej od innych nurtów, nie przedstawiają jednakże jasnej teorii na temat skutków opisu świata w kategoriach bezpieczeństwa.

- prof. dr hab. Andrzej Gałganek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Międzynarodowa socjologia polityczna jako krytyczne studia bezpieczeństwa*

W referacie autor prezentuje jedną z perspektyw badawczych w krytycznych studiach bezpieczeństwa określaną jako międzynarodowa socjologia polityczna lub „szkoła paryska”. Autor koncentruje się na przedstawieniu genezy podejścia i pokazaniu jak identyfikuje ono najważniejsze problemy badawcze, w tym: sposób analizy aktorów uczestniczących rutynowo w praktykach (nie)sekurytyzacji; analizę ich roli w kontekście prywatyzacji wielu sfer aktywności publicznej oraz analizę tego co robią. Zadaniem referatu jest przedstawienie perspektywy nieobecnej w polskich studiach bezpieczeństwa.

- dr hab. Anna Potyrała, prof. UAM - *Studia nad bezpieczeństwem z perspektywy szkoły angielskiej i szkoły kopenhaskiej na przykładzie kryzysów migracyjnych*
- mgr Piotr Kaczmarek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Perspektywa postkolonialna w studiach nad bezpieczeństwem międzynarodowym*

Rozwój badań nad bezpieczeństwem międzynarodowym sprzyja tworzeniu nowych instrumentów badawczych. Obok tradycyjnych podejść, coraz ważniejszą rolę odgrywają nowe narzędzia i koncepcje. Pojawia się konieczność popularyzacji wiedzy m.in. na temat krytycznych studiów nad bezpieczeństwem międzynarodowym. Wpisująca się w tę kategorię problematyka postkolonializmu, pozwala spojrzeć na problemy bezpieczeństwa z perspektywy państw „Trzeciego Świata”. Wyjaśnienie wielu kluczowych zagadnień dla bezpieczeństwa światowego, wymaga odniesienia do odmiennych doświadczeń historycznych państw rozwijających się. Zwolennicy postkolonializmu sugerują nieadekwatność tradycyjnych koncepcji do wyjaśniania specyfiki „Trzeciego Świata” i zakładają konieczność zerwania z utrwalonym europocentryzmem. Liczne problemy rozwojowe, uwarunkowane przeszłością wpływają na kształt polityki państw rozwijających się. Dotykając ważkich problemów, przede wszystkim podział „północ-południe”, neokolonializm, imperializm i rozwój, dostarcza odmiennego spojrzenia. Jednocześnie sama perspektywa uchodzi za kontrowersyjną. Zasadniczym celem referatu jest omówienie problematyki studiów postkolonialnych, prześledzenie ich rozwoju oraz wskazanie na główne nurty i przedstawienie jej zasadniczych słabości.

- dr hab. Jakub Potulski, prof. UG - *Geografia krytyczna Y. Lacoste w studiach nad bezpieczeństwem międzynarodowym*

Na fali kontestacji lat sześćdziesiątych nastąpił w naukach społecznych wzrost zainteresowania radykalizmem i krytycyzmem. Było to widoczne w badaniach nad kulturą, socjologii, a także w geografii. Wśród radykalnych badaczy znalazł się także francuski geograf Yves Lacoste, który przeniósł postawę radykalną do badań z zakresu geografii politycznej. Ideałem Lacoste, związanego z francuską lewicą i nawiązującego do tradycji marksistowskiej, była wiedza geograficzna służąca emancypacji człowieka i pozwalająca na ukazywanie mechanizmów władzy. Uważał, że w każdym danym momencie historycznym geopolityczna sytuacja określana jest przez rywalizację o władzę oraz wzajemnymi stosunkami pomiędzy siłami, które znajdują się na terytorium, o które toczy się rywalizacja. Krytyczna postawa Lacoste zainspirowała wiele współczesnych nurtów w badaniach nad środowiskiem międzynarodowym stając się m.in. inspiracją do powstania tzw. geopolityki krytycznej.

PANEL FB2 – ANALIZA WYBRANYCH KIERUNKÓW ROZWOJU STOSUNKÓW ZEWNĘTRZNYCH UE I ICH PERSPEKTYW

Sala: 134

Moderator: dr hab. Joanna Starzyk-Sulejewska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr Anna Skolimowska (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie)

Celem panelu jest dokonanie analizy obecnego stanu rozwoju różnych obszarów stosunków zewnętrznych UE od szeroko rozumianych działań zewnętrznych (wspólna polityka handlowa, współpraca na rzecz rozwoju, współpraca gospodarcza, finansowa i techniczna

z państwami trzecimi, pomoc humanitarna itd.) poprzez wspólną politykę zagraniczną i bezpieczeństwa (WPZiB) oraz Politykę Sąsiedztwa UE. Problematyka wystąpień może dotyczyć zarówno podstaw teoretycznych oraz metodologicznych badania stosunków zewnętrznych UE, jak też zagadnień prawno-instytucjonalnych oraz funkcjonalnych. Analizie poddane mogą także zostać zagadnienia spójności stosunków zewnętrznych UE oraz perspektywy rozwoju poszczególnych dziedzin, jak też stosunków zewnętrznych jako całości.

Referenci:

- dr hab. Beata Piskorska (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) - *Partnerstwo Wschodnie w czasach kryzysu: ocena i perspektywy polityki wschodniej Unii Europejskiej*

Celem referatu jest analiza stanu obecnego i przyszłości stosunków Unii Europejskiej z partnerami w Europie Wschodniej. Dotychczasowym głównym instrumentem polityki wschodniej Unii Europejskiej, jest zainicjowane w 2008 r. Partnerstwo Wschodnie, funkcjonujące w szerszych ramach - Europejskiej Polityce Sąsiedztwa. Od tego czasu sytuacja w Unii Europejskiej, ale i wśród państw adresatów uległa zasadniczym przeobrażeniom. Przykładem na to jest w szczególności sytuacja na Ukrainie zaangażowanej w konflikt z Rosją. Ponadto część państw, takich jak Armenia, wybrała odmienne od kierunku zachodniego ścieżki integracji, zacieśniając relacje polityczne i gospodarcze z Rosją. Unia Europejska zaś doświadczyła wielu kryzysów, które zasadniczo wpłynęły na jej obecne funkcjonowanie, w tym mają implikacje dla jej stosunków zewnętrznych. Przedmiotem referatu będzie zatem: ocena dotychczasowych osiągnięć inicjatywy Partnerstwa Wschodniego, diagnoza problemów i wyzwań dotyczących państwa Partnerstwa Wschodniego oraz Unii Europejską oraz sformułowanie perspektyw instrumentów polityki wschodniej Unii Europejskiej w obliczu Brexitu, kryzysu na Ukrainie i polityki Rosji w regionie.

- dr Olga Barburska (Uniwersytet Warszawski) - *Uwarunkowania zewnętrzne polityki wschodniej Unii Europejskiej*

Celem referatu jest prezentacja i analiza wybranych uwarunkowań zewnętrznych, które wpływają na szeroko rozumianą politykę wschodnią UE, obejmującą Partnerstwo Wschodnie (PW) oraz partnerstwo strategiczne z Rosją. Badając te uwarunkowania należy z jednej strony uwzględnić bardzo istotny fakt, że polityka ta funkcjonuje w ramach szerszej struktury, jaką jest Europejska Polityka Sąsiedztwa (EPS). Ta z kolei obejmuje – obok jej komponentu wschodnioeuropejskiego, czyli właśnie polityki wschodniej – także komponent śródziemnomorski, czyli stosunki UE z dziesięcioma państwami regionu (obecnie w ramach tzw. Unii dla Śródziemnomorza). Relacje i zależności między tymi dwoma komponentami EPS są skomplikowane, a czasami trudne (m.in. ze względu na rywalizację o fundusze unijne). W efekcie rzutuje to na skuteczność polityki wschodniej, w tym zwłaszcza PW. Z drugiej strony, często niedocenianym czynnikiem mogącym w poważnym stopniu wpływać na politykę UE wobec Europy Wschodniej są oddziaływania ze strony ważnych aktorów międzynarodowych, którzy mają interesy i strefy wpływów zarówno na wschodzie, jak i na południu kontynentu europejskiego. Do aktorów tych należą nie tylko Rosja oraz inne mocarstwo regionalne, jakim jest Turcja, ale także Stany Zjednoczone (mające głęboko ugruntowane historycznie interesy w obu regionach) oraz coraz częściej Chiny. Wszystkie te uwarunkowania w znacznie mierze oddziałują na kształt i skuteczność polityki wschodniej Unii Europejskiej.

- dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ - *Relacje Unia Europejska-Rada Współpracy Arabskich Państw Zatoki pod koniec drugiej dekady XXI wieku*

Unia Europejska oraz GCC realizują relacje dwustronne w oparciu o Porozumienie o Współpracy zawarte w 1988 roku. Proces współpracy oraz jej wymiar instytucjonalny napotykał jednak na istotne trudności. Dopiero w połowie lat 90. XX wieku współpraca pomiędzy dwoma organizacjami nabrała przyspieszenia. Złożyło się na to szereg okoliczności związanych zarówno z szerszym dążeniem po stronie UE do zintensyfikowania relacji gospodarczych i politycznych z państwami arabskimi jak również strategicznym i gospodarczym wzrostem znaczenia subregionu Zatoki. Także po stronie GCC pojawiły się oczekiwania na osiągnięcie realnych korzyści ze współpracy z UE. Czytelnym sygnałem wzrostu zainteresowania pogłębieniem zakresu wzajemnych relacji było ustanowienie przedstawicielstw obu organizacji w ich siedzibach. W obszarze dialogu pomiędzy UE a GCC znalazły się takie zagadnienia jak: wymiana handlowa, bezpieczeństwo, zrównoważony rozwój, energetyka czy też dialog międzykulturowy. Celem niniejszego artykułu jest dokonanie bilansu stanu relacji pomiędzy dwoma organizacjami. W związku z tym zostają postawione następujące pytania - w jakim zakresie realizowane są założenia Układu o Współpracy, w jakich obszarach współpraca jest najdalej posunięta, jakiego rodzaju uwarunkowania ograniczają możliwości wzajemnej współpracy oraz jakie są perspektywy jej dalszego rozwoju.

- dr hab. Łukasz Gacek, prof. UJ - *Instytucjonalizacja współpracy energetycznej między Chinami a Unią Europejską*

Współpraca energetyczna stanowi ważny obszar w relacjach Chin i UE. Wystąpienie prezentuje instytucjonalne ramy tej współpracy. Przedstawia główne cele zewnętrznej polityki energetycznej Chin i UE podkreślających rolę i znaczenie bezpieczeństwa energetycznego i stworzenia zdywersyfikowanego systemu dostaw surowców. Koncentruje się również na procesie tworzenia wzajemnych współzależności importowo-eksportowych, szczególnie w obszarach dotyczących czystych i odnawialnych źródeł energii.

- dr Marta Pachocka, dr Jan Misiuna (Szkoła Główna Handlowa w Warszawie) - *Are borders a new fetish? Comparative analysis of the US and EU approaches to border management*

The character of border regime of a state varies depending of the neighbour. Therefore, external border regimes are a good indicator of the state of relations between neighbouring countries. The United States are an example of such situation: their

long northern border with Canada for the most part is not even carefully patrolled, while on its southern border in 1996 the US authorized construction of fortifications in order to stop the inflow of irregular migrants from Mexico. In turn, the European Union abolished the borders between member states within the Schengen area while at the same time increased control of its external borders, mainly in response to refugee crisis and perceived heightened threat of terror attacks. Beginning in 2015 some EU member states temporarily reintroduced controls on the borders with other member states while other have begun construction of fortifications to stop movement of people through their territory. Do borders really matter in management of the flows of people? Are we observing a raising fetish of borders? How to explain the division of borders into "better" and "worse"? While attempting to answer these questions, this paper compares the border management practices in the US and EU in the context of the changing environment.

PANEL FB3 - NIE TYLKO ASEAN. ROLA INSTYTUCJI MIĘDZYNARODOWYCH W ROZWIĄZYWANIU PROBLEMÓW W AZJI POŁUDNIOWO-WSCHODNIEJ

Sala: 136

Moderator: dr hab. Małgorzata Pietrasiak, prof. UŁ

Dyskutant: dr Marcin Grabowski (Uniwersytet Jagielloński)

Katedra Studiów Azjatyckich WSMiP UŁ została partnerem w międzynarodowym konsorcjum realizującym grant z Programu Ramowego Komisji Europejskiej Horyzont 2020. Projekt Competing Regional Integrations in Southeast Asia (CRISEA) został rozstrzygnięty w czerwcu w konkursie Regional integration in South East Asia and its consequences for Europe. W ramach zgłoszonego panelu uczestnicy omówią przygotowywane w ramach grantu tematy badawcze związane z integracją regionu Azji Południowo-Wschodniej. Centralną instytucją, integrującą region pozostaje ASEAN, ale pojawiają się szersze inicjatywy takie jak: ASEAN+; ASEAN+3; ARF; EAS czy też zupełnie nowe idee: chińska Pasa i Szlaku czy rosyjska euroazjatycka GEP. W jakim stopniu te inicjatywy mogą rozwiązać uspione konflikty w regionie, ustabilizować i przyspieszyć rozwój społeczno-gospodarczy, wzmocnić jeden z trzech najbardziej znaczących regionów światowej gospodarki, włączyć pozostające z boku głównego nurtu państwa, w jakim kierunku rozwijać będzie się instytucjonalizacja procesów integracyjnych - te zagadnienia będą przedmiotem dyskusji uczestników proponowanego panelu.

Referenci:

- dr hab. Dominik Mierzejewski (Uniwersytet Łódzki) - *Rola prowincji Yunnan w chińskiej polityce wobec ASEAN*

Władze lokalne ChRL stanowią istotny element polityki zagranicznej Państwa Środka. W kontekście relacji z państwami ASEAN najistotniejszą rolę odgrywają cztery podmioty: prowincje Yunnan, Hainan, Guangdong oraz region autonomiczny Guangxi. Prowincja Yunnan granicząca z Birmą, Laosem i Wietnamem została określona mianem sworznia (qiaotoubaos) w chińskiej polityce zagranicznej. To w zdecydowany sposób podniosło rangę działań na szczeblu prowincji. W tym kontekście referat odpowiada na pytania o role władz lokalnych w polityce zagranicznej państwa niedemokratycznego w tym role formułowane przez chińskie władze centralne, kolejno formułuje ramy teoretyczne dla paradyplomacji z chińską charakterystyką oraz przedstawia działania prowincji głównie w obszarze pogranicza chińsko-birmańskiego. W pierwszej części przedstawiono dyskusję teoretyczną na temat działań lokalnych w przestrzeni międzynarodowej. W drugiej części przedstawiona zostanie adaptacja prowincji Yunnan do centralnie planowanej koncepcji Belt and Road. W ostatniej części omówione zostaną elementy polityki w obszarze pogranicza chińsko-birmańskiego w tym tworzenie specjalnych stref ekonomicznych oraz zarządzania w sytuacji kryzysów migracyjnych.

- dr hab. Agata Ziętek, prof. UMCS - *Zasady postępowania stron na Morzu Południowochińskim*

Napięcia i konflikty stały się punktem wyjścia do sformułowania zasad postępowania dla państw zaangażowanych w spory na Morzu Południowochińskim. Jedną z kluczowych inicjatyw była Deklaracja ASEAN z 1992 r. w sprawie Morza Południowochińskiego. Deklaracja stwierdza, że Morze Południowochińskie jest wrażliwe na kwestie suwerenności oraz że wszelkie zmiany w ogólnej sytuacji, które są sprzeczne z interesami ASEAN, mogą stworzyć bezpośrednie zagrożenia dla pokoju i stabilności. Wówczas Chiny wskazywały większą gotowość do przyjmowania wielostronnych rozwiązań. Zapoczątkowało to serię działań formalnych, jak i nieformalnych, których celem było zaproponowanie mechanizmów zarządzania kryzysowego w regionie poprzez budowanie zaufania (Rada ds. Współpracy w Zakresie Bezpieczeństwa w Regionie Azji i Pacyfiku (CSCAP), Instytut ASEAN ds. Studiów Strategicznych i Międzynarodowych, Regionalne Forum ASEAN, Azjatyckie Szczytu Bezpieczeństwa). W 2002 r. przyjęto Deklarację w sprawie postępowania stron na Morzu Południowochińskim (DOC). Dokument ten zobowiązuje strony do powstrzymywania się od działań, które prowadziłyby do eskalacji sporów i wpływałyby na pokój i stabilność w tym obszarze. Przyjęcie dokumentu ułatwiła sytuacja na arenie międzynarodowej, a także ambicje Chin, aby na nowo określić się jako przyjazne i odpowiedzialne państwo. W 2012 r. zaczęto omawiać możliwość przyjęcia wiążącego kodeksu postępowania w regionie. Aby zapewnić wypełnienie postanowień Deklaracji, zwołano Wspólną Grupę Roboczą, której celem było sformułowanie wytycznych i zaleceń dotyczących dalszych działań. Po 15 latach (2017 r.) od przyjęcia DOC, państwa przyjęły kodeks postępowania. Na ile jednak będzie on skuteczny i przyniesie nowe, bardziej korzystne rozwiązania, czy jest to tylko „stare wino w nowej butelce”?

- dr Tomasz Kamiński (Uniwersytet Łódzki) - *Instytucjonalna współpraca międzynarodowa miast Azji Południowo-Wschodniej w zakresie polityki środowiskowej*

Chociaż polityka ochrony środowiska formułowana jest głównie na poziomie narodowym i ponadnarodowym (np. ONZ, UE), to jednostki subnarodowe ponoszą ciężar ich wdrożenia w praktyce. Szczególna rola przypada miastom, które łącznie konsumują ponad dwie trzecie energii i emitują do atmosfery ponad 70% dwutlenku węgla. W konsekwencji, polityki miejskie stały się czynnikiem bardzo ważnym dla globalnych starań o zrównoważony rozwój. W celu pozyskania wiedzy dotyczącej wdrażania polityki środowiskowych miasta tworzą globalne sieci, w ramach których współpracują. W ramach wystąpienia zaprezentuję wstępne wyniki badań nad udziałem w tych sieciach miast z Azji Południowo-Wschodniej, w kontekście tworzenia i dzielenia się wiedzą ekologiczną (ecological knowledge). Badania prowadzone są w ramach projektu CRISEA, finansowanego z programu Horyzont 2020.

- dr Michał Zaręba (Uniwersytet Łódzki) - *Komisja Rzeki Mekong wobec sporu o budowę elektrowni wodnych w Laosie*

Mekong to jedna z najdłuższych rzek Azji, przepływająca przez Chiny, Birmę/Mjanmę, Laos, Tajlandię, Kambodżę i Wietnam. Dorzecze, zamieszkiwane przez ok. 80 mln ludzi, jest największym łowiskiem śródlądowym na świecie, a Mekong i jego dopływy stanowią najważniejsze źródło wody pitnej, wykorzystywanej również przy nawadnianiu pól uprawnych. Ze względu na wagę zasobów rzeki dla rybołówstwa i rolnictwa ostatnich czterech wspomnianych krajów, państwa te już od lat 50. XX wieku rozpoczęły współpracę instytucjonalną, która w efekcie doprowadziła do utworzenia w 1995 roku Komisji Rzeki Mekong. W ostatnich dekadach największą uwagę krajów dorzecza przykuły jednak możliwości i potencjalne korzyści płynące z rozwoju hydroenergetyki. Chiny, które nie przystąpiły do Komisji, jeszcze w latach 90. rozpoczęły budowę elektrowni wodnych, co doprowadziło do powstania dużej skali obiektów hydroenergetycznych w głównym nurcie rzeki. Mimo zagrożeń, które mogą wystąpić w krajach Półwyspu Indochińskiego w efekcie funkcjonowania elektrowni wodnych, kraje dolnego biegu rzeki, tj. Laos i Kambodża, również zdecydowały się rozwijać swój potencjał hydroenergetyczny, co wielokrotnie doprowadziło do wzrostu napięć na łonie Komisji Rzeki Mekong. Artykuł daje odpowiedź na pytanie, jakie mechanizmy wykorzystuje Komisja, aby zmniejszyć ryzyko pojawienia się głębszych konfliktów oraz jaka jest skuteczność tych narzędzi w rozwiązywaniu sporów.

- dr hab. Małgorzata Pietrasiak, prof. UŁ - *Rosja wobec procesów integracyjnych w Azji Południowo-Wschodniej*

Celem wystąpienia jest przedstawienie polityki Rosji wobec procesów integracyjnych w Azji Południowo-Wschodniej. Rosja zaktywizowała swoją obecność w regionie, w obliczu wzrostu znaczenia Azji Wschodniej w globalnej gospodarce jak również zamrożenia relacji z tradycyjnymi europejskimi partnerami. Autorka zamierza przeanalizować te wszystkie czynniki, które mają wpływ na zmianę polityki Rosji w Azji Południowo-Wschodniej, jej interesy w Azji Wschodniej oraz możliwości wpływania na ewolucję procesów integracyjnych w tym regionie.

PANEL FB4 – ENCYKLOPEDIA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

Sala: 137

Moderator: prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: prof. dr hab. Teresa Łoś-Nowak (DSZ Wrocław)

Referenci:

- prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski) – *Badanie instytucji międzynarodowych*

Celem referatu jest ukazanie specyfiki badania instytucji międzynarodowych w ramach nauki o stosunkach międzynarodowych. W związku z tym w wystąpieniu zostaną rozważone następujące kwestie: 1) Identyfikacja podmiotu badania: koncepcje instytucji, typologia instytucji; 2) Teoretyczno-metodologiczny status badania instytucji: instytucje jako zmienne zależne, zmienne niezależne, zmienne interweniujące; 3) Model podmiot-struktura jako narzędzie badania instytucji; 4) Istota podejścia instytucjonalnego: integralne ujęcie poziomu subsystemowego (państwo) i systemowego (system międzynarodowy).

- dr hab. Andrzej Polus, prof. UW. - *Anarchia międzynarodowa*
- dr Mateusz Filary-Szczepanik (Akademia Ignatianum w Krakowie) - *Idee regulatywne nauki a dyscyplina stosunki międzynarodowe*

Celem wystąpienia jest przybliżenie słuchaczom koncepcji „idei regulatywnych nauki” autorstwa Stefana Amsterdamskiego oraz zastosowanie tego pojęcia do nauki o stosunkach międzynarodowych. Jako takie idee regulatywne zostaną potraktowane zwłaszcza: prawda (i dążenie do niej) oraz postęp (nauki o stosunkach i teorii naukowej powstającej w tejże). Co do pierwszej idei przedstawię trzy stanowiska w kwestii statusu poznawczego terminów teoretycznych (na podstawie Erensta Nagela) - realistyczne, pragmatyczne i nominalistyczne, wokół czego opłotę refleksję na temat znaczenia prawdy w dyscyplinie. Co do drugiej idei omówię tradycyjne pozytywistyczno-indukcjonistyczne pojmowanie postępu naukowego, rozumienie Khunowskie w oparciu o Paradygmat i metodologię naukowych programów badawczych Lakatosza oraz to, jak koncepcje te wpływały na pojmowanie kategorii postępu w ramach nauki o stosunkach międzynarodowych. Wystąpienie swoje zakończę dyskusją na temat znaczenia idei regulatywnych w praktyce uprawiania nauki oraz postaram się wskazać, co z tych rozważań może być istotnie przydatne dla każdego badacza naszej dyscypliny.

PANEL FB5 – ORGANIZACJE POZARZĄDOWE (NGOs) W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH. CZĘŚĆ II

Sala: 138

Moderator: dr Helena Giebień (Uniwersytet Wrocławski)

Dyskutant: dr hab. Larysa Leszczenko, prof. UW.

Zagadnienia poruszane w panelu dotyczyć będą analizy funkcjonowania organizacji pozarządowych na świecie w świetle współczesnych teorii stosunków międzynarodowych. Wśród zagadnień, na których chcemy skupić uwagę znajdują się m. in.: podstawy prawne funkcjonowania organizacji pozarządowych we współczesnym świecie; wpływ NGOs na funkcjonowanie państw, na bezpieczeństwo narodowe oraz międzynarodowe; rola międzynarodowych organizacji pozarządowych w polityce międzynarodowej i ich możliwości wpływania na stosunki międzynarodowe; specyfika organizacji pozarządowych jako aktorów stosunków międzynarodowych; NGOs a budowanie kapitału społecznego; problemy i wyzwania współczesnego trzeciego sektora; funkcje i metody działań NGOs w społeczeństwie; dziedziny działalności organizacji pozarządowych; doświadczenie funkcjonowania NGOs w państwach z wieloletnią tradycją demokratyczną i państwach z fasadową demokracją; wpływ organizacji pozarządowych na sferę prawa międzynarodowego.

Referenci:

- dr Dorota Heidrich (Uniwersytet Warszawski) - *Procesy instytucjonalizacji współpracy organizacji pozarządowych w dziedzinie pomocy humanitarnej*

Organizacje pozarządowe (ang. non-governmental organizations, NGOs) (międzynarodowe, ale także krajowe) są ważnymi podmiotami w świadczeniu i dystrybucji pomocy humanitarnej. Ich wielość na „rynku” pomocy humanitarnej, różnorodność, jak i specyfika (stosunkowa łatwość powoływania do życia, coraz większe możliwości pozyskiwania środków od indywidualnych prywatnych darczyńców, przy równocześnie niejasno sprecyzowanej odpowiedzialności przed członkami oraz - nierzadko - niewystępowaniu nadzoru nad finansami) prowadzić może do braku odpowiedniej koordynacji działań, do konkurencji, a czasami do oskarżeń o niewłaściwe praktyki pomocowe, w tym o wydatkowanie przeznaczanych na pomoc zasobów w sposób pozbawiony przejrzystości i celowości. Dla poprawy stanu rzeczy, od dłuższego już czasu większe i małe organizacje podejmują działania w celu harmonizacji i lepszej koordynacji swej aktywności. Prowadzą one do instytucjonalizacji współpracy, rozumianej tutaj jako tworzenie reguł działania i struktury, która te działania ułatwia, uspójnia. Celem referatu jest zaprezentowanie różnych form instytucjonalizacji współpracy NGOs w dziedzinie pomocy humanitarnej oraz wskazanie na najważniejsze wyzwania w tych procesach.

- dr Anna Wróbel (Uniwersytet Warszawski) - *Rola organizacji pozarządowych w polityce handlowej*

W obszarze polityki handlowej znaczący wzrost zaangażowania organizacji pozarządowych dostrzegalny jest zwłaszcza od lat 90. XX wieku. NGOs włączyły się wówczas aktywnie w debatę publiczną dotyczącą skutków globalizacji i związanych z tym procesem zagrożeń. Przejawem tej aktywności były protesty przeciwko liberalizacji handlu zarówno w wymiarze globalnym jak również regionalnym. Spektakularnym przykładem tych działań były protesty na ulicach Seattle podczas konferencji ministerialnej Światowej Organizacji Handlu (World Trade Organisation, WTO) w 1999 roku. Nie tylko negocjacje wielostronne wzbudzają niepokój i odpowiedź społeczeństwa obywatelskiego. Także rokowania bilateralne i sektorowe. NGOs w debacie dotyczącej polityki handlowej zwracają uwagę na dysproporcje między uczestnikami rokowań a zatem możliwość nierównego podziału korzyści z wolnego handlu, zagrożenia dla tożsamości kulturowej i niezależności politycznej. Ważnym problemem są również kwestie ochrony środowiska naturalnego i polityki socjalnej. Celem referatu jest analiza roli organizacji pozarządowych w polityce handlowej. Ukazany zostanie mechanizm oddziaływania NGOs na kierunek polityki handlowej poszczególnych państw i organizacji międzynarodowych podejmujących problemy handlu. W tym celu wykorzystane zostaną dwa studia przypadku 1) ukazujące rolę NGOs w rokowaniach GATS, 2) ukazujące rolę NGOs w rokowaniach TTIP i CETA.

- mgr Jakub Wołyniec (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Funkcjonowanie i znaczenie brytyjskich organizacji pozarządowych*

Organizacje pozarządowe (NGO) są strukturami powstającymi w wyniku inicjatyw obywatelskich, które odpowiadają na konkretne potrzeby czy aspiracje ludzi. Wielka Brytania posiada chlubną tradycję odnoszącą się do NGOs. Od kilku lat brytyjskie organizacje pozarządowe (również te międzynarodowe) są wysoko klasyfikowane na liście najlepszych NGOs, publikowanej przez Global Journal. Referat będzie miał na celu analizę funkcjonowania i znaczenia brytyjskich NGOs. W referacie zawarta zostanie również analiza wpływu międzynarodowych organizacji pozarządowych na politykę zagraniczną i pozycję Wielkiej Brytanii w świecie. Podjęta zostanie również próba oceny roli międzynarodowych organizacji pozarządowych w polityce międzynarodowej i ich możliwości wpływania na stosunki międzynarodowe, a także próba odpowiedzi na pytanie czy funkcjonowanie NGOs wpływa na miękką siłę (soft power) Zjednoczonego Królestwa.

- mgr Agnieszka Batko (Uniwersytet Jagielloński) - *Reconciliation Process in International Politics: the Potential of Non-state Actors*

The aim of the paper is to offer a theoretical model of interstate reconciliation in IR that consists of the three corresponding levels of analysis: (1) societal, (2) national, and (3) regional. The first one relates to the civil societies' initiatives, the second one refers to the governments directly involved in the reconciliation mechanism, and the last one to the regional environment. In order to illustrate the model, the reconciliation process between Japan and the Republic of Korea was selected as a case study. With respect to the three levels of analysis within the interstate reconciliation model, the emphasis will be put on the first one that includes the activities of non-governmental organizations (NGOs) in both states, aiming to improve regional relations through transnational initiatives addressing historical issues. With regards to methods, the main ones include the analysis of publications issued by the organizations as well as semi-structured interviews with representatives of such entities in respective countries.

- mgr Tomasz Bratek (Sui Generis Global) - *Rola organizacji pozarządowych w przemianach społeczno-politycznych w państwach Partnerstwa Wschodniego*

PANEL FB6 – MIĘDZYNARODOWE INSTYTUCJE FINANSOWE - EWOLUCJA I REFORMA

Sala: 139

Moderator: dr Karina Jędrzejowska (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: dr Mateusz Smolaga (Uniwersytet Szczeciński)

Celem panelu będzie analiza współczesnej międzynarodowej architektury finansowej, w tym ewolucja funkcji poszczególnych instytucji w międzynarodowym systemie finansowym. Tematy analizowane w ramach panelu mogą dotyczyć m.in. roli międzynarodowych instytucji finansowych (w szczególności Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Bank Światowy, Bank Rozrachunków Międzynarodowych, Rada Stabilności Finansowej, wielostronne banki rozwoju) w zarządzaniu globalnym systemem finansowym, działania międzynarodowych instytucji finansowych na rzecz zapobiegania i łagodzenia skutków kryzysów finansowych, aktywności instytucji finansowych w poszczególnych regionach, jak też szeroko rozumianej reformy międzynarodowego systemu finansowego.

Referenci:

- dr hab. Katarzyna Kołodziejczyk (Uniwersytet Warszawski) - *Europejska unia gospodarcza i walutowa jako instytucjonalizacja współpracy ekonomicznej. Implikacje na przyszłość*

Unia gospodarcza i walutowa funkcjonująca w Unii Europejskiej od 1 stycznia 1999 r. jest najwyższą formą instytucjonalizacji współpracy ekonomicznej państw członkowskich. Charakter jej działania określały nie tylko wymagania określone przez państwa członkowskie, ale także instytucje specjalnie powołane dla funkcjonowania w obszarze wspólnej waluty, takie jak m. in. Europejski Bank Centralny oraz Komitet Gospodarczy i Finansowy. Ogólnosiwiatowy kryzys ekonomiczny zwiększył rolę Komisji Europejskiej oraz Parlamentu Europejskiego w procesie kształtowania i wdrażania zmian legislacyjnych zmieniających w znacznym stopniu charakter oddziaływania unii gospodarczo-walutowej na współpracę w sferze walutowej, gospodarczej i bankowej. Celem referatu jest przedstawienie zmian zachodzących w strefie euro od czasu kryzysu ekonomicznego i wpływu poszczególnych instytucji na ich kształtowanie i wdrażanie. Istotna jest także próba odpowiedzi na pytanie o przyszłość strefy euro: czy zaproponowane zmiany są wystarczające, aby przetrwała współpraca w ramach unii gospodarczo-walutowej?

- mgr Małgorzata Smagorowicz-Chojnowska (Instytut Studiów Politycznych PAN) - *Rada Stabilności Finansowej – SWOT*

Częstą reakcją państw na silne międzynarodowe kryzysy finansowe jest tworzenie nowych instytucji, których celem jest zapobieganie nowym kryzysom. Efektywność wprowadzanych rozwiązań nie zawsze spełnia pokładane w nich nadzieje - czego przykładem są pierwsze rekomendacje Komitetu Bazylejskiego (Bazylea I i Bazylea II) - jednak w długim okresie czasu trudno podważyć stabilizujący wpływ międzynarodowych instytucji finansowych na system międzynarodowy i to pomimo pojawiających się nowych zawirowań. W 2018 roku mija dziesięć lat od upadku banku Lehman Brothers - będącego katalizatorem ostatniego globalnego kryzysu finansowego - i warto poddać analizie nowe instytucje, które się w jego wyniku ukonstytuowały, czy też wzmocniły swoją tożsamość. W tym kontekście analiza SWOT Rady Stabilności Finansowej jest próbą nie tylko określenia słabych i mocnych stron tej organizacji, ale również próbą wskazania luk w istniejącej architekturze finansowej - których uzupełnienie wzmocniłoby efektywność zapobiegania i zarządzania kolejnymi globalnymi kryzysami finansowymi.

- mgr Michał Zaremba (Uniwersytet Łódzki) - *Działalność inwestycyjna Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych*

Działający od stycznia 2016 roku Azjatycki Bank Inicjatyw Infrastrukturalnych (Asian Infrastructure Investment Bank – AIIB) od początku wzbudza dyskusje zarówno wśród badaczy, jak i decydentów. O potencjale instytucji świadczy, że w ciągu dwóch lat swego funkcjonowania stał się prawdziwie międzynarodową instytucją, skupiającą ponad połowę członków UE, znaczną część krajów OECD i coraz liczniejsze grono krajów rozwijających się. Ponadto trzy najważniejsze agencje ratingowe – Moody's, S&P oraz Fitch przyznały bankowi najwyższy rating. Z jednej strony podkreśla się, że AIIB może zapewnić wsparcie kapitałowe krajom rozwijającym się, z drugiej pojawiają się obawy co do dominacji Chin, które mogą wykorzystać bank do realizacji własnych interesów politycznych i gospodarczych. Celem wystąpienia jest próba analizy działalności inwestycyjnej Azjatyckiego Banku Inwestycji Infrastrukturalnych od momentu jego powstania.

- mgr Kinga Jasiak (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Pokryzysowa działalność Międzynarodowego Funduszu Walutowego wśród państw grupy PIIGS*

Po II wojnie światowej organizacje międzynarodowe na trwałe wpisały się w system międzynarodowy, stając się jednocześnie jednym z jego ważnych elementów. Dają one państwom możliwość realizacji celów ich polityki zagranicznej, stanowią także forum wymiany informacji i sprzyjają współpracy. Obecnie obserwuje się dynamiczny rozwój organizacji międzynarodowych, zarówno w sensie ilościowym, jak i jakościowym, jednak to Międzynarodowy Fundusz Walutowy (MFW), Bank Światowy i inne międzynarodowe organizacje finansowe, pełnią kluczową rolę w zakresie zapobiegania i łagodzenia skutków kryzysów finansowych na świecie. Celem artykułu jest przedstawienie roli MFW w przewyżnianiu skutków kryzysu gospodarczego wśród państw grupy PIIGS (Portugalia, Irlandia, Włochy, Grecja, Hiszpania). Analizie zostaną poddane instrumenty, które zostały zastosowane przez MFW wśród tych państw po kryzysowym 2008 roku. Z pewnością rola MFW jest znacząca, ponieważ organizacja ta (zresztą jak i inne) zaciska wokół państw swoisty krąg coraz głębiej idących zależności, poprzez które państwa są bardziej wrażliwe i podatne na zmiany zachodzące w środowisku międzynarodowym z jednej strony, zaś z drugiej udziela państwom niezbędnej pomocy finansowej w sytuacjach kryzysowych.

- dr Karina Jędrzejowska (Uniwersytet Warszawski) - *Ewolucja roli Banku Rozrachunków Międzynarodowych w światowym systemie finansowym*

Specyfika współczesnego systemu finansowego wymaga szerokiej współpracy narodowych agencji regulacyjnych, również w postaci ich uczestnictwa w wyspecjalizowanych międzynarodowych instytucjach finansowych. Mimo że zasięg oddziaływania międzynarodowych instytucji regulacyjnych do niedawna był ograniczony, kryzys 2007-2008 doprowadził do znaczących zmian w tym zakresie, w tym do wzmocnienia roli Banku Rozrachunków Międzynarodowych (Bank for International Settlements – BIS) w międzynarodowym systemie finansowym. Celem wystąpienia będzie przybliżenie specyfiki działania Banku oraz analiza roli BIS w zarządzaniu światowym systemem finansowym.

PANEL FB7 - DYPLMACJA JAKO INSTYTUCJA STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH. CZĘŚĆ II

Sala: 140

Moderator: dr hab. Beata Surmacz (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Dyskutant: dr hab. Hanna Dumała, prof. UMCS

Dyplomacja jako instytucja stosunków międzynarodowych oznacza zbiór reguł, praktyk, formalnych i nieformalnych norm, symbolicznych działań i rytuałów, które standaryzują interakcje pomiędzy aktorami międzynarodowymi, w pierwszej kolejności między państwami. Instytucje społeczności międzynarodowej są wskaźnikami strukturalnych przeobrażeń ładu międzynarodowego (Holsti). Na instytucję dyplomacji oddziałują zmiany parametrów środowiska międzynarodowego, w tym procesy globalizacji i fragmentacji. W konsekwencji mamy do czynienia z hybrydyzacją współczesnej dyplomacji, charakteryzująca się współistnieniem cech dyplomacji westfalskiej oraz nowych cech, które są warunkowane wskazanymi procesami globalizacji i fragmentacji oraz rewolucją informatyczną. Celem panelu jest próba wskazania nowych obszarów badawczych i dyskusja nad aktualnymi problemami rozwoju teorii i praktyki w ramach wskazanych obszarów tematycznych: 1) proces instytucjonalizacji dyplomacji, w tym wskazanie podstawowych zasad warunkujących przebieg tego procesu; 2) czynniki ewolucji instytucji dyplomacji; 3) pluralizacja podmiotów dyplomacji, pojawienie się nowych aktorów działań dyplomatycznych; 4) zmiany zakresu i sposoby wykonywania funkcji dyplomatycznych.

Referenci:

- dr hab. Anna Szczepańska-Dudziak, prof. US - *Dyplomacja ekonomiczna Polski - od powstania do zmian strukturalnych*

Wystąpienie będzie poświęcone polskiej dyplomacji ekonomicznej w latach 2006–2015 oraz zmianom jakie w jej strukturze i celach wprowadził rząd PiS po 2015 r. Podjęta zostanie analiza działalności systemu promocji gospodarki i wsparcia polskich przedsiębiorstw oraz sytuacja instytucjonalno-prawna istniejąca w okresie rozpoczętej w 2006 r. reformy dyplomacji ekonomicznej oraz systemu wsparcia eksportu i polskich inwestycji na światowych rynkach, wymagających działań ze strony polskich władz. Na tym tle autorka podejmie analizę efektywności i skuteczności działań podmiotów odpowiedzialnych za promocję polskiej gospodarki i wsparcie dla przedsiębiorstw, w oparciu o dostępną metodologię badań. Na tym tle zostaną ukazane zmiany jakich w dyplomacji ekonomicznej i służbie zagranicznej, dokonał rząd PiS oraz podjęta zostanie próba oceny ich efektywności.

- dr Monika Szkarłat (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Dyplomacja dla nauki jako nowy wymiar dyplomacji*

Dyplomacja dla nauki obok nauki w dyplomacji, nauki dla dyplomacji stanowi trzeci wymiar dyplomacji naukowej, której celem jest tworzenie lub wspieranie rozwoju powiązań pomiędzy interesami środowisk naukowych i dyplomatycznych oraz nawiązywanie współpracy niosącej korzyści dla obu stron. Dyplomacja dla nauki jest przykładem poszerzania zakresu przedmiotowego i podmiotowego dyplomacji jako instytucji stosunków międzynarodowych. W jej ramach podejmowane są działania mające umożliwić lub ułatwić współpracę międzynarodową środowisk naukowych w celu realizacji założeń strategicznych polityki

w obszarze badań i rozwoju danego państwa lub sprzyjające tworzeniu międzynarodowych zespołów badawczych. Celem referatu jest przedstawienie istoty i specyfiki dyplomacji dla nauki jako wymiaru dyplomacji naukowej. W tym celu analizie zostanie poddana zarówno warstwa podmiotowa, jak i przedmiotowa zjawiska. Ponieważ w realizację dyplomacji dla nauki zaangażowane są różnorodne podmioty (m. in. państwa, organizacje międzynarodowe, podmioty pozarządowe oraz jednostki), posługujące się zróżnicowanym instrumentarium, w analizie zostaną wykorzystane konkretne przykłady strategii i działań dyplomacji dla nauki, przyjmowane i realizowane przez państwa i podmioty niepaństwowe, z uwzględnieniem działań w wymiarze top-down i bottom-up.

- dr Anna Umińska-Woroniecka (Uniwersytet Wrocławski) - *Kultura dyplomatyczna – między unifikacją a dekompozycją*

Kultura dyplomatyczna po raz pierwszy pojawiła się w literaturze stosunków międzynarodowych w latach 60-tych ubiegłego wieku. Od tego czasu podejmowane są próby jej konceptualizacji, które zdaniem Jamesa Der Deriana mogą napotykać na przeszkody wynikające z przekonania o „zbyt rozległym, ambitnym i niepodlegającym weryfikacji polu oddziaływań”. Punktem wyjścia do badania tego fenomenu jest przyjęcie założenia o istnieniu kultury dyplomatycznej. Część autorów pozostaje sceptyczna wobec możliwości wykształcenia elementów kulturowych wspólnych dla członków tej samej profesji, zajmując stanowisko negujące istnienie kultury dyplomatycznej jako wyodrębnionego zbioru określonych praktyk, norm. Za kluczowy argument, przemawiający przeciwko formowaniu kultury dyplomatycznej będzie tu uznawana przynależność dyplomatów do własnych kultur narodowych, i zbyt „płytkie osadzenie” komponentów kultury korporacyjnej, które nie mogłyby ograniczać związków z narodową kulturą. Za dominujące w studiach nad dyplomacją można jednak uznać podejście, zgodnie z którym kultura dyplomatyczna istnieje. Przyjęcie tej supozycji może prowadzić do dalszych pytań o czynniki i procesy scalające określonego rodzaju praktyki, rytuały i normy, znajdujące zastosowanie w działaniach osób zaangażowanych w działalność dyplomatyczną. W tym o możliwość wygenerowania przekonania wśród tych osób o przynależności do grupy, która w płaszczyźnie wspólnych praktyk i norm, manifestowanych w swoich profesjonalnych działaniach, w istocie funkcjonuje w ramach jednej kultury.

PANEL FB8 – INSTYTUCJE MIĘDZYNARODOWE W EUROPIE PÓŁNOCNEJ I ARKTYCE W OBLCZU NOWYCH WYZWAŃ

Sala: 141

Moderator: dr hab. Michał Łuszczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Dyskutant: dr Damian Szacawa (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Wspólna propozycja Sekcji badań Europy Północnej i Sekcji badań regionów polarnych. Celem panelu jest prezentacja i dyskusja wyników badań szeroko rozumianych instytucji międzynarodowych w Europie Północnej oraz w Arktyce w kontekście specyfiki charakteru i skali wyzwań związanych ze strukturalnymi zmianami zachodzącymi w stosunkach międzynarodowych w tych częściach świata. Nowe wyzwania, które pojawiły się w ostatnim czasie na szczeblu regionalnym i subregionalnym na tych obszarach (np. zmiany geopolityczne, napięcia w relacjach między państwami, nowe inicjatywy kooperacji, wielopłaszczyznowe następstwa zmian klimatu) stwarzają silną przesłankę do pogłębionej refleksji na temat: 1) w jakim zakresie i w jaki sposób instytucje międzynarodowe adaptują się do zachodzących zmian, 2) jaką rolę pełnią instytucje międzynarodowe wobec państw oraz systemu międzynarodowego, 3) jakimi koncepcjami oraz narzędziami badawczymi warto się posługiwać w poszukiwaniu miarodajnych odpowiedzi na pytania o znaczenie instytucji międzynarodowych we współczesnym świecie.

Referenci:

- dr Damian Szacawa (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Ewolucja roli struktur współpracy subregionalnej w Europie Północnej w XXI wieku*

Współpraca subregionalna, będąca przedmiotem analizy, jest rozumiana, jako proces regularnych interakcji o charakterze politycznym i ekonomicznym pomiędzy grupą państw sąsiadujących ze sobą. W Europie Północnej do struktur współpracy subregionalnej najczęściej zaliczane są takie instytucje jak: Rada Nordycka (RN), Rada Państw Morza Bałtyckiego (RPMB), współpraca nordycko-bałtycka (NB8), Euroarktyczna Rada Morza Barentsa (ERMB), Bałtycka Rada Ministrów (BRM) i Rada Arktyczna (RA). Celem tego referatu jest analiza porównawcza ewolucji roli struktur współpracy subregionalnej. Ewolucja ta jest następstwem zmiany parametrów środowiska międzynarodowego w skali regionalnej oraz globalnej. W związku z tymi wyzwaniami zasadne jest pytanie: czy struktury te mogą być w dalszym ciągu określane jako „subregionalne silniki Europy Północnej”?

- dr hab. Kazimierz Musiał, prof. UG - *Instytucje miękkiego bezpieczeństwa wobec narastającej niepewności w Europie północnej. Studium przypadku strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego*

Miękkie bezpieczeństwo stało się słowem kluczem do reorganizacji Europy bałtyckiej po zimnej wojnie. Stopniowe porzucanie realistycznego paradygmatu do zrozumienia i wyjaśniania współpracy regionalnej nastąpiło w wyniku nowych narracji i modeli rozwoju, które wypełniły przestrzeń polityczną tej części Europy po 1989 r. Charakterystyczne dla tej nowej sytuacji stały się instytucje propagujące miękkie bezpieczeństwo jako modus operandi nowego regionalizmu. Wśród nich znaleźć można i instytucje trzeciego sektora, szkoły, uniwersytety, osoby prywatne, ale też organizacje transnarodowe, oficjalne organizacje rządowe i subregionalne. W pierwszej dekadzie XXI w. do grupy aktywnych interesariuszy regionalizacji obszaru bałtyckiego dochodzi

Unia Europejska, która w 2006 roku rozpoczyna oficjalną dyskusję nad sposobami pogłębienia relacji i utrwalenia struktur współzależności regionalnej. W 2009 roku przyjęta zostaje strategia UE dla regionu Morza Bałtyckiego (EUSBSR), mieszcząca się cały czas w kategorii instytucji miękkiego bezpieczeństwa. Jako model zarządzania wielopoziomowego strategia ta staje się też próbą zbudowania relacji z Federacją Rosyjską. Po roku 2014 model ten zostaje wystawiony na szczególną próbę. Referat ma na celu przyjrzenie się obecnemu poziomowi realizacji strategii oraz próbę odpowiedzi na pytanie, czy EUSBSR jest w stanie zaradzić narastającej niepewności i zmniejszać poczucie zagrożenia w dziedzinie bezpieczeństwa w Europie nordycko-bałtyckiej.

- mgr Wojciech Szcherbowicz (Uniwersytet Wrocławski) - *Instytucje międzynarodowe w Arktyce jako przejawy procesu konstruowania regionu*

Głównym celem prezentacji jest ukazanie instytucji międzynarodowych w Arktyce jako przejawów procesu konstruowania regionu (ang. region-building process). Autor przedstawi możliwości operacjonalizacji wybranych koncepcji teoretycznych i metod do badania stosunków międzynarodowych w regionie. Podstawę teoretyczną badań stanowi społeczny konstruktoryzm. Pierwszą metodą użytą w pracy jest podejście konstruowania regionu (region-building approach), służące do analizy procesu regionalizacji i idei regionalizmu, zaproponowane przez norweskiego politologa Ivera Neumanna. Drugą metodą badawczą jest analiza dyskursu. Jednym z jej rodzajów jest analiza predykatywna (predicate analysis). Zostanie ona zastosowana do analizy strategii arktycznych. W wyniku tego, możliwe będzie przedstawienie, obecnego w strategiach, obrazu instytucji międzynarodowych w regionie. Refleksje nad przedmiotem pracy zostaną ukazane poprzez próbę odpowiedzi na pytanie, dlaczego instytucje międzynarodowe są przejawem konstruowania regionu. Stanowi to przyczynek do dyskusji o ich roli w omawianym procesie. W zamyśle, badania te mają się przyczynić do lepszego zrozumienia procesu konstruowania regionu w Arktyce. Autor zaprezentuje wstępne wyniki badań z przygotowywanej pracy doktorskiej. Przedstawiane tutaj studium przypadku ma charakter eksploracyjny z możliwością definiowania ogólnych pytań i hipotez do dalszych badań.

- dr hab. Michał Łuszczuk (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Instytucjonalizacja współpracy międzynarodowej w Arktyce w XXI wieku: depolityzacja czy repolityzacja?*

Wpływ zmian klimatu na sytuację międzynarodową w regionie Arktyki od ponad dekady stanowi główny temat debaty politycznej oraz debaty naukowej z zakresu NoSM poświęconych temu regionowi. Z reguły pojawiają się zagadnienia dostępu do zasobów surowców energetycznych, możliwości wykorzystywania arktycznych szlaków żeglugowych, jak również wzrost licznych zagrożeń dla bezpieczeństwa militarnego, ekologicznego oraz bezpieczeństwa jednostki ludzkiej. Zagadnieniem rzadziej podejmowanym jest ewolucja instytucjonalizacji współpracy międzynarodowej w tej części świata, a szczególnie jej dynamika, właściwości oraz kierunki rozwoju. Celem referatu jest podjęcie tego tematu poprzez: (1) analizę zmian kształtu instytucjonalnego wymiaru współpracy międzynarodowej w Arktyce oraz (2) refleksję na temat jej politycznego lub też post-politycznego charakteru.

SESJA PANELOWA V (FC)

miejsce: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Umultowska 89a

PANEL FC1 – KRYTYCZNE STUDIA BEZPIECZEŃSTWA MIĘDZYNARODOWEGO: CASE STUDY

Sala: 133

Moderator: prof. dr hab. Andrzej Gałganek (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)

Dyskutant: dr hab. Jakub Potulski, prof. UG

Temat panelu jest rezultatem konstatacji o braku w polskiej literaturze poświęconej studiom bezpieczeństwa, perspektywy badawczej określanej jako krytyczne studia bezpieczeństwa. Celem panelu jest wprowadzenie do polskich studiów perspektywy krytycznych studiów bezpieczeństwa i odpowiedź na pytanie czy krytyczne studia bezpieczeństwa ukazują drogę wyjścia z impasu związanego z dominującym w studiach tradycyjnych sposobem myślenia o bezpieczeństwie. Chodzi o przedstawienie zawartości (inspiracje, założenia teoretyczne, problemy badawcze, najważniejsi przedstawiciele) poszczególnych nurtów w ramach krytycznych studiów bezpieczeństwa. Przedmiotem prezentacji będą: krytyczna teoria bezpieczeństwa; teoria sekurytyzacji; feministyczne studia bezpieczeństwa; poststrukturalne studia bezpieczeństwa i międzynarodowa socjologia polityczna; postkolonialne studia bezpieczeństwa; green security i in. Liczymy, że obok przedstawienia zawartości poszczególnych nurtów, Autorzy wystąpien dokonają analizy wybranego problemu bezpieczeństwa międzynarodowego w omawianej przez siebie perspektywie jako ilustracji jej krytycznego lub innego potencjału.

Referenci:

- dr Iwona Krzyżanowska-Skowronek (Uniwersytet Jagielloński) - *Pokonać strach – rola instytucji w zapewnianiu bezpieczeństwa z perspektywy studiów krytycznych*

Badania nad bezpieczeństwem, jakie proponują w szerokim rozumieniu tzw. ujęcia krytyczne, to pogłębienie i poszerzenie dotychczasowych analiz, większe zwrócenie uwagi na kontekst historyczno-społeczny czy jednostkę, od której wychodzi

potrzeba bezpieczeństwa. Dzięki nim zyskujemy m.in. możliwość analizy co i dlaczego uznajemy za zagrożenia, jak ewoluuje nasze ich postrzeganie oraz jakie podejmujemy próby uwolnienia się od tego co budzi w nas strach. Chciałabym pokazać jak obecnie interpretowana jest rola instytucji w zapewnianiu bezpieczeństwa międzynarodowego, głównie z perspektywy tzw. szkoły walijskiej i paryskiej. Wykorzystując nowe narzędzia i koncepcje, np. Jefa Huysmana można przedstawić bezpieczeństwo jako logikę myślenia, specyficzny dla danej społeczności zespół reguł definiujących praktyki bezpieczeństwa. Najpowszechniejsza narracja dyktuje co uznawać za zagrożenia, tworząc nasze wyobrażenia nt. bezpieczeństwa międzynarodowego. Jaka jest w tym rola instytucji międzynarodowych, w jakich relacjach pozostają w nich poszczególni aktorzy, jak ich język odwzorowuje ich sytuację bezpieczeństwa, jak dokonuje się dystrybucja strachu i niepewności? Te pytania pociągają za sobą kolejne, prezentowane przez podejście Roberta Coxa – dlaczego i w czym interesie obowiązuje nadal koncepcja bezpieczeństwa oparta na sile i strachu, choć instytucje tworzone były na ideach zapewniania bezpieczeństwa przez współpracę, zbiorowe bezpieczeństwo - na zaufaniu i uznaniu, że moje bezpieczeństwo zależy od bezpieczeństwa innych? Czy w ramach tego zinstytucjonalizowanego pokonywania strachu interesuje nas bezpieczeństwo innych? Jak definiują nas nasze koncepcje bezpieczeństwa – kim jesteśmy – w świetle tego jak pokonujemy nasz strach przed innymi?

- dr Anna Moraczewska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Instytucjonalizacja zarządzania ryzykiem w środowisku międzynarodowym*

Udzielanie gwarancji bezpieczeństwa przez państwa czy organizacje międzynarodowe staje się coraz bardziej problematyczne wobec wielu niepewności i trudności w przewidywaniu kluczowych wyznaczników przyszłego środowiska międzynarodowego w perspektywie długoterminowej. Nawet głowa państwa USA postrzeganego nadal jako gwaranta bezpieczeństwa międzynarodowego, jest zmienna w swoich wypowiedziach i zaskakująca dla międzynarodowej dyplomacji. Z początkiem XXI wieku różne organizacje zaczęły zwracać uwagę na zagrożenia, które wymagają działań zapobiegających ich rozwojowi i/lub minimalizujących ich skutki. Szczególnie dotyczyło to zmian klimatu i ataków terrorystycznych. Obecnie podmioty te „mówią” też o potencjalnych zagrożeniach, których nie da się wyeliminować. Można jedynie unikać ich lub dążyć do wzrostu odporności systemu. Kategoria ryzyka, oparta na teoriach decydowania, prawdopodobieństwa i zarządzania, stała się coraz częstszym przedmiotem analiz i raportów różnych instytucji, mających na celu wskazanie konieczności podjęcia współpracy na poziomie międzynarodowym i ponadnarodowym w dziedzinie zarządzania różnymi ryzykami, przed którymi stoi współczesna społeczność międzynarodowa. W referacie zostaną zaprezentowane trzy wybrane organizacje - ONZ, OECD oraz UE, które podjęły takie działania „włączając” ryzyko w swoje struktury organizacyjne, operacyjne i prawne.

- dr hab. Jolanta Bryła, prof. UAM - *Bezpieczeństwo kosmiczne w świetle teorii sekurytyzacji*

Celem referatu będzie ukazanie na przykładzie rozwijającego się bezpieczeństwa kosmicznego, procesu, w ramach którego wybrane zagrożenia są włączane do sfery bezpieczeństwa, oraz próba odpowiedzi na pytanie, kto o tym decyduje, dlaczego i z jakim skutkiem. Teoria sekurytyzacji, poszerzając bezpieczeństwo o nowe sektory i aktorów, ogranicza je równocześnie do kwestii związanych z przetrwaniem. Szkoła kopenhaska, w ramach której rozwijana jest teoria sekurytyzacji, wyznacza pięć kategorii bezpieczeństwa: militarne, polityczne, ekonomiczne, społeczne i środowiskowe. Każde z nich jest dziś zależne od elementów infrastruktury rozmieszczonej w kosmosie i gwarancji niezakłóconego dostępu do przestrzeni kosmicznej, składającego się na bezpieczeństwo kosmiczne, przy rosnącej liczbie zagrożeń i podmiotów aktywnych w kosmosie, co po części pozwala wyjaśnić powody włączania związanych z tym zagrożeń do sfery bezpieczeństwa, czyli ich sekurytyzacji.

- dr Jeroen van den Bosch (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Tyrants & Terror: Regime Type, "State" Terror & Terrorism*

Few terrorism studies include state terror as an integral part of 'terrorism.' This paper will present a more integrated approach on how to place "state" terror within a larger framework of repression and terrorism, but will go even a bit further by focusing on actors beyond the state. Dictatorships instrumentalize states to stay in power, but neither serve the state nor have its legitimacy. By letting go of 'state'-ness and redirecting the focus to political regimes in critical terrorism studies, the author hopes to gain new perspectives on the phenomenon.

- dr Samanta Kowalska (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) - *Non-State Terrorist Actors – zagrożeniem i destabilizatorem stosunków międzynarodowych*

Zakres podmiotowy prawa międzynarodowego ulega nieustannym przeobrażeniom. Na forum międzynarodowym pojawiają się gracze, aktorzy pozapaństwowi (non-state actors) o coraz większej możliwości oddziaływania. Wśród podmiotów o szczególnej dynamice i amorficzności znajdują się organizacje terrorystyczne. Przemoc terrorystyczna objawia się w coraz bardziej wyrafinowanych i bezwzględnych formach. Terrorystyci działając w sposób bezpośredni lub zakamuflowany stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa jednostek, funkcjonowania organów państwowych, organizacji międzynarodowych. Terroryzm jest zagrożeniem dla ładu międzynarodowego, generuje punkty zapalne, wywołuje lub pogłębia kryzysy dyplomatyczne. Pandemonium terroryzmu powoduje wprowadzanie nowych środków bezpieczeństwa, przepisów oraz procedur ochronnych. W niniejszym referacie zostaną przedstawione wybrane regulacje prawa międzynarodowego w celu skutecznej i efektywnej profilaktyki oraz prewencji terroryzmu.

PANEL FC2 – INTERNATIONAL COURTS: FUNCTIONING, EFFECTIVENESS AND ROLE IN THE CONTEMPORARY INTERNATIONAL RELATIONS

Sala: 134

Moderator: dr hab. Rafał Ożarowski, prof. WSAiB

Dyskutant: dr hab. Anna Potyrała, prof. UAM

The meaning and role of international courts evolved in the XXI Century especially. Currently they are immanent part of international system. World community pressure to judge all the international crimes like acts of terrorism, war crimes and genocide brought about establishment not only ad hoc tribunals but also a International Criminal Court (ICC) as permanent working institution. The creation of semi-international courts like (Special Tribunal for Lebanon - STL or Special Tribunal for Sierra Leone) is another valuable solution in the international law. However there are many problematic issues concerning their functioning, effectiveness and the role in international relations. One of the issue is reluctant attitude of many states, especially these ones pretending to become a regional or super power, to international courts' functioning and their jurisdiction. Russia, US or China are not signatories of ICC founding treaty. It casts a shadow on the whole idea of ICC and another international courts.

Referenci:

- dr Dorota Heidrich (Uniwersytet Warszawski) - *Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office for Kosovo as a transitional justice mechanism*

The Specialist Chambers and Specialist Prosecutor's Office (SCSPO) for Kosovo were created by means of Kosovo law in 2015 as an institution of judicial system of Kosovo and yet of fully international character and operating outside of Kosovo jurisdiction. By and large it is mandated to prosecute cases of grave human rights abuses committed on the territory of Kosovo or initiated on its territory between 1998 and 2000 by Kosovo or Former Yugoslavia nationals. This paper claims that SCSPO is a class of its own and a new type of international jurisdiction, however it may be deemed to commit the mistakes of other international courts and tribunals responsible for the prosecution of individuals. SCSPO should be perceived as part of transitional justice (or Dealing with the Past, as it is called in Kosovo) strategy. But will it be able to meet the challenge? Will its actions lead to further reconciliation or rather will be hijacked by political spoilers of the reconciliation process?

- dr hab. Rafał Ożarowski, prof. WSAiB - *Special Tribunal for Lebanon - International Court established for carrying out the investigation in internal case. The results of activity*

Special Tribunal for Lebanon (STL) has been established for carrying out the investigation in the case of killing of Rafik Hariri - prime minister of Lebanon. It has been based on a new formula of International Courts (Mixed Tribunals) in which part of tribunal is represented by international judges and the other part is represented by judges of state which the case is concerned. After a years of prosecution a few members and persons connected with Lebanese Shia organisation Hizballah has been accused of assassination R. Hariri. However before the prosecution has been initiated they escaped outside the territory of Lebanon and for this reason tribunal judged them in absentia. Tribunal and prosecutor touched also a 'Syrian link' as Syrian intelligence allegedly participated in assassination of former prime minister of Lebanon what was a very sensitive issue. In the paper Author would like to explain the overall idea of STL, the up-to-date results of its activity and the whole political confusion on the stage of Lebanon referred to the case of establishment the STL.

- dr hab. Magdalena Bainczyk (Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego) - *National constitutional courts vs. jurisprudence of international tribunals*

In connection with the ongoing process of judicialisation, courts, including international tribunals, are playing an increasingly important role in shaping contemporary domestic and international relations. However, the influence of international tribunals depends not only on the content of international agreements, which constitute the basis for their functioning and on the number of parties to such agreements, but also on the solutions of national constitutional law. Because it is the national constitutional law that determines the place of international law in the national legal order, and indirectly the effectiveness of decisions of international courts. On the other hand, national constitutional law is subject to interpretation by the national constitutional court. As a rule, the latter is reluctant to give up the monopoly of having the final say in legal disputes, very often with a significant political dimension, in a given country. Therefore, the reception of international tribunals in the jurisprudence of national constitutional courts has a significant impact on the actual importance of international tribunals in multi-tiered legal systems. The paper will focus on the verification of the above thesis by referring to examples of the jurisprudence of constitutional courts, with a special reference to the German Constitutional Court.

- dr Beata Bochorodycz (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) - *Going to Court to Challenge Foreign Policy of Tokyo and Washington: Legal Battles of Okinawa Governors Against US military Bases in Okinawa*

Okinawa prefecture has been a site of the US military bases since the end of the Asia Pacific War, which was enhanced and solidified further by the US-Japan security treaty signed in 1952. Great majority of local citizens has objected to the presence of

US military facilities in the prefecture, staging protests, and demonstrations, organizing variety of actions. The return of Okinawa to Japan in May 1972 has not changed the situation. Since then consecutive governors has engaged in the base politics, openly opposing or passively affirming the US facilities. The present anti-base governor Onaga Takeshi has brought up a new crisis in the US-Japan relations, when he revoked the permit for the landfill for the new military bases in Henoko, the northern part of the Okinawa main island, where the troublesome US Marine Corps Air Station Futenma (MCAS Futenma) is to be transferred. The central government filed a lawsuit against the governor soon after, which began a new stage of the legal battles of the prefectural governor with central authorities in Tokyo. Furthermore, Governor Onaga has been seeking also means for a legal battle in the US against the US government's approval of the new construction in Henoko, which would endanger a protected species of Dugong. Onaga's strategies to obstruct and delay decisions of the Tokyo and Washington follow in fact patterns established by former anti-base Governor Ōta Masahide in the 1990s, as well as by some civic environmental groups, who won their case against Henoko in the US District Court in California in 2008. The paper will discuss the legal battles of Okinawa governors (Onaga and Ōta) and the political implications of their actions for the US-Japan alliance.

PANEL FC3 - INSTYTUCJONALIZACJA WSPÓŁPRACY ROZWOJOWEJ

Sala: 136

Moderator: dr Mateusz Smolaga (Uniwersytet Szczeciński)

Dyskutant: dr Karina Jędrzejowska (Uniwersytet Warszawski)

Panel poświęcony procesom tworzenia się i rozwijania struktur międzynarodowych ułatwiających zarządzanie współpracą rozwojową. Celem jest przegląd regionalnych i globalnych instytucji, które włączają się w działania na rzecz eliminacji niepożądanych zjawisk społeczno-gospodarczych w krajach rozwijających się i państwach przechodzących transformację. Istnienie tego typu struktur międzynarodowych ułatwia państwom-donorom dotarcie do nowych odbiorców, pozwala efektywniej wykorzystywać środki finansowe czy też nawet umożliwia samo podjęcie tego typu aktywności. Jednak omawiane instytucje są także nośnikiem promocji określonych wizji kooperacji rozwojowej, a nawet środkiem ułatwiającym osiągnięcie określonych interesów politycznych i gospodarczych. Podczas debaty w panelu uczestnicy mogą pokusić się o odpowiedź na pytanie czy wzrastające współdziałanie pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami międzynarodowymi (OECD, System Narodów Zjednoczonych, UE) oraz starania na rzecz regulacji różnych aspektów współpracy rozwojowej oznaczają, że mamy do czynienia z reżimem/reżimami międzynarodowymi. Interesujące mogą być też rozważania odnośnie wpływu Celów Zrównoważonego Rozwoju na zachowania aktorów systemu pomocowego.

Referenci:

- mgr Magdalena Kania (Uniwersytet Jagielloński) - *Rola Komisji Europejskiej w instytucjonalizacji zdecentralizowanej współpracy na rzecz rozwoju. Między ambicjami a rzeczywistością*

Koncepcja zdecentralizowanej współpracy na rzecz rozwoju pojawia się na forum UE w 1998 roku, choć pierwsze nawiązania widoczne są już w Porozumieniu z Lome (1989) oraz we wsparciu finansowym mikro-projektów między regionami z państw UE, a państwami rozwijającymi się od połowy lat 70. Pomimo jednak regularnego nawiązywania do koncepcji zdecentralizowanej współpracy, podejście UE w tym zakresie jest niejednoznaczne. Po pierwsze, koncepcja odnosi się do zbyt szerokiego spektrum aktorów. Po drugie, brak jest wyraźnie określonego rozdziału roli rządów lokalnych z państw tzw. Południa i Północy. Po trzecie, brak jest koherentnej wizji UE. W oparciu o Konsensus Europejski ws. Rozwoju oraz kolejne dokumenty potwierdzające uznanie rządów lokalnych jako istotnych aktorów, KE zaangażowała się we wspieranie zdecentralizowanej współpracy w czterech wymiarach: (1) strategiczne uznanie wyjątkowej roli rządów lokalnych, (2) wymiar finansowy, (3) wymiar polityczny, (4) partnerstwo strategiczne. Artykuł podejmuje się analizy powyższych wymiarów w świetle ich skuteczności. Celem jest analiza roli KE we wspieraniu zdecentralizowanej współpracy między władzami lokalnymi z państw UE a władzami lokalnymi w państwach partnerskich. Główny argument artykułu opiera się na założeniu, że ze względu na istotną rolę polityki rozwojowej w agendzie międzynarodowej, KE wykazuje tendencje ku dostosowaniu się do norm międzynarodowych, tym samym promując inkluzywne i partycypacyjne środowisko dla nowych aktorów. Jednocześnie, pomimo wielowymiarowego rozwoju kanałów kooperacji z lokalnymi rządami, podejście KE dalekie jest od konsekwencji oraz klarownej, długoterminowej strategii. Artykuł stosuje analizę relewantnych dokumentów UE, uzupełnionych przez wywiady przeprowadzone w instytucjach europejskich (lipiec 2018).

- dr Mateusz Smolaga (Uniwersytet Szczeciński) - *Regionalne systemy współpracy rozwojowej*

Współpraca rozwojowa postrzegana jest jako trwały element relacji między globalną Północą a Południem. Ten typ współdziałania międzynarodowego wspierany jest na poziomie ogólnoświatowym zarówno przez Organizację Narodów Zjednoczonych, jak i Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, w ramach której działa Komitet Pomocy Rozwojowej. Obie organizacje (ONZ i OECD) stanowią filary globalnego systemu pomocy rozwojowej, przyczyniając się tym samym do stymulacji i koordynacji działań zaangażowanych aktorów. Jednak wymienione struktury wielostronne nie są jedynymi, które ułatwiają państwom działania prorozwojowe. Celem wystąpienia jest zwięzła charakterystyka instytucji międzynarodowych, które powstały w niektórych regionach/subregionach, aby zarządzać procesami współpracy rozwojowej (niesienie pomocy w określonej części świata lub chociażby współdziałanie z dawcami zewnętrznymi). W badaniu rozpatrywane będą perspektywy: Unii Europejskiej, Ameryki Łacińskiej i Karaibów, Afryki Subsaharyjskiej oraz Azji Południowo-Wschodniej. Prezentacja będzie starała się odpowiedzieć na pytanie o to, w którym regionie instytucje są najbardziej aktywne w porządkowaniu współpracy rozwojowej swych członków.

Rozpatrywane w niej są również propozycje dalszych wzmocnień instytucjonalnych i możliwości wymiany doświadczeń pomiędzy różnymi częściami globalnego Południa. Podczas wystąpienia zweryfikowana zostanie hipoteza głosząca, że tworzenie i dalsze wzmocnianie regionalnych systemów współpracy rozwojowej jest sposobem na zwiększenie efektywności globalnego środowiska pomocowego i tym samym bardziej sprawne zwalczanie problemów społeczno-gospodarczych globalnego Południa.

- dr Joanna Goćłowska-Bolek (Uniwersytet Warszawski) - *Understanding the role of the IMF in developing countries: institutional and political economy approaches*

As originally envisaged, the International Monetary Fund (IMF) had three main functions: it served as an adjustment agency providing advice on balance of payments policy, a financing agency providing short-term liquidity to countries encountering balance of payments problems and finally as an agent for managing the Bretton Woods international monetary system. However, after the early 1970s, the IMF lost most of its systemic role. The rules of the system of which the IMF was guardian have been adapted to reflect the changing nature of the world economy. Parallel with the reform on global financial architecture, the IMF was gaining another role as it became heavily involved with lending to developing countries, and then countries in transition (CITs). By strengthening its concessional programs to support growth and poverty reduction policies for developing countries, the IMF has entered into an area different in several respects from its traditional stabilization programs. The article identifies megatrends that influence the role of international financial institutions today, with a special focus on their character in developing countries in the globalizing, analyses the IMF's today's significance and poses some predictions, also in the face of new institutional initiatives launched in developing countries.

- dr Marcin Fataliński (Uniwersytet Jagielloński) - *Ways of Development in Latin America: from Alliance for Progress to Neoliberalism (Zagadnienie rozwoju w Ameryce Łacińskiej: od Sojuszu dla Postępu do neoliberalizmu)*

Latin America emerged as strategically crucial and "vulnerable" area after the Second World War. Underdevelopment and growing aspirations of Latin American societies made the area especially responsive to radical economic and political solutions. Since the region remained U.S. sphere of influence, the United States and Latin American reformists tried to address the challenge of development. The decades of the 1950s and 1960s were dominated by models of development that focused on a state as a main architect of modernization process and economic growth. The policy of Import Substitution Industrialization and the Alliance for Progress were the most representative models of the state-led development. Since that concept failed and disappointed Latin Americans, neoliberal model dominated debate and policy in the next decades. Neoliberal ideas of a free market and deregulation did not satisfied Latin American expectations though. The question of development in Latin America is still crucial for political and social stabilization of the whole hemisphere. For that reason, we need to analyze advantages of both models and obstacles that Latin American nations faced in the process of applying various socioeconomic solutions.

PANEL FC4 – INSTITUTIONALIZATION OF REGIONAL INTEGRATION IN SOUTH AND EAST ASIA – COMPARATIVE PERSPECTIVE

Sala: 137

Moderator: mgr Barbara Kratiuk (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: mgr Aleksandra Jaskólska (Uniwersytet Warszawski)

The regions of South and East Asia have been integrating for years. Last year ASEAN celebrated its' 40th anniversary, SAARC has turned 33 this year. And yet the regional cooperation and the level of institutionalization in those regions remains so different. South Asia remains the least integrated region in the world, while some are comparing ASEAN to EU. Northeast Asia remains as divided as ever, joining only in economic cooperation. The aim of this panel will be to answer the key questions about regional integration and institutionalization of South and East Asia: What are the factors which have influence on those processes? What are the possibilities for future institutionalization of regional integration? Which theories of IR are capable to explain the reasons for lack of well working/successful cooperation? What are the main obstacles for integration? Is further integration possible?

Referenci:

- mgr Barbara Kratiuk (Uniwersytet Warszawski) - *ASEAN Security community: integration and enmeshment as elements of non-traditional security*

ASEAN has been working to create a security community for years to ensure peace and stability in the region of Southeast Asia. As Amitav Acharya writes, security community is usually created in opposition to an outside actor. Yet ASEAN is attempting to build the security community based on common values and, more importantly common goals. The project has seen enough success, that ASEAN is attempting to draw great and regional powers, such as India or China, into the community. The research puzzle here is as follows: ASEAN has build a security community among so many divisions and is trying to enlarge it using an omni-directional enmeshment strategy.

- mgr Aleksandra Jaskólska (Uniwersytet Warszawski) - *Role of India in the institutionalization of regional integration in South Asia*

Main aim of my paper is to analyse role of India in the institutionalization of regional integration in South Asia. According to World Bank, South Asia is one of the least integrated regions in the world. How and to which extent India can change current situation and speed-up process of integration in the region? I will analyse factors which have influence on the Indian policy towards institutionalization of regional integration in South Asia. For example: rising role of China in South Asia; One Belt One Road Initiative; India-Pakistan relations; India's foreign aid to South Asia etc.

- mgr Simant Shankar Bharti (Uniwersytet Warszawski) - *Strengthening the Partnership between EU and South Asia: A Contemporary Debate*

The EU-South Asia relationship is very old but under the EU's development cooperation before 1990, they do not have a much focus in the South, which is emerging as the fastest growing region in the world. The debate of the paper is covering into three parts; the first part is tracing South in EU's foreign policy and focused area of engagement. The EU has wanted a vital presence in that region and EU-South Asia strengthening their partnership in the different area of engagement e.g. development, civil aviation, Sustainable Development and so on. The second part of the paper has covered the importance and interest of South Asia for EU. The final part of the paper concern about the contemporary debate over the challenges and prospects for the EU. The paper will trace South Asia in the EU policy from the development perspectives and paper will analyse 'why is South Asia an important region for EU and is there any challenges?'

PANEL FC5 – STRATEGIE INSTYTUCJONALNEGO RÓWNOWAŻENIA W REGIONIE INDO-PACYFIKU

Sala: 138

Moderator: prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski), dr hab. Jakub Zajączkowski (Uniwersytet Warszawski)

Dyskutant: prof. dr hab. Edward Haliżak (Uniwersytet Warszawski)

Celem panelu jest ukazanie eksplanacyjnych korzyści koncepcji instytucjonalnego równoważenia, które polega na instrumentalnym wykorzystaniu wielostronnych instytucji przez dane mocarstwo do powstrzymania i ograniczania siły i wpływu innych mocarstw. To użyteczne narzędzie analizy wywodzi się z syntezy neorealizmu i neoliberalizmu. Stosunki międzynarodowe w regionie Indo-Pacyfiku charakteryzuje wysoki poziom ekonomicznych współzależności i pluralizm instytucji regionalnych, na bazie których tworzone są liczne instytucje ekonomicznej współpracy regionalnej. Podobna tendencja rozwojowa ma miejsce w sferze bezpieczeństwa, gdzie obserwuje się liczne inicjatywy na rzecz tworzenia formalnych i nieformalnych instytucji. Taki pluralizm instytucjonalny na tym obszarze skłania do postawienia pytania o genezę, motyw i cele ich tworzenia przez mocarstwa regionalne. Jako kolejne, ważne jest pytanie o to, w jakim zakresie te instytucje są komplementarne i konkurencyjne. Dla realizacji założonego celu niezbędne będzie zbadanie w jakim stopniu instytucjonalne równoważenie jest obecne w regionalnych strategiach państw ASEAN, USA, Chin, Japonii i Indii oraz Australii.

Referenci:

- dr Marcin Grabowski (Uniwersytet Jagielloński) - *Rozwój instytucji regionalnych w regionie Azji i Pacyfiku: Analiza porównawcza region w Azji Wschodniej i Basenu Pacyfiku*

Głównym celem wystąpienia jest analiza instytucjonalizacji regionu Azji i Pacyfiku. W tym kontekście skupiono się na istniejących dychotomiach/rywalizacji pomiędzy integracją regionalną Azji Wschodniej (ASEAN, ASEAN+3, Szczyt Azji Wschodniej, RCEP) oraz międzyregionalną/trans-regionalną Azji i Pacyfiku (APEC, TPP/TTP-1). Dychotomia ta będzie też obrazowana poprzez rywalizację pomiędzy USA i Chinami, która ma też odniesienie do kształtu instytucjonalnego, członkostwa oraz działań wymienionych wyżej organizacji. Jako podstawę teoretyczną do analizy przyjęto teorię neofunkcjonalną oraz realizm strukturalny (w kontekście porównawczym). Analiza funkcjonalna, historyczna oraz analiza dokumentów zostaną zastosowane jako metody badawcze.

- dr Łukasz Gołota (Uniwersytet Warszawski) - *Rola i znaczenie prowincji Chin w procesie ekonomicznego rozwoju*

Dynamiczny rozwój gospodarczy Chin w ostatnich dziesięcioleciach stanowi bezprecedensowy przykład przemian, nienotowany w takiej skali w historii. Rozwój ten postrzegany jest zazwyczaj jako zbiorowy wysiłek całego państwa i rzadko kiedy badany jest z punktu widzenia jego poszczególnych części. Tymczasem znaczna część wzrostu gospodarczego jest generowana przez niewielką liczbę nadmorskich prowincji i zurbanizowanych obszarów miejskich. Celem wystąpienia jest zaprezentowanie różnic rozwojowych i rzeczywistych osiągnięć gospodarczych z punktu widzenia poszczególnych prowincji.

- dr hab. Jakub Zajączkowski (Uniwersytet Warszawski) - *Znaczenie nieformalnego sojuszu QUAD dla regionalnej równowagi sił w regionie Indo-Pacyfiku*
- mgr Tomasz Łukaszuk (Uniwersytet Warszawski) - *Rola Indii w kształtowaniu morskiej regionalnej równowagi sił w regionie Indo-Pacyfiku*

- mgr Rafał Ciastoń (Akademia Sztuki Wojennej) - *Od Hollywood do Bollywood. Koncepcja Indo- Pacyfiku jako próba równoważenia Chin*

Zmiana nazwy amerykańskiego Dowództwa Pacyfiku na Dowództwo Indo-Pacyfiku, która dokonana się 30 maja 2018 r., najdobitniej świadczy o tym jak zmienia się amerykańska percepcja środowiska bezpieczeństwa tego regionu. Koncepcja Indo-Pacyfiku zastępuje administracji prezydenta D. Trumpa koncepcję obrotu ku Azji B. Obamy. Postrzegając Chiny jako strategicznego rywala, co zostało zasygnalizowane zarówno w narodowej strategii obronnej jak i narodowej strategii bezpieczeństwa, Stany Zjednoczone starają się i będą się starać ograniczać chińskie wpływy poprzez wzmacnianie zarówno formalnie istniejących sojuszy, jak i więzi z państwami występującymi w roli strategicznych partnerów – przede wszystkim Indiami i Wietnamem. Poniższy artykuł będzie stanowił próbę analizy militarnego wymiaru rysującej się potrzeby zbliżenia USA z Indiami oraz traktowania Indo-Pacyfiku jako jednego teatru operacyjnego, szczególnie w kontekście pogarszającej się sytuacji bezpieczeństwa na Morzu Południowochińskim i postępującej chińskiej militaryzacji tego regionu.

PANEL FC6 – MIĘDZYNARODOWE REŻIMY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Sala: 139

Moderator: dr hab. Agata Ziętek, prof. UMCS

Dyskutant: dr hab. Wiesław Lizak (Uniwersytet Warszawski)

Reżimy międzynarodowe są formą instytucji międzynarodowej. Służą rozwojowi współpracy między suwerennymi państwami w określonych wąskich obszarach stosunków międzynarodowych. Celem panelu jest analiza współpracy państw, w tym: tworzenie zasad, standardów, podejmowanie działań, w obszarze kultury i dziedzictwa kulturowego.

Referenci:

- dr Hanna Schreiber (Uniwersytet Warszawski) - *(Nie)zrównoważone reżimy ochrony kultury na arenie UNESCO: autoetnografia w praktyce stosunków międzynarodowych*

Wystąpienie oparte jest na doświadczeniach (współ)pracy referentki w ramach różnorodnych organów i instytucji związanych z ochroną niematerialnego dziedzictwa kulturowego: na poziomie krajowym (Rada ds. Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego przy MKiDN, organizacje pozarządowe, społeczność lokalna) oraz międzynarodowym (UNESCO: Sekretariat Konwencji 2003 w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, forum NGOów akredytowanych przy Konwencji, członek delegacji na Zgromadzenia Ogólne Państw-Stron Konwencji 2003 oraz Komitetu Międzyrządowego Konwencji 2003). Metoda autoetnograficzna analizowana jest jako klucz do praktyki stosunków międzynarodowych oraz sposób na ujawnienie (nie) zrównoważonego rozwoju każdego reżimu ochrony kultury.

- mgr Dorota Jurkiewicz-Eckert (Uniwersytet Warszawski) - *UE wobec dziedzictwa kulturowego: nowe trendy, nowe dyskursy i działania*

Polityka kulturalna UE wobec dziedzictwa kulturowego Europy, której zakres i charakter określa Art.167 TFUE, jest zjawiskiem dynamicznym i podlega ewolucji pod wpływem szeregu czynników wewnątrz UE, jak i czynników dla niej zewnętrznych. Zmianie podlega także wybór głównych osi narracyjnych, które UE rozwija w celu uzasadnienia swojego zaangażowania w obszarze, który pozostaje w wyłącznej kompetencji Państw Członkowskich, a Unia ma w nim jedynie kompetencje uzupełniające i wspierające. Celem referatu jest prezentacja charakteru i zakresu dokonujących się w latach 2014-2018 zmian i ich wpływu na kierunki rozwoju polityki kulturalnej UE w obszarze dziedzictwa kulturowego. Referat odnosi się także do najnowszych i najważniejszych działań Unii w tym zakresie, w tym m.in. do Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego, Nowej Agendy dla Kultury, a także wskazuje na pozycję dziedzictwa kulturowego jako jednego z głównych obszarów zaangażowania UE w międzynarodowe stosunki kulturalne.

- dr Małgorzata Eysymontt (Uniwersytet SWPS) - *Rola Polski w tworzeniu międzynarodowego reżimu ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego a zabezpieczanie interesów narodowych - równowaga czy równia pochyła?*

Od 2011 r. Polska jest stroną Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego z dnia 17 października 2003 r., która weszła w życie z dniem 20 kwietnia 2006 r. Konwencja ta stanowi wyraz pierwszej sformalizowanej formy współpracy suwerennych państw, mającej na celu stworzenie międzynarodowego reżimu dziedzictwa kulturowego o specyficznych cechach charakterystycznych. Dzięki niej państwa-sygnatariusze stworzyły ramy instytucjonalno-prawne, administracyjne oraz finansowe służące ochronie i promocji najważniejszych dla nich niematerialnych wartości i dóbr narodowych (w tym tradycyjnego rzemiosła i rękodzieła), podkreślających ich indywidualność i wyjątkowość. Dzięki uczestnictwu w tej współpracy Polska zyskała możliwość zacieśnienia więzi z innymi państwami, ale przede wszystkim promocji własnej kultury, tradycji i obyczajów na arenie międzynarodowej. Niemniej jednak, zdziwienie budzi fakt, że pomimo opracowania krajowej listy niematerialnego dziedzictwa kulturowego, na dwóch międzynarodowych listach niematerialnego dziedzictwa kulturowego i w rejestrze dobrych praktyk wciąż brak jest obecności elementów polskich. Pojawia się zatem pytanie, jaka jest rola Polski w tej specyficznej współpracy międzynarodowej oraz na ile jest ona zdolna do tego, by efektywnie promować swoją kulturę na forum międzynarodowym? Czy taka działalność powinna znajdować się na liście jej priorytetów oraz dlaczego aktywność Polski w tym obszarze jest obecnie niedostateczna?

- dr Grzegorz Gil (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) - *Reżim ochrony dóbr kultury w razie konfliktów niepaństwowych*

Przyjęta w 1954 roku konwencja haska wprowadziła reżim ochrony dóbr kultury w sytuacji konfliktów zbrojnych. Autor koncentruje się na jego zastosowaniu w odniesieniu do kategorii konfliktów niepaństwowych i międzynarodowych, których częstą ofiarą padają współcześnie dobra kultury. Źródłami tego reżimu jest m.in. wspomniana konwencja, II protokół do konwencji genewskich oraz prawo zwyczajowe konfliktów zbrojnych. Artykuł różnicuje zakres obowiązywania tego reżimu według kryterium specyfiki konfliktu oraz charakteru aktora niepaństwowego, biorąc pod uwagę kilka współczesnych przypadków.

- dr hab. Agata Ziętek, prof. UMCS - *Morze Południowochińskie w reżimie ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego*

Morze Południowochińskie jest i było ważnym morskim szlakiem komunikacyjnym. Liczne skały podmorskie oraz tajfuny nawiedzające ten rejon sprawiły, że żeglowanie było dość ryzykownym, często tragicznie kończącym się zadaniem. Dno akwenu stało się miejscem spoczynku licznych statków oraz ich ładunków. Bez wątpienia Morze Południowochińskie posiada znaczące zasoby i ma istotne znaczenie dla archeologii podwodnej. Wszystkie ślady ludzkiej egzystencji pod wodą, które mają sto lat lub więcej, są chronione przez Konwencję UNESCO w sprawie ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego. Konwencja ma na celu zapobieganie niszczeniu lub utracie informacji historycznych i kulturowych oraz grabieży. Pomaga państwom stronom chronić podwodne dziedzictwo kulturowe za pomocą międzynarodowych ram prawnych. Spory terytorialne na Morzu Południowochińskim, brak zgody odnośnie suwerennej zwierzchności, bez wątpienia utrudniają również współpracę w obszarze ochrony podwodnego dziedzictwa kulturalnego. Celem prezentacji jest analiza działań Chin oraz potencjalnej współpracy państw Azji Południowowschodniej w dziedzinie ochrony podwodnego dziedzictwa kulturowego. Interesujące jest zwrócenie uwagi jak Chiny wykorzystują historię aby uzasadnić włączenie akwenu i państw Azji Południowowschodniej w inicjatywę Morskiego Jedwabnego Szlaku. Starają się też wpisać Szlak na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO.

PUBLIKACJE POKONFERENCYJNE

Uczestników konwencji zainteresowanych umieszczeniem w publikacji pokonferencyjnej artykułów bazujących na wystąpieniach prosimy o nadesłanie ich w nieprzekraczalnym terminie 21 stycznia 2019 roku na adres: publikacja@ptsm.edu.pl. Teksty zostaną opublikowane po pozytywnej recenzji. Artykuły przesłane w języku angielskim będą miały szansę zostać opublikowane w jednym z zagranicznych wydawnictw akademickich. Teksty w języku angielskim mogą bazować na wystąpieniach wygłoszonych w trakcie konwencji w tym języku lub w języku polskim. Artykuły przygotowane w języku polskim ukażą się tradycyjnie w publikacji Wydawnictwa Rambler. Szczegółowe wymogi redakcyjne zostaną przesłane po konwencji.

KOLEJNA KONWENCJA

IX Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych odbędzie się w dniach 7-8 listopada 2019 r. w Warszawie.

O WYDZIALE

Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Poznaniu należy do najlepszych jednostek naukowych w Polsce. W 2012 r. kierunek politologia prowadzony przez WNPiD UAM znalazł się wśród 25 najlepszych kierunków w Polsce. W 2016 r. kierunek zarządzanie państwem uznany zaś został za „studia z przyszłością” w ogólnopolskim programie akredytacyjnym, a rok później dołączyły do niego kierunki dziennikarstwo i komunikacja społeczna oraz bezpieczeństwo narodowe.

Obecnie Wydział prowadzi studia na pięciu kierunkach: politologii, stosunkach międzynarodowych, dziennikarstwie i komunikacji społecznej, bezpieczeństwie narodowym oraz zarządzaniu państwem. Ponadto w ofercie edukacyjnej Wydziału znajdują się studia podyplomowe.

W 2007 r. oddany został do użytku budynek zlokalizowany na Kampusie Morasko. Wyposażona w nowoczesny sprzęt siedziba Wydziału jest w pełni przystosowana do prowadzenia zajęć dydaktycznych w sposób odpowiadający najwyższym standardom nauczania. Znajdują się tu m.in. studio telewizyjne, studio radiowe, pracownie komputerowe i biblioteka. Spośród 16 sal multimedialnych największa jest aula, która pomieścić może blisko 300 osób. WNPiD UAM wydaje 7 renomowanych i znakomicie ocenianych czasopism naukowych.

PRZEGLĄD POLITOLOGICZNY

Kwartalnik „Przegląd Politologiczny” ukazuje się od 1996 roku i stanowi forum prezentacji wyników badań, wymiany myśli oraz dyskusji obejmującej teorię i praktykę składającą się na współczesne nauki polityczne. Publikowane są w nim artykuły i recenzje autorów z całej Polski i zagranicy.

Liczba punktów ministerialnych: 14 (od 2015 r.)

Obecność w bazach: Index Copernicus, ERIH PLUS, CEEOL, BazHum, CEJSH, PRESSto, AMUR

KONTAKT:

„Przegląd Politologiczny”

ul. Umultowska 89a, 61-614 Poznań, Polska

e-mail: przeglad.politologiczny@amu.edu.pl

www.przeglad.amu.edu.pl

ŚRODKOWOEUROPEJSKIE STUDIA POLITYCZNE

Czasopismo ukazuje się od 2003 r. Tematyka artykułów publikowanych w „ŚSP” dotyczy szeroko rozumianej problematyki nauk humanistycznych i społecznych, w szczególności sytuacji państw Europy Środkowej i Wschodniej – zarówno spraw wewnętrznych tych państw, jak i ich polityki zagranicznej.

Liczba punktów ministerialnych: 14 (od 2015 r.)

Obecność w bazach: Index Copernicus, ERIH PLUS, CEEOL, BazHum, CEJSH, PRESSto, AMUR

KONTAKT:

„Środkowoeuropejskie Studia Polityczne”

ul. Umultowska 89a, 61-614 Poznań, Polska

e-mail: ssp@amu.edu.pl

www.ssp.amu.edu.pl

ROCZNIK INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ

Pierwszy numer „RIE” ukazał się w 2007 r. Celem czasopisma jest stworzenie miejsca prezentacji badań dotyczących procesu integracji europejskiej. W tekstach prezentowane są wyniki badań w następujących obszarach tematycznych: prawo, polityka wewnętrzna, gospodarka, polityka zagraniczna, bezpieczeństwo, obrona, społeczeństwo, kultura.

Liczba punktów ministerialnych: 11 (od 2015 r.)

Obecność w bazach: Index Copernicus, ERIH PLUS, CEEOL, BazHum, CEJSH, PRESSto, AMUR

KONTAKT:

„Rocznik Integracji Europejskiej”

ul. Umultowska 89a, 61-614 Poznań, Polska

e-mail: rie@amu.edu.pl

www.rie.amu.edu.pl

PRZEGLĄD STRATEGICZNY

Czasopismo ukazuje się od 2011 r. i ma zasięg międzynarodowy. „Przegląd Strategiczny” zachęca do współpracy naukowców i praktyków zainteresowanych problematyką współczesnych stosunków międzynarodowych, bezpieczeństwa międzynarodowego i wewnętrznego, teorii bezpieczeństwa, teorii stosunków międzynarodowych, a także aspektów szczegółowych takich jak terroryzm, antyterroryzm, bezpieczeństwo społeczne i ekonomiczne, bezpieczeństwo energetyczne, bezpieczeństwo ludzkie.

Liczba punktów ministerialnych: 8 (od 2015 r.)

Obecność w bazach: SCOPUS, Index Copernicus, ERIH PLUS, CEEOL, BazHum, CEJSH, PRESSto, AMUR

KONTAKT:

„Przegląd Strategiczny”
ul. Umultowska 89a, 61-614 Poznań, Polska
e-mail: strategi@amu.edu.pl
www.studiastrategiczne.amu.edu.pl

PUBLIC POLICY AND ECONOMIC DEVELOPMENT

Kwartalnik ukazuje się w Polsce oraz na Ukrainie. Jest on wydawany przez Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM oraz Czarnomorski Państwowy Uniwersytet im. Petra Mohyły. Pismo zawiera teksty naukowe dotyczące polityk publicznych oraz rozwoju ekonomicznego. Teksty publikowane są tylko w języku angielskim.

KONTAKT:

„Public Policy and Economic Development”
ul. Umultowska 89a, 61-614 Poznań, Polska
e-mail: pped@amu.edu.pl
www.pped.amu.edu.pl

REFLEKSJE

„Refleksje” są pismem naukowym studentów oraz doktorantów Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Artykuły ukazują się w numerach tematycznych, a redakcja otwarta jest na współpracę z przedstawicielami różnych dyscyplin naukowych.

Liczba punktów ministerialnych: 3 (od 2015 r.)

Obecność w bazach: Index Copernicus, CEEOL, BazHum, CEJSH, PRESSto, AMUR

KONTAKT:

„Refleksje”
ul. Umultowska 89a, 61-614 Poznań, Polska
e-mail: refleksje@refleksje.edu.pl
www.refleksje.edu.pl

R/EVOLUTIONS

„R/evolutions: Global Trends & Regional Issues” jest anglojęzycznym rocznikiem politologicznym, publikowanym w Internecie i specjalizującym się w badaniach oraz analizach z obszaru szeroko rozumianych nauk politycznych i społecznych. Jego twórcy – młodzi badacze z Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM – dążą do zebrania wniosków i obserwacji globalnej społeczności badaczy, analityków i dziennikarzy w celu podjęcia próby prognozowania aktualnych trendów globalnych i kwestii regionalnych (revjournal.org).

KONTAKT:

„R/evolutions”
ul. Umultowska 89a, 61-614 Poznań, Polska
e-mail: rev@amu.edu.pl
www.revjournal.org

Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych (PTSM) jest stowarzyszeniem naukowym reprezentującym badaczy stosunków międzynarodowych. Powstało w 2009 roku w odpowiedzi na postulaty wspólnego działania wysuwane przez środowisko naukowe. Ważnym argumentem były przykłady innych państw, w których działały krajowe stowarzyszenia, jak też działalność Stowarzyszenia Studiów Międzynarodowych (International Studies Association, ISA) w Stanach Zjednoczonych i Brytyjskiego Stowarzyszenia Studiów Międzynarodowych (British International Studies Association, BISA).

Badania stosunków międzynarodowych w sposób zorganizowany w USA, Europie Zachodniej a także w Polsce zostały zapoczątkowane w okresie międzywojennym przez przedstawicieli m.in. takich dyscyplin jak prawo międzynarodowe, ekonomia czy historia dyplomacji. Po drugiej wojnie światowej rozwinęła się nauka o stosunkach międzynarodowych jako samodzielna dyscyplina o odrębnym statusie metodologicznym. Istotną cechą badań stosunków międzynarodowych jest pluralizm teoretyczno-metodologiczny i instytucjonalne rozproszenie badań, co stwarza naturalną potrzebę dialogu i dyskusji.

PTSM jest otwarty na współpracę ze wszystkimi środowiskami naukowymi i przedstawicielami dyscyplin naukowych podejmujących problematykę stosunków międzynarodowych. Mile widziani są przedstawiciele praktyki i studenci studiujący tę dyscyplinę. Działalność w ramach statutowych organów PTSM stwarza ku temu okazję.

Obecnie PTSM skupia ponad 450 członków zrzeszonych w dziewięciu oddziałach terenowych. Od 2016 roku obok oddziałów regionalnych członkowie stowarzyszenia współpracują również w ramach 24 sekcji naukowo-badawczych zrzeszających badaczy dzielących podobne zainteresowania naukowe. Celem sekcji jest przede wszystkim integracja środowiska, w tym m.in. wymiana informacji o konferencjach, projektach naukowych, prowadzonych badaniach. Sekcje mogą m.in. organizować (bądź współorganizować we współpracy z jednostkami uniwersyteckimi, Zarządem Głównym i Oddziałami PTSM, innymi sekcjami PTSM jak też innymi instytucjami zainteresowanymi daną problematyką) konferencje, seminaria, debaty, warsztaty o zasięgu krajowym i międzynarodowym.

Od 2011 roku PTSM organizuje coroczne konwencje. Dotychczas odbyło się siedem Ogólnopolskich Konwencji PTSM, ósma konwencja odbywa się w dniach 8-9 listopada 2018 r. na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Jej temat to „Instytucje międzynarodowe a dynamika współczesnych stosunków międzynarodowych”. Efekty prac publikowane są w corocznych monografiach pokonferencyjnych. Do tej pory zorganizowano konwencje o następującej tematyce:

- I Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych pt. *Normy, wartości i instytucje we współczesnych stosunkach międzynarodowych* (listopad 2011, Poznań);
- II Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych pt. *Poziomy analizy stosunków międzynarodowych* (listopad 2012, Lublin);
- III Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych pt. *Znaczenie realizmu dla rozwoju nauki o stosunkach międzynarodowych: typologia i klasyfikacja, badanie polityki zagranicznej państwa i stosunków międzynarodowych* (listopad 2013, Bielsko-Biała);
- IV Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych pt. *Normy, wartości i instytucje we współczesnych stosunkach międzynarodowych* (listopad 2014, Wrocław);
- V Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych pt. *Liberalizm i neoliberalizm w nauce o stosunkach międzynarodowych* (listopad 2015, Gdańsk);
- VI Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych pt. *Badanie polityki zagranicznej państwa* (listopad 2016, Łódź).
- VII Ogólnopolska Konwencja Polskiego Towarzystwa Studiów Międzynarodowych pt. *Myśleć globalnie, działać regionalnie: Studia regionalne w perspektywie nauki o stosunkach międzynarodowych* (listopad 2017, Kraków).

Obok corocznych konwencji Zarząd Główny PTSM i oddziały terenowe PTSM organizują corocznie kilkadziesiąt konferencji, seminariów, warsztatów i wykładów. Niektóre z nich mają charakter cykliczny, jak np. poświęconą problematyce bliskowschodniej odbywająca się w tym roku już po raz czwarty międzynarodowa konferencja *Islamic World in International Relations*. Ponadto od 2015 roku PTSM pozyskuje z MSZ granty w ramach

konkursu na realizację zadania publicznego „Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej”. Projekt Studia nad współczesną Polską i Europą Środkową, realizowany był przez Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych (PTSM) przy współpracy m.in. z ISM UW i CE UW. W jego ramach odbyło się 16 tygodniowych kursów dotyczących polskiej polityki zagranicznej, transformacji gospodarczej i politycznej w Polsce i Europie Środkowej, rozwoju samorządu w Polsce na uczelniach partnerskich w Azji (po 4 kursy na uczelniach indyjskich; 2 kursy w Nepalu, 2 w Chinach i 2 w Republice Korei).

W czasie VIII Ogólnopolskiej Konwencji PTSM w Poznaniu po raz pierwszy przyznane zostaną Nagrody PTSM za najlepsze oryginalne monografie naukowe z zakresu nauki o stosunkach międzynarodowych oraz najlepsze prace doktorskie z zakresu nauki o stosunkach międzynarodowych.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych aktywnie działa na arenie międzynarodowej: bezpośrednio jak też pośrednio poprzez swoich członków. PTSM współpracuje z narodowymi stowarzyszeniami studiów międzynarodowych, jak też jest współzałożycielem Światowego Komitetu Studiów Międzynarodowych (World International Studies Committee, WISC).

Światowy Komitet Studiów Międzynarodowych (World International Studies Committee, WISC) jest stowarzyszeniem narodowych i regionalnych stowarzyszeń naukowych w zakresie problematyki międzynarodowej. W skład WISC wchodzi ponad 20 narodowych i regionalnych stowarzyszeń studiów międzynarodowych, w tym International Studies Association (ISA), European International Studies Association (EISA), czy British International Studies Association (BISA). Oznacza to, że WISC jest jedyną organizacją o prawdziwie globalnym zasięgu oddziaływania zrzeszającą badaczy stosunków międzynarodowych. Zgodnie ze swoją misją WISC ma przyczyniać się do wspierania współpracy naukowej na poziomie międzynarodowym, koncentrując się w pierwszej kolejności na tych państwach, regionach i wspólnotach, które są stosunkowo niedoreprezentowane w globalnych studiach międzynarodowych.

W dniach 1-3 kwietnia 2017 r. pod auspicjami WISC w Tajpej piąty międzynarodowy Kongres Studiów Międzynarodowych (Fifth Global International Studies Conference), w którym udział wzięli przedstawiciele PTSM. W czasie kongresu dokonano wyboru władz WISC. Przewodniczącym zarządu został prof. Gunther Hellmann z Niemiec. Do Zarządu została także wybrana reprezentująca PTSM dr Karina Jędrzejowska, której powierzono funkcję skarbnika WISC.

W 2018 roku Polskie Towarzystwo Studiów Międzynarodowych dołączyło do grona organizacji partnerskich Stowarzyszenia Studiów Międzynarodowych (International Studies Association, ISA). Organizacje partnerskie ISA to akredytowane przez tę instytucję krajowe i międzynarodowe stowarzyszenia badań stosunków międzynarodowych. Celem partnerstwa z ISA jest ułatwienie w komunikowaniu badaczy stosunków międzynarodowych z różnych stron i regionów świata, a także umiędzynarodowienie badań. Organizacje partnerskie mogą uczestniczyć w działaniach statutowych ISA (w tym w corocznych konwencjach), jak też – na zasadzie wzajemności – korzystać z sieci kontaktów oraz logo ISA w celu promocji prowadzonych działań. Do organizacji partnerskich ISA należą m.in. European International Studies Association (EISA), British International Studies Association (BISA), czy World International Studies Committee (WISC).

Stowarzyszenie Studiów Międzynarodowych (International Studies Association, ISA) jest jednym z najstarszych stowarzyszeń naukowych w dyscyplinie stosunków międzynarodowych. ISA zostało założone w 1959 roku z inicjatywy badaczy ze Stanów Zjednoczonych. Jednym z głównych obszarów aktywności ISA jest organizacja corocznych konwencji, w których od 2013 roku uczestniczą również przedstawiciele PTSM. Partnerski status umożliwia PTSM zgłoszenie własnego autorskiego panelu na konwencję ISA.

Polscy badacze stosunków międzynarodowych działają także aktywnie w innych międzynarodowych stowarzyszeniach studiów międzynarodowych, takich jak:

- *Central and East European International Studies Association* – CEEISA (utworzone w 2000 roku z siedzibą w Słowenii w Lublanie, w skład Zarządu wchodzi dr hab. Artur Gruszczak, prof. UJ);
- *European International Studies Association* – EISA (utworzone w 2013 r., z siedzibą w Zurichu, pierwszy ogólnoeuropejski kongres stosunków międzynarodowych został zorganizowany przez ISM UW we wrześniu 2013 roku, w skład zarządu EISA wchodzi dr hab. Anna Wojciuk z Uniwersytetu Warszawskiego).

WŁADZE PTSM (KADENCJA 2013–2019)

- prof. dr hab. Marian Edward Halizak – Przewodniczący Zarządu, Uniwersytet Warszawski
- prof. dr hab. Andrzej Mania – Wiceprzewodniczący Zarządu, Uniwersytet Jagielloński
- prof. dr hab. Marek Pietraś – Wiceprzewodniczący Zarządu, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
- prof. dr hab. Katarzyna Żukrowska – Wiceprzewodniczący Zarządu, Szkoła Główna Handlowa
- prof. dr hab. Bogusława Drelich-Skulska – Członek Zarządu, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
- dr hab. Radosław Bania, prof. UŁ – Członek Zarządu, Uniwersytet Łódzki

SEKCJE NAUKOWO-BADAWCZE PTSM

- Sekcja badań afrykańskich – prof. UJ dr hab. R. Kłosowicz
- Sekcja badań Europy Północnej – prof. UG dr hab. K. Musiał
- Sekcja badań etnicznych i migracji międzynarodowych – dr D. Heidrich
- Sekcja badań pokoju i konfliktów międzynarodowych – dr Ł. Fijałkowski
- Sekcja badań polityki zagranicznej – dr hab. A. Dudek
- Sekcja badań polityki rozwojowej – dr hab. M. Wróblewski
- Sekcja badań regionów polarnych – dr hab. M. Łuszczuk
- Sekcja badań Rosji i obszaru postradzieckiego – prof. UG dr hab. T. Dmochowski
- Sekcja bezpieczeństwa międzynarodowego – prof. UJ dr hab. A. Gruszczak
- Sekcja historii stosunków międzynarodowych – prof. dr hab. A. Gałganek
- Sekcja komunikowania międzynarodowego – prof. dr hab. B. Ociepka
- Sekcja metodologii i teorii stosunków międzynarodowych – prof. dr hab. M.E. Halizak
- Sekcja międzynarodowej ekonomii politycznej – prof. UŁ dr hab. P. Matera
- Sekcja międzynarodowej polityki energetycznej i ekologicznej – dr hab. T. Młynarski
- Sekcja międzynarodowych stosunków kulturalnych – dr hab. A. Ziętek
- Sekcja prawa i instytucji międzynarodowych – prof. UAM dr hab. A. Potyrała
- Sekcja studiów amerykańskich – prof. dr hab. A. Mania
- Sekcja studiów azjatyckich – dr hab. J. Zajączkowski
- Sekcja studiów chińskich – dr hab. D. Mierzejewski
- Sekcja studiów bliskowschodnich – prof. WSAiB dr hab. R. Ożarowski
- Sekcja studiów europejskich – dr hab. J. Starzyk-Sulejewska
- Sekcja studiów latynoamerykańskich i luzoamerykańskich – prof. dr hab. M. Śniadecka-Kotarska
- Sekcja studiów nad dyplomacją – dr hab. B. Surmacz
- Sekcja studiów nad globalizacją i procesami transnarodowymi – prof. dr hab. M. Pietraś

ODDZIAŁY PTSM

- Oddział w Białymstoku
- Oddział w Gdańsku
- Oddział w Lublinie
- Oddział w Łodzi
- Oddział w Kielcach
- Oddział w Krakowie
- Oddział w Poznaniu
- Oddział w Warszawie
- Oddział we Wrocławiu

NOTATKI

PATRONAT HONOROWY:

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
MAREK WOŹNIAK

POZnań*
Patronat Honorowy
Prezydenta Miasta Poznania

Patronat honorowy
Jego Magnificencji Rektora UAM
prof. dr. hab. Andrzeja Lesickiego

ORGANIZATORZY:

www.ptsm.edu.pl

UNIwersytet
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wydział Nauk Politycznych
i Dziennikarstwa

www.wnpid.amu.edu.pl